

Minna no Nihongo

2

みんなの 日本語

初級 II 翻訳・文法解説ウクライナ語版

Переклад і граматичний коментар

© by 3A Corporation

Ukraine-Japan Center Project

Ukraine-Japan Center Project

Minna no Nihongo II

みんなの
日本語

初級Ⅱ 翻訳・文法解説ウクライナ語版

Переклад і граматичний коментар

Львів
Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”
2009

УДК 811.521(075.8) -
М 62
ББК 81(5Я) Я73

Відповідальні редактори: Х. Егава, О. Покровська,
М. Федоришин, С. Шіганда
Автори українського перекладу: Л. Богдан, І. Зорій, О. Корнацька,
Л. Лучук, М. Федоришин
Відповідальні за видання: Н. Моріто, Н. Петровська
Асистенти: К. Тарасова, Л. Якубенко

**“Minna no Nihongo (Японська для всіх), початковий рівень II.
Переклад і граматичний коментар українською мовою.”**

みんなの日本語 初級II翻訳・文法解説ウクライナ語版

Translated and printed in Ukraine with kind permission of 3A Corporation
© 1998 by 3A Corporation
Shoei Bldg, 6-3 Sarugaku-cho 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo 101-0064, JAPAN

This book was published with the financial assistance of the Japan Foundation
Japanese-Language Institute, Urawa.

ONLY FOR USE IN UKRAINE

First edition printing February 23, 2009 500 copies
Publication Lviv Polytechnic National University
(Lviv Polytechnic National University Press)

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or utilized in any form or
by any means, electronic or mechanical, without prior written permission from the
publisher.

General coordination by
Ukraine-Japan Center

© Богдан Л., Зорій І., Корнацька О.,
Лучук Л., Федоришин М.,
український переклад, 2009
© Тамія Томое, передмова, 2009
© Савін П., обкладинка, 2009
© Проект “Українсько-Японський
Центр”, 2009
© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2009

ISBN 978-966-553-742-7

Передмова

Вважається, що початок викладання японської мови в Україні поклав курс японської мови в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (надалі – Київський національний університет) в 40-х роках ХХ століття. З 1991 року викладання та вивчення цієї мови переходить на фундаментальну основу і набирає чітких форм, чого не спостерігалось раніше. А після того, як 1996 року до України починають приїздити експерти з Японії, рівень підготовки викладачів-українців підвищується, і, разом з тим, значно зростає рівень японської мови у студентів, які вивчають її як іноземну. У 2006 році розпочав діяльність Проект Японського агентства міжнародної співпраці (JICA) “Українсько-японський центр” (далі – Проект), який став ще одним місцем, де українці – не лише студенти, а й дорослі та школярі – мають змогу вивчати японську мову.

На курсах японської мови Українсько-японського центру з самого початку їхньої діяльності в групах початкового рівня як основний використовується підручник “Minna no Nihongo”, виданий компанією ZA Corporation. Він набуває все більшої популярності як основний підручник для початківців і в Києві, і в інших регіонах України, але оскільки це книга, видана в Японії, то іноді її дуже важко дістати, особливо в регіонах, тому часто студентам доводиться задовольнятися лише копіями необхідних сторінок. Через вищесказане дуже важко стверджувати, що створені всі відповідні умови для навчання. Зважаючи на такі обставини, Проект з готовністю сприйняв бажання викладачів зі Львова створити “Переклад та граматичний коментар українською мовою” до підручника “Minna no Nihongo”, отримав дозвіл на створення у компанії ZA Corporation з Японії і почав роботу над першою та другою частинами підручника. Ми щиро сподіваємося, що видання цього підручника покращить умови для вивчення японської мови в різних куточках України.

Під час перекладу підручника свої зусилля об’єднали викладачі Київського національного університету, Київського національного лінгвістичного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка та Національного університету “Львівська політехніка”, викладачу якого, Мирону Федоришину, окремо хочемо подякувати за сприяння у створенні підручника. Свої поради з різноманітних питань також люб’язно надавали працівники Посольства Японії в Україні. Дозвольте висловити щиро вдячність за безцінну допомогу всім, хто був залучений до створення посібника. Також не можна не згадати Японську фундацію, якій ми також вдячні за всебічну підтримку та грошовий грант на видання підручника.

У перекладі та створенні підручника було задіяно багато викладачів японської мови з різних куточків України, і під час роботи іноді було нелегко дійти спільної думки з приводу деяких моментів, наприклад, української транскрипції японських слів, особливостей граматики української мови (при відмінюванні японських іменників тощо), та було докладено немало зусиль, щоб знайти правильне для кожного випадку рішення. Не до кінця вирішені спірні питання залишилися, але можна стверджувати, що загалом кожний з тих, хто займався укладанням підручника, виконав значну й плідну роботу. Ми і надалі намагатимемося удосконалювати цей підручник, тому сподіваємось на ваші коментарі та поради.

Наприкінці хотілося б висловити сподівання на те, що цей підручник буде активно використовуватися українцями, які вивчають японську мову, і сприятиме розвитку та підвищенню рівня вивчення японської мови .

1 серпня 2008 року

Директор Проекту “Українсько-японський центр” Томое ТАМІЯ

はじめに

ウクライナにおける日本語教育のはじまりは1940年代のタラス・シェフチェンコ記念キエフ国立大学（以下、キエフ国立大学）での日本語講座に遡ることができます。その基盤は脆弱でしたが1991年前後には安定運営に入り、1996年、日本からの専門家派遣が開始されたことにより現地教師のレベルが向上し、それに伴い外国語としての日本語そのものの質も現在、確実に高まりつつあります。さらに、2006年に国際協力機構（JICA）プロジェクト（以下、プロジェクト）、ウクライナ・日本センターの活動が開始され、日本語教育の裾野も、高等教育機関で学ぶ学生のみならず、社会人や初中等機関で学ぶ学生までへと広がりつつあります。

ウクライナ・日本センター日本語コースの初級クラスでは、開講以来、スリーエーネットワーク刊「みんなの日本語」を主教材とし、授業を行っています。「みんなの日本語」は現在、首都キエフの諸大学を始め、ウクライナ各地でも主教材として利用され始めていますが、特に地方では日本からの教材が手に入りにくいいため、その都度必要箇所をコピーで済ますこともあり、その点学習環境は整っているとは言い難いかと思われます。こうした中、プロジェクトではリヴィウの日本語教育関係者からの「みんなの日本語翻訳・文法解説ウクライナ語版」制作への熱意を受け、また出版元である株式会社スリーエーネットワークからの承認もいただき、「みんなの日本語初級Ⅰ／Ⅱ翻訳・文法解説ウクライナ語版」を制作するに至りました。そして、発案元でもあるリヴィウ国立工科大学出版部より、出版する運びとなりました。本教材の出版により、多くの現場、日本語教育環境が改善されることを願って止みません。

本書翻訳に際し、キエフ国立大学、キエフ国立言語大学、リヴィウ国立工科大学、そしてイワン・フランク記念リヴィウ国立大学の現地日本語教師の方々の力を結集することができました。特に、リヴィウ国立工科大学のフェドリシン・ミロン教授には多大なるご協力をいただきました。また、在ウクライナ日本国大使館の方々にも多岐に亘るご意見をいただきました。この場をお借りして、ご協力くださった皆様に心よりお礼を申し上げます。また本書の出版に当たり、国際交流基金から、日本語教材制作助成を受けました。関係者皆様のご支援に、深く感謝いたします。

本教材の制作に際し、ウクライナ東西から集った数多くの日本語教師が協力しています。協働作業の中で、日本語のウクライナ語文字による表記法、ウクライナ語文法認識（名詞の活用、等）の差など担当者全員の意見の一致が難しい幾つかの問題に直面し、その克服のため多くの努力を積み重ねました。未だ残る問題点もありますが、しかし本教材制作を通し、その担当者それぞれがたくさんのことを学び、意義ある協働作業ができたかと思えます。今後も、多方面からの様々なご意見、ご教示をいただき、弛まず本書内容の改善に努めていく所存です。

最後に、本書がウクライナの多くの日本語学習者に利用され、ウクライナの日本語教育の発展のために活用されることを願います。

2008年8月1日

ウクライナ・日本センタープロジェクト

所長 田宮友恵

ОСОБЛИВОСТІ ПІДРУЧНИКА

I. Структура підручника

У комплект підручника “Minna no Nihongo (II)” входить власне підручник, переклад і граматичний коментар (українською мовою) та аудіододаток (набір аудіокасет чи CD). “Переклад і граматичний коментар” вперше вийшли англійською мовою, а вже потім іншими мовами.

Основна увага в підручнику приділяється розвитку навичок аудіювання японського мовлення та навичок говоріння. Вказівки до читання зведено до мінімуму, а вивчення письма (хірагана, катакана, ієрогліфи) не передбачене.

II. Зміст та методичні рекомендації

1. Підручник

1) Основний курс

Підручник містить 25 уроків, з 26-го по 50-й. Вони є продовженням “Minna no Nihongo (I)” і побудовані так:

① Граматичні конструкції

Основні граматичні конструкції подано у реченнях у послідовності появи у кожному уроці.

② Приклади

Короткі мовленнєві ситуації, що складаються з питань та відповідей, демонструють використання граматичних конструкцій на практиці. Одночасно вводяться нові лексичні одиниці, прислівники, сполучники і граматичний матеріал, що не ввійшли до підрозділу ①.

③ Діалоги

У діалогах відображено різноманітні повсякденні ситуації, в яких опиняються іноземці, що живуть в Японії. Навчальний матеріал кожного уроку містить привітання та інші усталені вирази розмовної мови. Діалоги доволі прості, тому їх варто завчати напам'ять. Щоб закріпити навички спілкування, рекомендується створювати власні діалоги, використовуючи довідкову інформацію, яку ви знайдете в кожному уроці в “Перекладі та граматичному коментарі”.

④ Вправи

Вправи поділено на три рівні: А, В і С.

Вправи рівня А складено у вигляді наочних таблиць та схем, які полегшують розуміння граматичних структур. Виконання вправ з підстановки, вправління у відмінюванні дієслів тощо за таблицями допоможе систематично засвоїти основні граматичні конструкції.

У вправах рівня В запропоновано різноманітні завдання, спрямовані на закріплення граматичного матеріалу уроку. Дотримуйтеся вказівок до кожної вправи. У вправах, позначених знаком \Rightarrow , використовуються малюнки.

Вправи рівня С являють собою короткі діалоги, в яких граматичні конструкції, засвоєні на попередніх рівнях, використовуються в реальних мовленнєвих ситуаціях. Мета вправ рівня С – розвиток навичок розмовного мовлення.

Виконуючи вправи, варто не лише читати й повторювати, але й вигадувати власні варіанти для підстановки, розширювати та доповнювати зміст речень у вправах, розвивати продовження діалогів тощо.

⑤ Завдання

Запропоновано завдання таких видів: аудіювання (позначено знаком) , граматичні завдання та завдання на розуміння прочитаного тексту.

У завданнях з аудіювання пропонується прослухати аудіозапис та відповісти на питання, які стосуються думки слухача, або ж на питання за змістом прослуханих діалогів. Такі завдання спрямовані на розвиток навичок сприйняття мови, тоді як граматичні завдання контролюють засвоєння лексичного та граматичного матеріалу.

У завданнях з читання запропоновано прочитати невеликий текст, складений на основі вивченого лексико-граматичного матеріалу, і відповісти “так” чи “ні” на питання до змісту цього тексту.

2) Повторення

Через кожні кілька уроків у посібнику пропонуються комплексні вправи для закріплення пройденого матеріалу.

3) Узагальнення

У кінці підручника розміщено приклади речень (з посиланням на відповідний урок), в яких узагальнено пройдений граматичний матеріал (напр., вживання форм дієслів, прислівників, сполучників, часток тощо).

4) Лексичний покажчик

Покажчик містить весь лексичний матеріал підручника та усталені вирази з посиланнями на відповідний урок.

2. Переклад і граматичний коментар

1) Основний розділ

Усі уроки побудовані так:

- ① Нові слова та їхні значення.
- ② Переклад граматичних конструкцій, прикладів та діалогів уроку.
- ③ Корисні слова та вирази з теми уроку і довідкова інформація про Японію та японські звичаї.
- ④ Пояснення граматичного матеріалу, наведеного в уроці.

2) Узагальнення

Тут наведено переклад наданих у кінці підручника прикладів речень (з посиланням на відповідний урок), в яких узагальнено вивчений граматичний матеріал (вживання форм дієслів, прислівників, сполучників, часток тощо).

3. Аудіододаток

На аудіокасетах чи CD записано нові слова та вирази, граматичні конструкції, приклади, діалоги та вправи рівня С до кожного уроку, а також завдання для домашнього аудіювання.

Прослуховуючи нові слова, граматичні конструкції та приклади, варто звертати особливу увагу на їхню вимову та інтонацію. Слухаючи діалоги та вправи рівня С, намагайтеся звикнути до природного темпу японської мови.

4. Вживання ієрогліфів

1) Ієрогліфи в підручнику використовуються відповідно до ^{じょうようかん じ ひょう}常用漢字表 ДЗЬОЙОКАНДЗІХЬО (“Перелік найуживаніших ієрогліфів”).

① ^{じゅくじくん}熟字訓 ДЗЮКУДЗІКУН (слова, для запису яких використовують два і більше ієрогліфів, і які читаються за особливими правилами), що внесено у додаток до ^{じょうようかん じ ひょう}常用漢字表 ДЗЬОЙОКАНДЗІХЬО, написано ієрогліфами.

напр.: ^{ともだち}友達 друг ^{くだもの}果物 фрукт ^{めがね}眼鏡 окуляри

② Власні назви, а також назви об’єктів, пов’язаних із національною культурою, написано прийнятими для цього ієрогліфами, хоча читання їх іноді нестандартне.

напр.: ^{おおさか}大阪 Осака ^{なら}奈良 Нара ^{かぶき}歌舞伎 Кабукі

2) Щоб спростити читання, деякі слова подано хіраганою, незважаючи на те, що вони входять до ^{じょうようかん じ ひょう}常用漢字表 ДЗЬОЙОКАНДЗІХЬО.

напр.: ある (^あ有る бути (у наявності)), 在る (^あбути (існувати))
たぶん (^{たぶん}多分) мабуть ^{きのう}きのう (昨日) вчора

3) Здебільшого для запису чисел використано арабські цифри.

напр.: ^じ9時 9 година ^{がつ いたち}4月 1日 1 квітня ^{ひと}1つ 1 шт.

Однак у випадках, подібних до наведених нижче, вживають ієрогліфи.

напр.: ^{ひとり}一人で сам, самостійно ^{いちど}一度 один раз
^{いちまんえんさつ}一万円札 купюра у десять тисяч єн

5. Інше

1) Слова, що можна випустити, подано в квадратних дужках [].

напр.: 父は54 [歳]です。Моему батькові 54 [роки].

2) Синоніми подано в круглих дужках ().

напр.: だれ (どなた) хто

3) У “Перекладі та граматичному коментарі” місця можливих підстановок позначено тильдою.

напр.: ~はいかがですか。 Не хотіли б ви ~?

Однак, якщо можливий варіант підстановки – числівник, то ставиться прочерк –.

напр.: - 歳 - років - 円 - єн - 時間 - годин

СЛОВО ДО КОРИСТУВАЧА ЯК УЧИТИСЯ НАЙЕФЕКТИВНІШЕ

1. Добре запам'ятовувати нові слова.

У “Перекладі та граматичному коментарі” до кожного уроку подано нові слова. Передовсім прослухайте їх у запису, намагаючись запам'ятати правильну вимову та наголос (тонізацію). Потім спробуйте утворити з новими словами короткі речення. Важливо запам'ятати не лише окреме слово, а і те, як воно вживається у реченні.

2. Виконувати вправи з граматичними конструкціями.

Після того як ви зрозуміли значення граматичної конструкції, кілька разів повторіть вправи розділів А і В, щоб запам'ятати використання цієї моделі у мовленні. Важливо виконувати вправи вголос, особливо вправи розділу В.

3. Виконувати вправи із діалогами.

Після вправ на рівні окремого речення (А і В) подаються вправи із діалогами. Діалоги відображають різноманітні повсякденні ситуації, в яких можуть опинитися іноземці, що мешкають у Японії. Щоб звикнути до таких ситуацій, почніть із виконання вправ розділу С. Потім спробуйте розширити діалоги самостійно. Працюючи із діалогами, намагайтеся запам'ятати прийнятні у тій чи іншій ситуації реакції та репліки.

4. Прослухати аудіозаписи кілька разів.

Працюючи з діалогами та вправами розділу С, треба слухати аудіозаписи та обов'язково повторювати вголос, щоб добре опанувати вимову та інтонацію. Багаторазове прослуховування записів – це найкращий спосіб звикнути до звучання та темпу японської мови, а також розвинути навичку розуміння мовлення на слух.

5. Повторювати вивчене та готуватися до занять.

Щоб не забути матеріал, пройдений аудиторно, обов'язково повторіть його ще раз того самого дня. Закінчивши повторення, виконайте завдання в кінці кожного уроку для самоконтролю. Окрім того, знайдіть час, щоб ознайомитися із новими словами та граматикою наступного уроку. Попередня підготовка підвищить ефективність ваших подальших занять.

6. Використовувати вивчене на практиці.

Не обмежуйте вивчення японської мови стінами аудиторії. Пробуйте говорити з японцями, використовуючи свої знання. Намагайтеся використовувати те, що ви вивчили, якомога частіше та більше. У цьому – секрет вашого успіху.

Якщо ви опануєте матеріал підручника, дотримуючись наших порад, то оволодієте словниковим запасом та розмовними навичками, необхідними для повсякденного життя в Японії.

ДІЙОВІ ОСОБИ

Майк Міллер
американець, працівник ІМС

Мацумото Тадасі
японець, начальник
відділу ІМС (Осака)

Накамура Акіко
японка, керівник
відділу продажів ІМС

Судзукі Ясуо
японець,
працівник ІМС

І Джин Джу
корейка, дослідник в АКС

Тавапон
тайланець, студент
університету Сакура

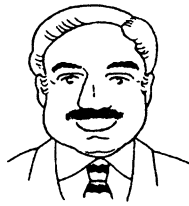
Огава Йоне
японка,
мати Огави Хіросі

Огава Хіросі
японець, сусід
Майка Міллера

Огава Сатіко
японка,
домогосподарка

Карл Шмідт
німець, інженер компанії Павер-Денкі

Клара Шмідт
німкеня, вчитель німецької мови

Ватанабе Акемі
японка,
працівник компанії
Павер-Денкі

Такахасі Тору
японець,
працівник компанії
Павер-Денкі

Хаясі Макіко
японка,
працівник компанії
Павер-Денкі

Джон Ватт
британець,
викладач англійської мови
в університеті Сакура

Іто Тісеко
японка, класний керівник
Ганса Шмідта

ІНШІ ДІЙОВІ ОСОБИ

Ганс
німець, школяр (12 років),
син Карла та Клари Шмідт

Гупта
індієць, працівник ІМС

※ ІМС (компанія-виробник комп'ютерного забезпечення)

※ АКС (アジア^{けんきゅう}研究センター Дослідницький центр Азії)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДРУЧНИКА	
СЛОВО ДО КОРИСТУВАЧА	
ДІЙОВІ ОСОБИ	
ГРАМАТИКА ТА ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ У	
みんなの日本語初級 I	
ТЕРМІНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У ПОЯСНЕННЯХ.....	2
СКОРОЧЕННЯ.....	3
УРОК 26.....	4
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад	1. ДІЄСЛ
Грамматичні конструкції. Приклади	い-ПРИКМ } проста форма
Діалог “Куди виносити сміття?”	な-ПРИКМ } проста форма
III. Довідкова інформація	IM } ~だ → ~な
ЯК ВИКИДАТИ СМІТТЯ	2. ДІЄСЛ て-форма いただけませんか
	3. Питальне слово ДІЄСЛ た-форма ら
	いいですか
	4. IM
	好きです / 嫌いです
	(додаток) 上手です / 下手です
	は あります тощо
УРОК 27.....	10
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад	1. Потенційна форма дієслова
Грамматичні конструкції. Приклади	2. Речення з дієсловами у потенційній
Діалог “Це все ви можете зробити	формі
власними руками”	3. 見えます та 聞こえます
III. Довідкова інформація	4. できます
КРАМНИЦІ В ОКОЛИЦІ	5. は
	6. も
	7. しか
УРОК 28.....	16
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад	1. ДІЄСЛ ます-форма ながら ДІЄСЛ ₂
Грамматичні конструкції. Приклади	2. ДІЄСЛ て-форма います
Діалог “За чашкою чаю”	3. Проста форма し、~
III. Довідкова інформація	4. それに
ОРЕНДА ПОМІШКАННЯ	5. それで
	6. よく この 喫茶店に 来るんですか

УРОК 29.....22

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Я забула речі”

III. Довідкова інформація

СТАН, ВИГЛЯД

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ ~~те~~-форма います
2. ДІЄСЛ ~~те~~-форма しまいました/しまいます
3. ДІЄСЛ ~~те~~-форма しました
4. ありました
5. どこかで/どこかに

УРОК 30.....28

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Забронюю для вас квитки”

III. Довідкова інформація

РОЗТАШУВАННЯ У ПРОСТОРИ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ ~~те~~-форма あります
2. ДІЄСЛ ~~те~~-форма おきます
3. まだ ДІЄСЛ (ствердження)
4. それは～

УРОК 31.....34

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Думаю почати користуватися
Інтернетом”

III. Довідкова інформація

НАВЧАЛЬНІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

IV. Граматика

1. Форма наміру
2. Використання форми наміру
3. ДІЄСЛ словникова форма } つもりです
ДІЄСЛ ~~ない~~-форма ~~ない~~ }
4. ДІЄСЛ словникова форма } よてい
IM の } 予定です
5. まだ ДІЄСЛ ~~те~~-форма いません
6. こ～/そ～

УРОК 32.....40

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади

Діалог “Може, ви хворі”

III. Довідкова інформація

ПРОГНОЗ ПОГОДИ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ た-форма }
ДІЄСЛ ない-форма ない } ほうがいいです
2. ДІЄСЛ } проста форма }
い-ПРИКМ } } でしょう
な-ПРИКМ } проста форма }
IM } ~だ }
3. ДІЄСЛ } проста форма }
い-ПРИКМ } } かもしれません
な-ПРИКМ } проста форма }
IM } ~だ }
4. きっと / たぶん / もしかしたら
5. 何か ^{なに}心配 ^{しんぱい}な こと
6. Числівник で

УРОК 33.....46

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади

Діалог “Що це означає?”

III. Довідкова інформація

ЗНАКИ, ПОЗНАЧКИ

IV. Граматика

1. Наказові та заборонні форми
2. Використання наказових і заборонних форм
3. ~と読みます i ~と書いて あります
4. XはYと いう 意味です
5. “РЕЧ” }
проста форма } と言っていました
6. “РЕЧ” }
проста форма } と伝えていただけませんか

УРОК 34.....52

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади

Діалог “Повторяйте за мною”

III. Довідкова інформація

КУЛІНАРІЯ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ₁ словникова ф-ма }
ДІЄСЛ₂ た-форма } } とおりに, ДІЄСЛ₂
IM の }
2. ДІЄСЛ₁ た-форма }
IM の } } あとで, ДІЄСЛ₂
3. ДІЄСЛ₁ て-форма }
ДІЄСЛ₂ ない-форма ないで } } ДІЄСЛ₂
4. ДІЄСЛ₁ ない-форма ないで, ДІЄСЛ₂

УРОК 35.....58

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Дізнається, якщо звернетесь до бюро подорожей”

III. Довідкова інформація

ПРИСЛІВ'Я

IV. Граматика

1. Утворення умовної форми
2. Умовна форма、～
3. IM なら、～
4. Питальне слово ДІЄСЛ умовна форма いいですか
5. ДІЄСЛ } умов- { ДІЄСЛ словн. ф-ма }
い-ПРИКМ } на { い-ПРИКМ(～い) } ほど～
な-ПРИКМ } ф-ма { な-ПРИКМな }

УРОК 36.....64

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Намагаюся користуватися головою і тілом”

III. Довідкова інформація

ЗДОРОВ'Я

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ₁ словн. форма } ように、
ДІЄСЛ₂ ない-форма ない } ДІЄСЛ₂
2. ДІЄСЛ словн. форма ように } なります
ДІЄСЛ ない-форма なく }
3. ДІЄСЛ словн. форма } ようにします
ДІЄСЛ ない-форма ない }
4. とか

УРОК 37.....70

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Аеропорт Кансай збудовано на штучному острові”

III. Довідкова інформація

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ ТА ЗЛОЧИНИ

IV. Граматика

1. Пасивний стан дієслова
2. IM₁ (особа₁) は IM₂ (особа₂) に
ДІЄСЛ у пасивному стані
3. IM₁ (особа₁) は IM₂ (особа₂) に
IM₃ を ДІЄСЛ у пасивному стані
4. IM (річ) が／は ДІЄСЛ
у пасивному стані
5. IM₁ は IM₂ (особа₂) によって
ДІЄСЛ у пасивному стані
6. IM から／IM で作ります

УРОК 38.....76

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Люблю прибирати”

III. Довідкова інформація

ЩОРІЧНІ СВЯТА

IV. Граматика

1. ДІЕСЛ проста форма の
2. ДІЕСЛ проста форма のは ПРИКМ です
3. ДІЕСЛ проста форма のが ПРИКМ です
4. ДІЕСЛ проста форма のを ^{わす}れました
5. ДІЕСЛ проста форма のを知っていますか
6. ДІЕСЛ } проста форма }
い-ПРИКМ } проста форма } } のはIMです
な-ПРИКМ } проста форма }
IM } ~だ → ~な }
7. ~ときも / ~ときや / ~ときの /
~ときに тощо

УРОК 39.....82

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Пробачте, що спізнився”

III. Довідкова інформація

ПОЧУТТЯ

IV. Граматика

1. ДІЕСЛ て-форма
ДІЕСЛ ない-форма なくて }
い-ПРИКМ (~^く) → ~くて } , ~
な-ПРИКМ [な] → で }
2. IM で
3. ДІЕСЛ } проста форма }
い-ПРИКМ } проста форма } } ので、~
な-ПРИКМ } проста форма }
IM } ~だ → ~な }
4. 途 ^{とちゆう}中で

УРОК 40.....88

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Переживаю, чи мій син знайшов собі друзів”

III. Довідкова інформація

ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ, ЛІНІЇ,
ФОРМИ, ВІЗЕРУНКИ

IV. Граматика

1. Питальне } проста ф-ма }
слово } い-ПРИКМ } } か、~
на-ПРИКМ } проста ф-ма }
IM } ~だ }
2. ДІЕСЛ } проста форма }
い-ПРИКМ } проста форма } } かどうか、~
な-ПРИКМ } проста форма }
IM } ~だ }
3. ДІЕСЛ て-форма みます
4. い-ПРИКМ (~^く) → ~さ
5. ハンスは ^{がっこう}学校で どうでしょうか。

УРОК 41.....94**I. Нові слова та вирази****II. Переклад**

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “ Можна залишити у вас речі?”

III. Довідкова інформація

КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

IV. Граматика

1. Фрази, що виражають давання й отримання
2. Надавання та отримання дій
3. Дієсл те-форма くださいますか
4. IM に Дієсл

УРОК 42.....100**I. Нові слова та вирази****II. Переклад**

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “На що ви витратите премію?”

III. Довідкова інформація

КАНЦЕЛЯРСЬКЕ ПРИЛАДДЯ
ТА ІНСТРУМЕНТИ

IV. Граматика

1. Дієсл словникова форма } ために、～
IM の
2. Дієсл словникова форма の } に～
IM
3. Числівник は
4. Числівник も

УРОК 43.....106**I. Нові слова та вирази****II. Переклад**

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “ Він виглядає добрим”

III. Довідкова інформація

ХАРАКТЕР ТА ВДАЧА

IV. Граматика

1. Дієсл ます-форма } そうです
い-ПРИКМ (～い)
な-ПРИКМ [な]
2. Дієсл те-форма 来ます

УРОК 44.....112**I. Нові слова та вирази****II. Переклад**

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “ Зробіть, будь ласка, як на цій фотографії”

III. Довідкова інформація

САЛОН КРАСИ І ПЕРУКАРНЯ

IV. Граматика

1. Дієсл ます-форма } すぎます
い-ПРИКМ (～い)
な-ПРИКМ [な]
2. Дієсл ます-форма } やすいです
にくいです
3. い-ПРИКМ (～い) → く } します
な-ПРИКМ [な] → に
IM に
4. IM に します
5. い-ПРИКМ (～い) → ～く } Дієсл
な-ПРИКМ [な] → に

УРОК 45.....118

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “А я ж тренувався з повною віддачею...”

III. Довідкова інформація

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ словникова форма	}	ばあい
場合は、～
ДІЄСЛ た-форма		
ДІЄСЛ ない-форма ない		
い-ПРИКМ (～い)		
な-ПРИКМ な	}	のに、～
IM の		
2. ДІЄСЛ	}	}
い-ПРИКМ		
な-ПРИКМ	}	}
IM		
		～だ → ～な

УРОК 46.....124

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Вже скоро мають прийти”

III. Довідкова інформація

ПОХОДЖЕННЯ СЛІВ, ЩО
ПИШУТЬСЯ КАТАКАНОЮ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ словникова форма	}	} ところです
ДІЄСЛ て-форма いる		
ДІЄСЛ た-форма		
2. ДІЄСЛ た-форма		ばかり
3. ДІЄСЛ словникова форма	}	} はずです
ДІЄСЛ ない-форма ない		
い-ПРИКМ (～い)		
な-ПРИКМ な		
IM の		

УРОК 47.....130

I. Нові слова та вирази

II. Переклад

Граматичні конструкції. Приклади
Діалог “Кажуть, вона заручилася”

III. Довідкова інформація

ОНОМАТОПОЕТИЧНА ЛЕКСИКА
(ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ ТОЦО)

IV. Граматика

1. Проста форма	そうです	
2. ДІЄСЛ	}	} ようです
い-ПРИКМ		
な-ПРИКМ	}	}
IM		
		проста форма ~だ → ~の
3. 声 / 音 / におい / 味が	します	

УРОК 48	136
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад Грамматичні конструкції. Приклади Діалог “Дозвольте мені взяти відпустку”	1. Спонукальна форма дієслова 2. Речення з присудком у спонукальній формі 3. Використання спонукального способу дієслова 4. ДЕСЛ спонукальна て-форма いただけませんか
III. Довідкова інформація ВИХОВАННЯ	
УРОК 49	142
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад Грамматичні конструкції. Приклади Діалог “Прошу передати моє повідомлення”	1. 敬語 (ввічливий стиль мовлення) 2. Типи 敬語 3. 尊敬語 (шанобливі вирази) 4. 敬語 та стиль речення. 5. Узгодження рівнів 敬語 у реченні 6. ～まして
III. Довідкова інформація РОЗМОВА ПО ТЕЛЕФОНУ	
УРОК 50	148
I. Нові слова та вирази	IV. Граматика
II. Переклад Грамматичні конструкції. Приклади Діалог “Дякую від щирого серця”	1. 謙讓語 (скромні, самопринизливі вирази) 2. 丁寧語 (ввічливі вирази)
III. Довідкова інформація ЯК ПИСАТИ АДРЕСУ НА КОНВЕРТАХ ТА ЛИСТІВКАХ	
Частки	154
Використання форм	157
Використання дієслів та прикметників	161
Перехідні та неперехідні дієслова	163
Прислівники і вислови, що відіграють роль прислівників	165
Способи поєднання слів та речень	167

ГРАМАТИКА ТА ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ У

みんなの日本語 初級 I

УРОК 1.....12

1. IM₁ は IM₂ です
2. IM₁ は IM₂ じゃ ありません
3. РЕЧ か
4. IM も
5. IM₁ の IM₂
6. ~さん

Довідкова інформація
КРАЇНИ, НАЦІОНАЛЬНОСТІ ТА
МОВИ

УРОК 2.....18

1. これ/それ/あれ
2. この IM/その IM/あの IM
3. そうです/そうじゃ ありません
4. РЕЧ₁ か、РЕЧ₂ か
5. IM₁ の IM₂
6. そうですか

Довідкова інформація
ПРИЗВИЦА

УРОК 3.....24

1. ここ/そこ/あそこ/こちら/
そちら/あちら
2. IM₁ は IM₂ (місце) です
3. どこ/どちら
4. IM₁ の IM₂
5. Система вказівних займенників
こ/そ/あ/ど
6. お^{くに}国

Довідкова інформація
УНІВЕРМАГ

УРОК 4.....30

1. 今一時一分^{いま じ ぶん}です
2. ДІЄСЛ ます
3. ДІЄСЛ ます/ДІЄСЛ ません/
ДІЄСЛ ました/ДІЄСЛ ませんでした
4. IM (час) に ДІЄСЛ
5. IM₁ から IM₂ まで
6. IM₁ と IM₂
7. РЕЧ ね

Довідкова інформація
ТЕЛЕФОН, ЛИСТ

УРОК 5.....36

1. IM (місце) へ 行きます/来ます/
帰ります^{かえ}
2. どこ[~]も 行きません/
行きませんでした^い
3. IM (транспорт) で 行きます/
来ます/帰ります^{かえ}
4. IM (людина/тварина) と ДІЄСЛ
5. いつ
6. РЕЧ よ

Довідкова інформація
НАЦІОНАЛЬНІ СВЯТА

УРОК 6.....42

1. IM を ДІЄСЛ (перехідне)
2. IM を します^{なに}
3. 何を しますか
4. なん та なに
5. IM (місце) で ДІЄСЛ
6. ДІЄСЛ ませんか
7. ДІЄСЛ ましょう
8. お~

Довідкова інформація
ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

УРОК 7.....48

1. IM (зряддя/спосіб) で ДІЄСЛ
2. “Слово/РЕЧ”は ~語で 何ですか
3. IM (людина) にあげます та ін.
4. IM (людина) にもらいます та ін.
5. もう ДІЄСЛ ました

Довідкова інформація
РОДИНА

УРОК 8.....54

1. Прикметники
2. IMはな-ПРИКМ [な] です
IMはい-ПРИКМ (~い) です
3. な-ПРИКМ な IM
い ПРИКМ (~い) IM
4. とても/あまり
5. IMは どうですか
6. IM₁は どんな IM₂ですか
7. РЕЧ₁が、РЕЧ₂
8. どれ

Довідкова інформація
КОЛІР • СМАК

УРОК 9.....60

1. IMがあります/わかります
IMが好きです/嫌いです/
上手です/下手です
2. どんな IM
3. よく/だいたい/たくさん/
少し/あまり/全然
4. РЕЧ₁から、РЕЧ₂
5. どうして

Довідкова інформація
МУЗИКА • СПОРТ • КІНО

УРОК 10.....66

1. IMがあります/います
2. IM₁(місце)に IM₂があります/います
3. IM₁は IM₂(місце)に あります/います
4. IM₁(предмет/людина/місце)の
IM₂(місцезнаходження)
5. IM₁や IM₂
6. Слово (слова) ですか
7. チリソースは ありませんか

Довідкова інформація
У БУДИНКУ

УРОК 11.....72

1. Позначення кількості
2. Кількісний числівник (період)
に一回 ДІЄСЛ
3. Кількісний числівник だけ/
IM だけ

Довідкова інформація
МЕНЮ

УРОК 12.....78

1. Минулий час у реченнях із IM
або な-ПРИКМ у ролі присудка
2. Минулий час у реченнях із
い-ПРИКМ у ролі присудка
3. IM₁は IM₂より ПРИКМ です
4. IM₁と IM₂と どちらが ПРИКМ ですか
...IM₁/IM₂のほうが ПРИКМ です
5. IM₁[の中]で 何/どこ/だれ/
いつが いちばん ПРИКМ ですか
...IM₂が いちばん ПРИКМ です

Довідкова інформація
СВЯТА ТА ВІДОМІ МІСЦЯ ЯПОНІЇ

УРОК 13.....84

1. IM が 欲しいです
2. ДІЄСЛ ます-форма たいです
3. IM (місце)へ { ДІЄСЛ ます-форма } に
IM
いきます / きます / 帰ります
4. IM に ДІЄСЛ / IM を ДІЄСЛ
5. どこか / 何か
6. ご注文

Довідкова інформація
У МІСТІ

УРОК 14.....90

1. Відмінювання дієслів
2. Групи дієслів
3. て-форма (серединна форма) дієслова
4. ДІЄСЛ て-форма ください
5. ДІЄСЛ て-форма います
6. ДІЄСЛ ます-форма ましょうか
7. РЕЧ₁ が、РЕЧ₂
8. IM が ДІЄСЛ

Довідкова інформація
СТАНЦІЯ

УРОК 15.....96

1. ДІЄСЛ て-форма も いいです
2. ДІЄСЛ て-форма は いけません
3. ДІЄСЛ て-форма います
4. ДІЄСЛ て-форма います
5. 知りません

Довідкова інформація
ПРОФЕСІЇ

УРОК 16.....102

1. ДІЄСЛ て-форма、[ДІЄСЛ て-форма]、～
2. い-ПРИКМ (～い) → ～くて、～
3. IM
な-ПРИКМ [な] } で、～
4. ДІЄСЛ₁ て-форма から、ДІЄСЛ₂
5. IM₁ は IM₂ が ПРИКМ
6. どうやって
7. どの IM

Довідкова інформація
ЯК КОРИСТУВАТИСЯ БАНКОМАТОМ

УРОК 17.....108

1. ДІЄСЛ ない-форма дієслова
2. ДІЄСЛ ない-форма ないで ください
3. ДІЄСЛ ない-форма なければなりません
4. ДІЄСЛ ない-форма なくても いいです
5. IM (додаток) は
6. IM (час) までに ДІЄСЛ

Довідкова інформація
ТІЛО ТА ХВОРОБИ

УРОК 18.....114

1. Словникова форма дієслова
2. IM
ДІЄСЛ словникова ф-ма こと } できます
3. わたしの { IM
しゅみ 趣味は { ДІЄСЛ словн. ф-ма こと } です
4. ДІЄСЛ₁ словникова ф-ма
IM の
Числівник (період часу) } まえに、ДІЄСЛ₂
5. なかなか
6. ぜひ

Довідкова інформація
РУХИ

УРОК 19.....120

1. た-форма дієслова
2. ДІЄСЛ た-форма ことがあります
3. ДІЄСЛ た-форма たり、
ДІЄСЛ た-форма たり します
4. い-ПРИКМ (～い) → ～く
な-ПРИКМ [な] → ～に } になります
IM に
5. そうですね

Довідкова інформація
ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА ТА РОЗВАГИ

УРОК 20.....126

1. Ввічливий та простий стилі мовлення
2. Використання ввічливого та простого стилів
3. Особливості використання простого стилю.

Довідкова інформація
ЗВЕРТАННЯ

УРОК 21.....132

1. проста форма ^{おも} と思います
2. “РЕЧ” проста форма } ^い と言います
3. ДІЄСЛ } проста форма }
 い-ПРИКМ }
 な-ПРИКМ } проста форма } でしょう?
 IM } ~だ
4. IM₁ (місце) で IM₂ が あります
5. IM (подія) で
6. IM でも ДІЄСЛ
7. ДІЄСЛ ない-форма ないと…

Довідкова інформація
ПОСАДИ

УРОК 22.....138

1. Означення іменників
2. Означення-речення (підрядне означальне)
3. IM が
4. ДІЄСЛ словникова форма
 ^{じかん} 時間 / ^{やくそく} 約束 / ^{ようじ} 用事

Довідкова інформація
ОДЯГ

УРОК 23.....144

1. ДІЄСЛ словникова форма }
 ДІЄСЛ ない-форма }
 い-ПРИКМ (~い) } } ^と とき、 ~
 な-ПРИКМ な }
 IM の }
2. ДІЄСЛ словникова форма } } ^と とき、 ~
 ДІЄСЛ た-форма }
3. ДІЄСЛ словникова форма と、 ~
4. IM が прикметник / ДІЄСЛ
5. IM (місце) を ДІЄСЛ (дієслово руху)

Довідкова інформація
ДОРОГА ТА ДОРОЖНІЙ РУХ

УРОК 24.....150

1. くれます
2. ДІЄСЛ て-форма } ^{あげます} あげます
 } ^{もらいます} もらいます
 } ^{くれます} くれます
3. IM (особа) が ДІЄСЛ
4. Питальне слово が ДІЄСЛ

Довідкова інформація
ЗВИЧАЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ОБМІНОМ
ПОДАРУНКАМИ

УРОК 25.....156

1. Проста форма минулого часу ら、 ~
2. ДІЄСЛ た-форма ら、 ~
3. ДІЄСЛ て-форма }
 い-ПРИКМ (~い) → ~くて } } ^も も、 ~
 な-ПРИКМ [な] → ~で }
 IM で }
4. もし た いくら
5. IM が

Довідкова інформація
ЖИТТЯ

Терміни, що використовуються у поясненнях

第 ^{だい} ~課 ^か	урок № ~	名詞 ^{めいし}	іменник
文型 ^{ぶんけい}	граматична конструкція	動詞 ^{どうし}	дієслово
例文 ^{れいぶん}	приклад	自動詞 ^{じどうし}	неперехідне дієслово
会話 ^{かいわ}	діалог	他動詞 ^{たどうし}	перехідне дієслово
練習 ^{れんしゅう}	вправа	形容詞 ^{けいようし}	прикметник
問題 ^{もんだい}	завдання	い形容詞 ^{けいようし}	い-прикметник (предикативний)
答え ^{こたえ}	відповідь	な形容詞 ^{けいようし}	な- прикметник (напівпредикативний)
読み物 ^{よみもの}	матеріал для читання	助詞 ^{じょし}	частка
復習 ^{ふくしゅう}	повторення	副詞 ^{ふくし}	прислівник
		接続詞 ^{せつぞくし}	сполучник
目次 ^{もくじ}	зміст	数詞 ^{すうし}	числівник
索引 ^{さくいん}	показчик	助数詞 ^{じょすうし}	лічильний суфікс
		疑問詞 ^{ぎもんし}	питальне слово
文法 ^{ぶんぽう}	граматика	名詞文 ^{めいしぶん}	речення з іменниковим присудком
文 ^{ぶん}	речення	動詞文 ^{どうしぶん}	речення з дієслівним присудком
単語 ^{たんご} (語 ^ご)	слово	形容詞文 ^{けいようしぶん}	речення з прикметниковим присудком
句 ^く	словосполучення		
節 ^{せつ}	частина складного речення	主語 ^{しゅご}	підмет
		述語 ^{じゆつご}	присудок
発音 ^{はつおん}	вимова	目的語 ^{もくてきご}	додаток
母音 ^{ぼいん}	голосний звук	主題 ^{しゅだい}	тема
子音 ^{しいん}	приголосний звук	肯定 ^{こうてい}	ствердження
拍 ^{はく}	мора	否定 ^{ひてい}	заперечення
アクセント	наголос	完了 ^{かんりょう}	доконаний вид
イントネーション	інтонація	未完了 ^{みかんりょう}	недоконаний вид
		過去 ^{かこ}	минулий час
		非過去 ^{ひかこ}	теперішньо-майбутній час
[か] 行 ^{ぎょう}	ряд [か]	可能 ^{かのう}	можливість
[い] 列 ^{れつ}	стовпчик [い]	意向 ^{いこう}	намір
		命令 ^{めいれい}	наказ
丁寧体 ^{ていねいたい}	ввічливий стиль мовлення	禁止 ^{きんし}	заборона
普通体 ^{ふつうたい}	простий стиль мовлення	条件 ^{じょうけん}	умова
活用 ^{かつよう}	відмінювання, відміна	受身 ^{うけみ}	пасив
フォーム ^{けい}	форма	使役 ^{しえき}	спонукання
~形 ^{けい}	~форма	尊敬 ^{そんけい}	шанобливість
修飾 ^{しゅうしょく}	означення	謙讓 ^{けんじょう}	скромність
例外 ^{れいがい}	виняток		

Скорочення

ІМ	іменник (名詞) напр.: がつせい つくえ студент стіл
い-ПРИКМ	い-прикметник (предикативний) (い形容詞) напр.: おいしい たかい смачний високий
な-ПРИКМ	な-прикметник (напівпредикативний) (な形容詞) напр.: きれい [な] しずか[な] красивий тихий, спокійний
ДІЄСЛ	дієслово (動詞) напр.: かきます たべます писати їсти
РЕЧ	речення (文) напр.: これは 本です。 Це – книга. わたしは あした 東京へ 行きます。 Завтра я поїду до Токію.

Урок 26

I. Нові слова та вирази

26

みます II	見ます、診ます	дивитися, оглядати
さがします I	探します、捜します	шукати
おくれます II	遅れます	спізнюватися
[じかんに～]	[時間に～]	[～ на призначений час]
まにあいます I	間に合います	встигати
[じかんに～]	[時間に～]	[～ на призначений час]
やります I		робити
さんかします III	参加します	брати участь
[パーティーに～]		[～ у вечірці]
もうしこみます I	申し込みます	подавати заяву, записуватися
つごうが いい	都合が いい	зручний (час, обставини)
つごうが わるい	都合が 悪い	незручний (час, обставини)
きぶんが いい	気分が いい	самопочуття добре
きぶんが わるい	気分が 悪い	самопочуття погане
しんぶんしゃ	新聞社	редакція газети
じゅうどう	柔道	дзюдо
うんどうかい	運動会	спортивні змагання
ばしょ	場所	місце
ボランティア		волонтер, доброволець
～べん	～弁	～ діалект
こんど	今度	іншим разом
ずいぶん		дуже, вельми
ちよくせつ	直接	безпосередньо, прямо
いつでも		будь-коли, у будь-який час, завжди
		усюди
どこでも		будь-хто
だれでも		будь-що
なんでも	何でも	
こんな～		такий (як цей)
そんな～		такий (як той, що біля слухача)
あんな～		такий (як он той)

※NHK

※こどもの日
※エドヤストア

◇ 会話 ◇

かた 片づきます [荷物が〜] I

ごみ

だ 出します [ごみを〜] I

も 燃えます [ごみが〜] II

げつ すい きん
月・水・金

おき 場

よこ 横

びん 瓶

かん 缶

[お]湯

ガス

〜会社

れんらく 連絡します III

こま 困ったなあ。

.....読み物.....

でんし 電子メール

うちゅう 宇宙

こわい 怖い

うちゅうせん 宇宙船

べつ 別の

うちゅうひこうし 宇宙飛行士

※土井 隆雄

.....

японська телерадіотрансляційна компанія
(Nippon Hoso Kyokai)

День дітей
вигаданий магазин

бути впорядкованим, поскладаним
[речі поскладано]

сміття

вносити [~ сміття]

горіти [сміття горить]

понеділок, середа та п'ятниця

місце для складання чогось

бік, сторона

пляшка

бляшанка

гаряча вода, окріп

газ

фірма, компанія ~

зв'язуватися

Що ж робити?

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Завтра я (, знаєте,) вирушаю у подорож.
2. Я б хотів вивчати ікебану. Чи не могли б ви порекомендувати мені хорошого вчителя?

26

Приклади

1. Пані Ватанабе, ви часом використовуєте осакський діалект.
Ви мешкали в Осаці?
– Так, до 15 років я жила в Осаці.
2. Який цікавий дизайн вашого взуття. Де ви його купили?
– У магазині “Едоя стор”. Це іспанське взуття.
3. Чому ви запізнилися?
– Тому що автобус не приїхав.
4. Ви братимете участь у спортивних змаганнях?
– Ні. Я не дуже люблю спорт.
5. Я написав листа японською. Ви не подивитесь?
– Так, звісно.
6. Я хочу піти на екскурсію в NHK, як би це влаштувати?
– Просто підіть прямо туди. Можна піти будь-коли.

Діалог

Куди виносити сміття?

- Консьєрж: Пане Міллер, ви вже порозкладали речі на новому місці?
Міллер: Так, вже майже закінчив.
Я тут хотів би викинути сміття, куди його винести?
Консьєрж: Сміття, що можна спалити, виносьте зранку в понеділок, середу чи п'ятницю.
Місце для сміття – біля автомобільної стоянки.
Міллер: А коли пляшки і бляшанки викидати?
Консьєрж: Сміття, що не горить, – у суботу.
Міллер: Так, зрозумів. Ще одне, – гарячої води немає...
Консьєрж: Подзвоніть до газової компанії, і вони одразу приїдуть полагодити.
Міллер: Що ж мені робити? Я ж не маю телефона.
Чи не могли б ви за мене подзвонити їм?
Консьєрж: Так, звичайно.
Міллер: Дуже люб'язно з вашого боку. Дякую.

III. Довідкова інформація

ごみの出し方 だ かた ЯК ВИКИДАТИ СМІТТЯ

Для того, щоб зменшити кількість сміття та спростити його повторне перероблення, сміття із житлових районів підлягає сортуванню та вивозиться у різні дні. У різних регіонах місце та дні збирання різні. Нижче подано приклад таких правил.

26

ごみ収集日のお知らせ しゅうしゅうび
Повідомлення про дні збирання сміття

<p><small>かねん</small> 可燃ごみ (燃えるごみ) Сміття, що можна спалити</p> <p><small>かみ</small> 紙くず папір</p> <p><small>なま</small> 生ごみ харчові відходи</p>	<p><small>しゅうしゅうび げつ すい きんようび</small> 収集日: 月・水・金曜日 Дні збирання: понеділок, середа, п'ятниця</p>
<p><small>ふねん</small> 不燃ごみ (燃えないごみ) Сміття, що не можна спалити</p> <p>ガラス製品 скло</p> <p>プラスチック製品 пластик</p> <p><small>きんぞくせいだいでどころようひん</small> 金属製台所用品 металеве кухонне приладдя</p>	<p><small>しゅうしゅうび もくようび</small> 収集日: 木曜日 День збирання: четвер</p>
<p><small>そだい</small> 粗大ごみ Великогабаритне сміття</p> <p>家具 меблі</p> <p><small>かていでんかせいひん</small> 家庭電化製品 електроприлади</p> <p>自転車 велосипеди</p>	<p><small>しゅうしゅうび だい かようび</small> 収集日: 第3火曜日 День збирання: 3-й вівторок місяця</p>
<p><small>しげん</small> 資源ごみ Сміття, що підлягає переробленню</p> <p>空き缶 бляшанки</p> <p>空きびん пляшки</p> <p>古新聞 старі газети</p>	<p><small>しゅうしゅうび だい だい かようび</small> 収集日: 第2、第4火曜日 Дні збирання: 2-й та 4-й вівторок місяця</p>

7

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ	}	проста форма	}	~んです
い-ПРИКМ				
な-ПРИКМ	проста форма			
IM	~だ → ~な			

Вираз ~んです використовується для впевненого пояснення, наведення причин чи доказів. Вираз ~んです вживається у розмовному мовленні, тоді як ~のです – у писемному. Нижче подано способи використання ~んです.

1) ~んですか

Цей вираз використовується у таких випадках.

- (1) Коли мовець робить припущення про причину того, що він бачив чи чув, і хоче перевірити правильність свого здогаду.

① 渡辺さんは時々大阪弁を使いますね。

大阪に住んでいましたか。

…ええ、15歳まで大阪に住んでいました。

Пані Ваганабе, ви часом використовуєте осакський діалект.

Ви мешкали в Осаці?

– Так, до 15 років я жила в Осаці.

- (2) Коли мовець питає про щось, що він бачив чи чув.

② おもしろいデザインの靴ですね。 Який цікавий дизайн вашого взуття.

どこで買ったんですか。

Де ви його купили?

…エドヤストアで買いました。

– У магазині “Едоя стор”.

- (3) Коли мовець просить пояснити причину того, що він чув чи бачив.

③ どうして遅れたんですか。

Чому ви запізнилися?

- (4) Коли мовець просить пояснити ситуацію.

④ どうしたんですか。

Що сталося?

Примітка. Вираз ~んですか іноді може передавати здивування, підозру, сильне зацікавлення мовця тощо. Неправильне його використання може образити слухача, тому треба бути обережним, вживаючи цей вираз.

2) ~んです

Цей вираз використовується у таких випадках.

- (1) Коли наводиться причина чи доказ як відповідь на такі запитання, як у підпунктах

③ та ④ пункту 1 вище.

⑤ どうして遅れたんですか。

Чому ви запізнилися?

…バスが来なかったんです。

– Автобус не приїхав.

⑥ どうしたんですか。

Що сталося?

…ちよっと気分が悪いです。

– Трохи погано почуваюся.

(2) Коли мовець додає причину чи доказ того, що сказав раніше.

- ⑦ 毎朝 新聞を 読みますか。 Ви щоранку читаете газети?
 …いいえ。時間が ないんです。 – Ні. Не маю на це часу.

Примітка. Вираз ~んです не використовують для простого описання фактів, як у прикладі нижче.

- わたしは マイク・ミラーです。 Я – Майк Міллер.
 × わたしは マイク・ミラーなんです。

3) ~んですが、~

Вираз ~んですが використовується для того, щоб вказати на тему. Після цього виразу йде прохання, запрошення або запитання про дозвіл. Частка が у такому разі використовується як сполучник, а також вказує на певні сумніви або стриманість з боку мовця. Як видно із прикладу ⑩, речення, що йде після ~んですが, часто випускається, коли воно само собою зрозуміле як для мовця, так і для співрозмовника.

- ⑧ 日本語で 手紙を 書いたんですが、ちょっと 見ていただけませんか。
 Я написав листа японською. Ви не подивитесь?
 ⑨ NHK を 見学したいんですが、どうしたら いいですか。
 Я хочу піти на екскурсію в NHK, як би це влаштувати?
 ⑩ お湯が 出ないんですが…。 Немає гарячої води…

2. ДІЄСЛ て-форма いただけませんか Чи не могли б ви ~?

Ця конструкція виражає прохання і є ввічливішою за ~てください.

- ⑪ いい先生を 紹介して いただけませんか。
 Чи не могли б ви порекомендувати мені хорошого вчителя?

3. Питальне слово ДІЄСЛ た-форма ら いいですか

Що / Коли	}	мені
Де / Котрий		
Як / Хто		
		краще ~?

- ⑫ どこで カメラを 買ったら いいですか。
 Де б мені краще купити фотоапарат?
 ⑬ 細かい お金がないんですが、どうしたら いいですか。
 У мене немає дрібних грошей, що мені робити?

Конструкцію ~たら いいですか використовують, коли мовець просить дати йому пораду чи вказівку, як щось робити. У прикладі ⑫ мовець хоче купити фотоапарат, але не знає, де це зробити, тому він просить порадити йому хороший магазин.

4. IM (додаток) は

好きです / 嫌いです	}	IM
上手です / 下手です		
あります と っ		
		любити / не любити
		вміти / не вміти
		мати тощо.

- ⑭ 運動会に 参加しますか。
 …いいえ。スポーツは あまり 好きじゃ ないんです。
 Ти братимеш участь у спортивних змаганнях?
 – Ні. Я не дуже люблю спорт.

У підручнику I (уроки 10 та 17) ми вже зазначали, що підмет або додаток із часткою を може стати темою, на що вказуватиме частка は. Додатки, які позначаються часткою が, також можуть використовуватися із часткою は.

Урок 27

I. Нові слова та вирази

27

かいます I	飼います	утримувати домашню тварину
たてます II	建てます	будувати
はしります I	走ります	бігти, їхати
[みちを~]	[道を~]	[~ дорогою]
とります I	取ります	брати
[やすみを~]	[休みを~]	[~ вихідний]
みえます II	見えます	видно
[やまが~]	[山が~]	[~ гору]
きこえます II	聞こえます	чується, чути
[おとが~]	[音が~]	[~ звук]
できます II		зводиться, будуватися
[くうこうが~]	[空港が~]	[побудували аеропорт]
ひらきます I	開きます	відкривати
[きょうしつを~]	[教室を~]	[~ курси]
ペット		домашня тварина
とり	鳥	птаха
こえ	声	голос
なみ	波	хвиля
はなび	花火	феєрверк, салют
けしき	景色	краєвид, вид
ひるま	昼間	світла пора дня, день
むかし	昔	колись давно, давнина
どうぐ	道具	інструменти, обладнання
じどうはんばいき	自動販売機	торговельний автомат
つうしんはんばい	通信販売	продаж поштою
クリーニング		хімчистка
マンション		багатоквартирний будинок
だいどころ	台所	кухня
~きょうしつ	~教室	курси~, клас~
パーティールーム		кімната для вечірок
~ご	~後	після~ (певного часу)
~しか		лише~ (вживається із заперечною формою присудка)
ほかの		інший

はっきり
ほとんど

かんさいくうこう
※関西空港
あきはばら
※秋葉原

いず
※伊豆

◇ 会話 ◇
にちようだいく
日曜大工

ほんだな
本棚
ゆめ
夢

いつか
いえ
家
すばらしい

.....読み物.....

こどもたち
だいす
大好き [な]

まんが
漫画
しゅじんこう
主人公

かたち
形

ロボット

ふしぎ
不思議 [な]

ポケット

たと
例えば

つけます II

じゆう
自由に

そら
空

と
飛びます I

じぶん
自分

しょうらい
将来

※ドラえもん

ясно, чітко, виразно
майже все, переважна більшість
(у стверджувальних реченнях), майже не
(у заперечних реченнях)

міжнародний аеропорт Кансай
назва району в Токіо, де
розташований великий радіоринок
півострів у префектурі Сідзуока

недільний столяр (столярування
у вихідні)

книжкова полиця

сон, мрія (~を みます бачити сон;
мати мрію)

колись, одного дня

будинок, дім
чудовий, прекрасний

діти

найулюбленіший

манга, комікс

головний герой, героїня

форма

робот

дивовижний, дивний

кишеня

наприклад

прикріплювати

вільно

небо

літати

сам

майбутнє

ім'я героя мультфільму

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я можу трохи розмовляти японською.
2. З вершини гори видно місто.
3. Перед вокзалом збудували великий супермаркет.

27

Приклади

1. Ви можете читати японські газети?
– Ні, не можу.
2. Скільки днів літньої відпустки можна взяти на фірмі “Павер-Денкі”?
– Ну, десь біля трьох тижнів.
Непогано. На моїй фірмі можна відпочивати лише тиждень.
3. У цьому будинку можна тримати тварин?
– Маленьку пташку чи рибок можна, а от kota чи собаку – ні.
4. З Токіо видно гору Фудзі?
– Колись було добре видно, а тепер майже не видно.
5. Чути пташині голоси, правда?
– Так. Вже весна.
6. Коли збудували міжнародний аеропорт Кансай?
– Восени 1994 року.
7. Гарненький портфель. Де купили?
– Купив поштовим замовленням.
А в універмагах теж є такі портфелі?
– Гадаю, що в універмагах нема.

12

Діалог

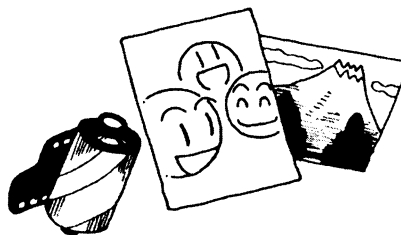
Це все ви можете зробити власними руками

- Судзукі: Яка світла і гарна кімната!
Міллер: Так... У хорошу погоду видно море.
Судзукі: Дуже цікавий дизайн цього столика.
В Америці купили?
Міллер: Це я сам зробив.
Судзукі: Справді?
Міллер: Так. Моє хобі – власноруч щось майструвати.
Судзукі: Що? То ви й он ту книжкову полицю самі змайстрували?
Міллер: Так.
Судзукі: Ого! То ви все можете зробити, так?
Міллер: Моя мрія – колись власноруч побудувати будинок.
Судзукі: Це чудова мрія.

III. Довідкова інформація

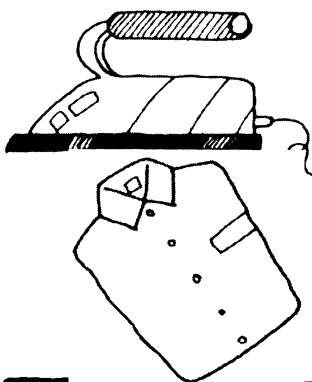
近くの店 ちかみせ КРАМНИЦІ В ОКОЛИЦІ

<small>しゃしんや</small> 写真屋	Фотоательє
<small>げんぞう</small> 現像	проявлення
プリント	друк
<small>やま</small> 焼き増し	друк додаткових знімків
<small>ひきの</small> 引き伸ばし	збільшення
ネガ	негатив
スライド	слайд
サービスサイズ	стандартний розмір
パノラマサイズ	панорамний розмір

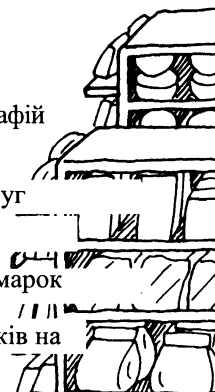
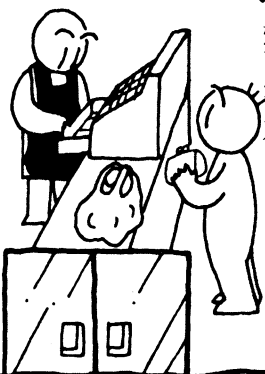
27

<small>クリーニング屋</small> クリーニング屋	Чистка одягу
ドライクリーニング	хімчистка
<small>みずあら</small> 水洗い	прання
<small>しぬ</small> 染み抜き	виведення плям
<small>ぼうすいかこう</small> 防水加工	водовідпірна обробка
サイズ直し	припасовування розміру
<small>ちぢ</small> 縮む	збігатися, зсідатися
伸びる	розтягуватися

13

<small>コンビニ</small> コンビニ	Цілодобовий міні-маркет
<small>たくはいびん うけつけ</small> 宅配便の受付	служба доставки
<small>しゃしんげんぞう</small> 写真現像	проявлення фотографій
<small>こうきょうりようきん ふ</small> 公共料金振り込み	сплата
コピー、ファクス	комунальних послуг
<small>きって はんぱい</small> はがき、切手の販売	копіювання, факс
コンサートチケットの販売	продаж листівок, марок
	продаж квитків на концерти

IV. Граматика

1. Потенційна форма дієслова

Утворення потенційної форми дієслова див. підручник, урок 27, с. 12, вправа А1.

		Потенційна форма дієслова	
		ввічлива форма	проста форма
I	かきます	かけます	かける
	かいます	かえます	かえる
II	たべます	たべられます	たべられる
III	きます	こられます	こられる
	します	できます	できる

Усі дієслова в потенційній формі належать до другої групи; вони можуть мати словникову форму, *ない*-форму, *て*-форму тощо.

напр.: かける, かけ(ない), かけて

Дієслово *わかる*, що саме по собі вказує на можливість, не змінюється на *わかるる*.

2. Речення з дієсловами у потенційній формі

1) Дієслово у потенційній формі виражає не дію, а стан. Додатки до перехідних дієслів позначаються часткою *を*, але коли ці дієслова набирають потенційну форму, додатки до них переважно позначаються часткою *が*.

① わたしは ^{にほんご}日本語^を ^{はな}話します。 Я розмовляю японською.

② わたしは ^{にほんご}日本語^が ^{はな}話せます。 Я вмію розмовляти японською.

Окрім *を*, ніякі інші частки заміни не підлягають.

③ ^{ひとり}一人で ^{びょういん}病院^へ ^い行けますか。 Ви можете самі піти до лікарні?

④ ^{たなか}田中^{さん}に ^あ会えませんでした。 Я не зміг зустрітися з паном Танакою.

2) Потенційна форма дієслова має два застосування: вираження можливості щось зробити (⑤), а також імовірності певної дії у певній ситуації (⑥).

⑤ ミラーさんは ^{かんじ}漢字^が ^よ読めます。 Пан Міллер вміє читати ієрогліфи.

⑥ この ^{ぎんこう}銀行^で ^{ドル}ドル^が ^か換えられます。 У цьому банку можна обміняти долари.

3. 見えます та 聞こえます

Потенційною формою дієслова *みます* є *みられます*, а дієслова *ききます* – *きけます*. Вони вказують на можливість реалізувати бажання мовця побачити щось чи почути. Дієслово ж *見えます* свідчить про те, що певний об'єкт потрапляє до поля зору, а *聞こえます* – що певний звук долинає до слуху мовця. У реченнях із *見えます* та *聞こえます* об'єкти, які можна побачити чи почути, стають підметом і позначаються часткою *が*.

⑦ ^{しんじゆく}新宿^で ^{いま}今 ^{くろさわ}黒沢^の ^{えい}映画^が ^み見られます。 Зараз на Сіндзюку можна переглянути фільми Куросави.

⑧ ^{しんかんせん}新幹線^{から} ^ふ富士山^が ^み見えます。 З (вікна) сінкансена видно гору Фудзі.

⑨ ^{でんわ}電話^で ^{てんき}天気予報^が ^き聞けます。 Прогноз погоди можна прослухати по телефону.

⑩ ^{おと}ラジオ^の ^{おと}音^が ^き聞こえます。 Чути (звук) радіо.

4. できます

Дієслово できます у цьому уроці означає “з’являтися”, “реалізовуватися”, “ставати завершеним”, “бути зробленим” тощо.

- ⑪ 駅の前に大きいスーパーができました。
Перед станцією збудували великий супермаркет.
- ⑫ 時計の修理はいつできますか。
Коли ви зможете відремонтувати годинник?

5. は

1) では／には／へは／からは／までは тощо.

Частка は використовується для того, щоб виділити іменник як тему речення. В уроках 10, 17 та 26 йшлося про те, що коли після іменника є が чи を, його необхідно замінити на は. Коли ж після іменника є інші частки (напр.: で, に, へ тощо), は ставиться після них.

- ⑬ わたしの学校にはアメリカ人の先生がいます。
У моїй школі є вчитель-американець.
- ⑭ わたしの学校では中国語が習えます。
У моїй школі можна вивчати китайську мову.

2) Частка は також використовується для вираження протиставлення.

- ⑮きのうは山が見えましたが、きょうは見えません。
Вчора можна було побачити гори, а сьогодні – ні.
- ⑯ ワインは飲みますが、ビールは飲みません。
Вино я п’ю, а пиво – ні.
- ⑰ 京都へは行きますが、大阪へは行きません。
До Кіото я поїду, але до Осаки – ні.

15

6. も

Як і у прикладі з は, розглянутому вище, も заміняє частки を та が і додається після інших. Лише частка へ може бути випущена.

- ⑱ クララさんは英語が話せます。フランス語も話せます。
Пані Клара вміє розмовляти англійською. І французькою теж.
- ⑲ 去年アメリカへ行きました。メキシコ [へ] も行きました。
Минулого року я їздив до Америки. Я й до Мексики їздив.
- ⑳ わたしの部屋から海が見えます。弟の部屋からも見えます。
З моєї кімнати видно море. І з братової також видно.

7. しか

Частка しか додається до іменників, числівників тощо і завжди використовується з присудком у заперечній формі. Ця частка виділяє слово, накладає обмеження і відкидає все, окрім об’єкта, означеного цим словом. Вона заміняє собою が та を, але додається після інших часток. Ця частка має негативний відтінок, тоді як だけ – позитивний.

- ㉑ ローマ字しか書けません。
Я не вмію писати ніяк, окрім як латиницею.
- ㉒ ローマ字だけ書けます。
Я вмію писати лише латиницею.

Урок 28

I. Нові слова та вирази

28

うれます II [パンが~]	売れます	продаватися [хліб продається]
おどります I	踊ります	танцювати
かみます I		жувати, кусати
えらびます I	選びます	вибирати
ちがいます I	違います	відрізнятися, різнитися
かよいます I [だいがくに~]	通います [大学に~]	відвідувати, ходити [~ до університету]
メモします III		занотовувати, записувати
まじめ[な]		серйозний
ねっしん[な]	熱心[な]	завзятий, старанний
やさしい	優しい	добрий, ласкавий, ніжний
えらい	偉い	видатний, знаний
ちょうど いい		правильний; саме такий, як треба
しゅうかん	習慣	звичай
けいけん	経験	досвід
ちから	力	сила
にんき	人気	популярність ([がくせいに] ~が あります бути популярним [~ серед студентів])
かたち	形	форма
いろ	色	колір
あじ	味	смак
ガム		жувальна гумка
しなもの	品物	речі, товари
ねだん	値段	ціна
きゅうりょう	給料	зарплата
ボーナス		бонус, премія
ばんぐみ	番組	програма (теле-, радіо-, концертна)
ドラマ		драма, серіал
しょうせつ	小説	роман

しょうせつか かしゅ	小説家 歌手	письменник-прозаїк співак
かんりにん	管理人	управитель, адміністратор, консьерж
むすこ むすこさん むすめ むすめさん じぶん	息子 息子さん 娘 娘さん 自分	(мій) син (чужий) син (моя) донька (чужа) донька сам
しょうらい しばらく たいてい	将来	майбутнє деякий час переважно, в основному
それに それで		до того ж тому, ось тому

◇ 会話 ◇

[ちょっと] ^{ねが}お願いがあるんですが。
ホームステイ
会話
おしゃべりします III

Маю до вас прохання.
проживання у (чужій) родині
розмова
балакати

.....読み物.....

お知らせ 日にち 土 たいいくかん 体育館 むりよう 無料	повідомлення дата, дні субота спортивний зал безкоштовний
---	---

.....

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я їм, слухаючи музику.
2. Я бігаю щоранку.
3. На метро швидко й дешево, тож їдьмо на метро.

28

Приклади

1. Коли мені хочеться спати, то за кермом жую жувальну гумку.
– Он як? А я зупиняю авто і трішки сплю.
2. Таро, не можна вчитися під телевизор.
– Гарзд.
3. Він вчиться в університеті і працює одночасно.
– Так? Він молодець!
4. Що ви зазвичай робите у вихідні дні?
– Ну... Переважно малюю картини.
5. Професор Ватт – старанний, серйозний, та й досвід має.
– Так, хороший викладач.
6. Пане Танака, ви багато подорожуєте, проте за кордон не їздите.
– Так. Я не знаю мов, та й звичаї там інші, тож закордонні подорожі для мене – мука.
7. Чому ви вибрали університет Сакура?
– Університет Сакура закінчив мій батько, тут багато хороших викладачів, окрім того, він розміщений неподалік від мого дому.

18

Діалог

За чашкою чаю

- Огава Сатіко: Пане Міллере, маю до вас прохання.
Міллер: Прошу.
Огава Сатіко: Чи не могли б ви повчити мого сина англійської?
Він їде цього року на літні канікули до Австралії за програмою перебування у рідинах, але не розмовляє англійською.
Міллер: Та я б з радістю, але у мене з часом не дуже...
Огава Сатіко: Чи не могли б ви хоча б за чашкою чаю балакати з ним?
Міллер: Ну... Я часто їжджу у відраження, та й екзамен з японської скоро.
До того ж, я ще ніколи нікого не вчив.
Огава Сатіко: То ви не зможете? Дуже шкода!
Міллер: Вибачте.

III. Довідкова інформація

うちを借りる ОРЕНДА ПОМЕШКАННЯ

Як читати інформацію про оренду помешкання

① 中央線 ちゅうおうせん にしおぎくぼえき	③ 徒歩5分 とほぶん	
④ マンション やちん	⑤ 築3年 ちくねん	
⑥ 家賃 しきせん	7万4千円 まんせんえん	⑫ 2LDK (⑬ 6・6・LDK 8) ⑭ やすい不動産 ふどうさん
⑦ 敷金 しききん	2か月分 げつぶん	
⑧ 礼金 れいきん	2か月分 げつぶん	①④ 03-1234-5678
⑨ 管理費 かんりひ	6,000円 えん	
⑩ 南向き、⑪ 10階建ての8階 みなみむかいだかい	スーパーまで 400 m メートル	

28

- ① лінія залізниці
- ② найближча станція
- ③ п'ять хвилин пішки від станції
- ④ бетонний багатоквартирний будинок
 - ※ アパート 一戸建て 単体 木造 分譲 賃貸 分譲 賃貸 分譲 賃貸
 - ※ アパート 単体 木造 分譲 賃貸 分譲 賃貸 分譲 賃貸
 - ※ 一戸建て 単体 木造 分譲 賃貸 分譲 賃貸 分譲 賃貸
- ⑤ збудований три роки тому
- ⑥ орендна плата
- ⑦ застава
 - ※ 現金, які залишають власнику помешкання як гарантію. Коли ви виселяєтеся, вам, як правило, повертають частину цієї суми.
- ⑧ плата за послуги оренди
 - ※ 現金, які одноразово виплачують власнику помешкання як "подяку".
- ⑨ плата за утримання (ремонт, послуги вахтера тощо)
- ⑩ вікна виходять на південь
- ⑪ 8-й поверх 10-поверхового будинку
- ⑫ вітальня, суміщена з кухнею-їдальнею, і дві кімнати
- ⑬ шість татамі (= 6 畳)
 - ※ 畳 (татамі) одиниця вимірювання площі житлових приміщень
 - 1 畳 відповідає площі однієї циновки-татамі (близько 180x90 см)
- ⑭ агент з нерухомості

19

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ₁ **ます-форма** **ながら** ДІЄСЛ₂

Ця конструкція вказує на те, що дві дії (ДІЄСЛ₁ та ДІЄСЛ₂) відбуваються одночасно. На дії, на яку вказує ДІЄСЛ₂, наголошується більше.

① 音楽を聞きながら食事します。 Я їм, слухаючи музику.

Ця конструкція також використовується і тоді, коли обидві дії відбуваються паралельно упродовж певного часу.

② 働しながら日本語を勉強しています。 Я працюю і вивчаю японську.

2. ДІЄСЛ **て-форма** **います**

За допомогою цієї конструкції описується звична, регулярна дія. Регулярна дія, що відбувалася у минулому, описується за допомогою ДІЄСЛ **て-форма** **いました**.

③ 毎朝ジョギングをしています。 Я щоранку бігаю.

④ 子どものとき、毎晩8時に寝ていました。 У дитинстві я щовечора лягав спати о восьмій годині.

3. Проста форма **し、～**

1) Коли декілька речень виражають певний погляд, вони можуть поєднуватися за допомогою цієї конструкції. Наприклад, так можна поєднати в одне декілька речень, що описують позитивні сторони певної особи чи предмета.

⑤ ワット先生は熱心だし、まじめだし、
経験もあります。 Професор Ватт – стараний,
серйозний, та й досвід має.

2) Ця конструкція використовується також для наведення причин або доказів, коли їх декілька. Використання такої конструкції вказує на значення “окрім того”, “до того ж”.

⑥ 駅から近いし、車でも来られるし、この店はとても便利です。
Цей магазин дуже зручний – він і від станції недалеко, і автомобілем можна під'їхати.

Коли мовець вказує на докази чогось, використовуючи цю конструкцію, іноді він не робить свого висновку, якщо той є зрозумілим з контексту.

⑦ 息子に英語を教えてくださいませんか。
…うーん、出張も多いし、もうすぐ日本語の試験もあるし……。

Чи не могли б ви повчити мого сина англійської?

– Вибачте. Я часто їжджу у відрядження, та й екзамен з японської скоро.

У деяких випадках **～し** використовується в реченні лише один раз. Хоча у такий спосіб зазначається лише одна причина, використання **～し** вказує на те, що їх більше. Зауважте, що це не так у разі використання **～から**.

⑧ 色もきれいだし、この靴を買います。

І колір гарний (та й з інших причин), я купую це взуття.

Як видно з прикладів ⑤, ⑥, ⑦ та ⑧, разом з цією конструкцією часто використовується частка も. Вживаючи も, мовець вказує на існування інших причин, щоб підкреслити свій погляд.

4. それに (до того ж)

Сполучник それに використовується для додавання ще одного факту чи ситуації до низки подібних.

⑨ どうして さくら大学を選んだんですか。

…さくら大学は、父が出た大学だし、いい先生も多いし、それに家から近いからです。

Чому ви вибрали університет Сакура?

– Університет Сакура закінчив мій батько, тут багато хороших викладачів, окрім того, він розміщений неподалік від мого дому.

5. それで (тому, ось тому)

Сполучник それで вказує на те, що сказане перед ним є причиною сказаного після нього.

⑩ このレストランは値段も安いし、おいしいんです。

…それで人が多いんですね。

У цьому ресторані ціни низькі, а їжа – смачна.

– Тому й людей багато.

6. よく この喫茶店に来るんですか

У цьому реченні (див. вправу С 2) частка に, що вказує на місце призначення руху, використовується замість частки へ, що вказує на напрямок руху. Для позначення місця при таких дієсловах, як いきます, きます, かえります та しゅっちょうします, вживають як частку へ, так і частку に.

Урок 29

I. Нові слова та вирази

29

あきます I [ドアが~]	開きます	відчинятися [двері відчиняються]
しまります I [ドアが~]	閉まります	зачинятися [двері зачиняються]
つきます I [でんきが~]	[電気が~]	вмикатися [світло вмикається]
きえます II [でんきが~]	消えます [電気が~]	гаснути, зникати [світло гасне]
こみます I [みちが~]	込めます [道が~]	переповнюватися [дорога заповнюється]
すきます I [みちが~]	[道が~]	звільнятися, бути порожнім [дорога звільняється]
こわれます II [いすが~]	壊れます	ламатися [крісло ламається]
われます II [コップが~]	割れます	битися, розбиватися [склянка розбивається]
おれます II [きが~]	折れます [木が~]	ламатися [дерево ламається]
やぶれます II [かみが~]	破れます [紙が~]	рватися, розриватися [папір рветься]
よごれます II [ふくが~]	汚れます [服が~]	бруднитися, забруднюватися [одяг брудниться]
つきます I [ポケットが~]	付きます	бути прикріпленим, пришитим [кишеню пришито]
はずれます II [ボタンが~]	外れます	відстібатися [гудзик відстібається]
とまります I [エレベーターが~]	止まります	зупинятися [ліфт зупиняється]
まちがえます II		помилятися
おとします I	落とします	випускати (з рук), губити
かかります I [かぎが~]	掛かります	бути замкненим [~ на ключ]
[お]さら	[お]皿	тарілка
[お]ちやわん		піала, миска для рису
コップ		склянка

ガラス
ふくろ
さいふ
えだ

袋
財布
枝

скло
мішок, пакет
гаманець
гілка

えきいん

駅員

працівник вокзалу

この へん

この 辺

у цьому районі, тут
поблизу

～へん
このくらい

～辺

навколо ~, в околицях ~
приблизно стільки /
такого розміру

おさきに どうぞ。

お先に どうぞ。

Після вас. / Будь ласка,
ви перші.

[ああ、] よかった。

Ну слава Богу! / Я дуже радий.
(виражає почуття полегшення)

◇ 会話 ◇

いま ^{でんしゃ}
今の 電車
わす ^{もの}
忘れ物

～側

ポケット

おぼ ^{あみだな}
覚えて いません。
網棚

たし
確か

потяг, котрий щойно від'їхав

забута річ

бік ~, сторона ~

кишеня

Я не пам'ятаю.

23

сітка-полиця (у поїзді чи в автобусі)

мабуть, якщо я не помилюся, мені
здається

※ ^{よつや}
四ツ谷

назва станції у Токіо

.....読み物.....

じしん
地震

землетрус

かべ
壁

стіна

はり
針

стрілки годинника

さ
指します I

показувати, вказувати

えきまえ
駅前

привокзальна територія

たお
倒れます II

падати, валитися

にし
西

захід

ほう
方

напрямок

※ ^{さんのみや}
三宮

назва місцевості в м. Кобе

.....

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Вікно зачинене.
2. Цей торговельний автомат поламаний.
3. Я забув парасольку в електричці.

Приклади

1. Залу засідань замкнено.
– Тоді давайте попросимо пана Ватанабе, щоб відчинив.
2. Чи можна користуватися цим факсом?
– Він поламаний, тому користуйтеся он тим.
3. Де вино, яке приніс пан Шмідт?
– Ми вже всі разом все випили.
4. Не підете обідати?
– Вибачте, спочатку допишу цього листа. А ви йдіть першим.
5. Ви встигли на Сінкансен?
– Ні. Дороги були переповнені, і я запізнився.
6. Я загубив свій квиток. Що мені робити?
– Зверніться до працівника вокзалу, що стоїть он там.

Діалог

Я забула речі

- I: Пробачте. Я забула речі у поїзді, який щойно від'їхав.
Працівник станції: Що саме ви забули?
I: Блакитну сумку. Приблизно отаку...
На зовнішньому боці велика кишенька.
Працівник станції: Де саме ви її забули?
I: Точно не пам'ятаю. Але я поклала її на полицю.
Працівник станції: Що в ній?
I: Ну, напевне, книжки та парасоля.
Працівник станції: Гарзд, зараз подзвоню. Зачекайте трошки.

Працівник станції: Знайшлася.
I: Ой, як добре!
Працівник станції: Сумка зараз на станції Йоцуя. Що будете робити?
I: Негайно поїду за нею.
Працівник станції: Тоді підійдіть до адміністрації станції Йоцуя.
I: Гарзд. Дуже вам дякую.

III. Довідкова інформація

じょうたい ようす
状態・様子

СТАН, ВИГЛЯД

<p>ふと 太っている товстий</p> 	<p>やせている худий</p> 	<p>ふく 膨らんでいる надутий, випуклий</p> 	<p>あな 穴が開いている дірявий</p>
<p>ま 曲がっている погнутий</p> 	<p>ゆがんでいる деформований</p> 	<p>へこんでいる пом'ятий, увігнутий</p> 	<p>ねじれている перекручений</p>
<p>か 欠けている щербатий</p> 	<p>ひびがはい 入っている надтріснутий</p> 	<p>くさ 腐っている зіпсований, згнилий</p> 	
<p>かわ 乾いている сухий</p> 	<p>ぬれている мокрый</p> 	<p>こお 凍っている замерзлий</p> 	

IV. Грамматика

1. ДІЄСЛ て-форма います

ДІЄСЛ て-форма います описує стан, який є наслідком дії, вираженої дієсловом.

1) IM が ДІЄСЛ て-форма います

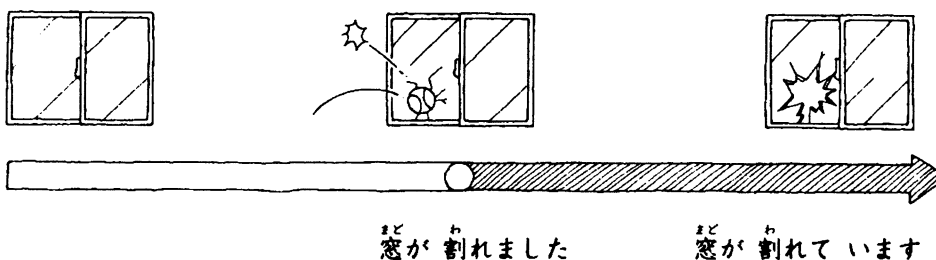
① 窓^{まど}が 割^われて います。

Вікно розбите.

② 電^{でん}氣^きが ついて います。

Світло увімкнене.

Як видно з вищенаведених прикладів, за допомогою цієї конструкції мовець описує той стан, який він бачить на власні очі. Підмет в такому разі позначається часткою **が**. У прикладі ① вказано, що “вікно було розбите в минулому, але наслідок цієї дії є і тепер (=воно розбите)”. У цій конструкції використовуються лише неперехідні дієслова, і більшість з них вказує на моментальну дію. Це, наприклад, такі дієслова, як **こわれます**, **きえます**, **あきます**, **こみます** тощо.

26

Для описання станів у минулому часі використовується конструкція ДІЄСЛ て-форма いました.

③ けさは 道^{みち}が 込^こんで いました。

Зранку дороги були переповнені.

2) IM は ДІЄСЛ て-форма います

Якщо об'єкт дії є темою речення, він позначається часткою **は**. У прикладі ④ мовець, використовуючи вказівний займенник **この**, визначає стілець як тему речення і повідомляє співрозмовнику інформацію про його стан.

④ この いす^{いす}は 壊^{こわ}れて います。

Це крісло поламане.

2. ДІЄСЛ て-форма しまいました/しまいます

Конструкція ДІЄСЛ て-форма しまいました підкреслює, що дію закінчено.

⑤ シュミットさんが 持^もって 来^きた ワイン^{ワイン}は 全^{ぜん}部^ぶ 飲^のんで しまいました。

Ми вже випили все вино, яке приніс пан Шмідт.

⑥ 漢^{かん}字^じの 宿^{しゅく}題^{だい}は もう やっ^やつて しまいました。

Я вже виконав домашнє завдання з ієрогліфів.

Хоча конструкція ДІЕСЛ **ました** теж може вказувати на завершену дію, використання ДІЕСЛ **て-форма** **しまいました** підкреслює власне закінчення дії. Саме тому ця конструкція часто супроводжується такими прислівниками, як **もう** та / або **ぜんぶ**. Завдяки такій особливості цієї конструкції приклад ⑤ вказує на стан, який є результатом дії, тобто коли вина вже немає, а приклад ⑥ – на стан свідомості після закінчення дії, тобто відчуття полегшення.

Конструкція ДІЕСЛ **て-форма** **しまいます** вказує на те, що мовець завершить дію в майбутньому.

- ⑦ 昼^{ひる}ごはんまでに レポートを
書いて しまいます。 Я закінчу (допишу) реферат
до обіду.

3. ДІЕСЛ **て-форма** **しまいました**

Ця конструкція відображає відчуття зниковіння чи жалкування мовця у складній ситуації.

- ⑧ パスポートを なくして しまいました。 Я загубив паспорт.
⑨ パソコンが 故障^{こしょう}して しまいました。 Комп'ютер зламався.

Хоча факти втрати паспорта чи несправності комп'ютера і можуть бути виражені за допомогою **なくしました** або **こしょうしました**, подані вище речення виражають також відчуття жалкування щодо цього факту.

4. **ありました**

- ⑩ [かばんが] ありましたよ。 [Сумка] найшлася.

Дієслово **ありました** у цьому випадку використовується для вказання на те, що мовець знайшов сумку, а не на її існування в певному місці в минулому.

5. **どこかで/どこかに**

У прикладах, поданих в уроці 13, зазначалося, що частки **へ** в **どこかへ** та **を** в **なにかを** можна випустити. Проте частки **で** в **どこかで** (⑪) та **に** в **どこかに** (⑫) випустити не можна.

- ⑪ どこかで 財布^{さいふ}を なくして しまいました。 Я десь загубив гаманця.
⑫ どこかに 電話^{でんわ}が ありませんか。 Чи нема десь тут телефону?

Урок 30

I. Нові слова та вирази

30

はります I	掛けます	наклеювати
かけます II	飾ります	вішати
かざります I		прикрашати; ставити / вивішувати як прикрасу
ならべます II	並べます	ставити в ряд
うえます II	植えます	саджати
もどします I	戻します	повертати (на попереднє місце)
まとめます II		збирати, узагальнювати
かたづけます II	片づけます	прибирати, впорядковувати
しまいます I		ховати, класти на місце
きめます II	決めます	вирішувати
知らせます II	知らせます	повідомляти, сповіщати
そудんします III	相談します	радитися, консультуватися
よしゅうします III	予習します	готуватися до занять
ふくしゅうします III	復習します	повторювати уроки
そのままに します III		залишити без змін
おこさん	お子さん	(чужа) дитина
じゅぎょう	授業	заняття
こうぎ	講義	лекція
ミーティング		збори
よてい	予定	план(и), розклад
おしらせ	お知らせ	повідомлення, замітка
あんないしょ	案内書	путівник
カレンダー		календар
ポスター		плакат, афіша, оголошення
ごみばこ	ごみ箱	смітник, кошик для сміття
にんぎょう	人形	лялька
かびん	花瓶	ваза
かがみ	鏡	дзеркало
ひきだし	引き出し	щухляда
げんかん	玄関	парадний вхід, вестибюль, ганок
ろうか	廊下	коридор
かべ	壁	стіна

いけ こうばん	池 交番	ставок поліцейський пост, поліцейська будка
もとの ところ	元の 所	попереднє місце
まわり まんなか すみ	周り 真ん中 隅	навколо центр, середина (внутрішній) кут
まだ ～ほど		ще, поки що приблизно ~

◇ 会話 ◇

予定表
ご苦労さま。

希望
何か ご希望が ありますか。
ミュージカル
それは いいですね。

※ブロードウェイ

.....読み物.....

まる
丸い
つき
月
ある～
地球
うれしい
嫌 [な]
すると
目が 覚めます II

розклад
Дякую за те, що добре попрацювали.
(вживається старшою людиною для схвалення роботи молодшої)

бажання, надія
Маєте якісь побажання?
мюзикл
Гарна ідея!

Бродвей

круглий
місяць
певний, якийсь ~
Земля, земна куля
щасливий, радісний
огидний, бридкий, неприємний
і, годі
прокидатися

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. У поліцейській будці на стіні висить карта міста.
2. Перед подорожжю прочитаю путівник.

30

Приклади

1. Новий туалет на вокзалі цікавий.
– Справді?
На стінах намальовані квіти та тварини.
2. Де скотч?
– Схований у тій шухляді.
3. Ви вже вирішили, як назвете дитину?
– Ні. Подумаю після того, як побачу її (обличчя).
4. Що мені зробити до наступних зборів?
– Ознайомтеся з цими матеріалами.
5. Я б хотів взяти участь у волонтерській діяльності, то чи можна мені взяти відпустку десь на два тижні?
– На два тижні? Еее... Я спочатку пораджуся з начальником департаменту.
6. Як закінчите користуватися ножицями, покладіть їх на місце.
– Гарзд. Зрозумів.
7. Матеріали можна прибрати?
– Ні, залиште їх там.
Я ще ними користуюся.

30

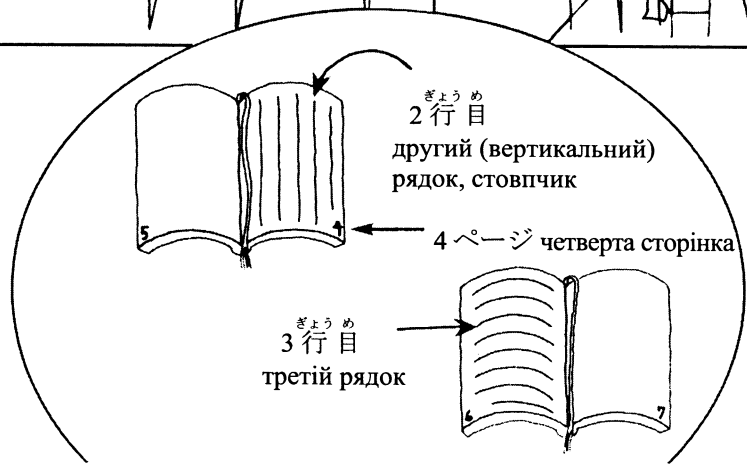
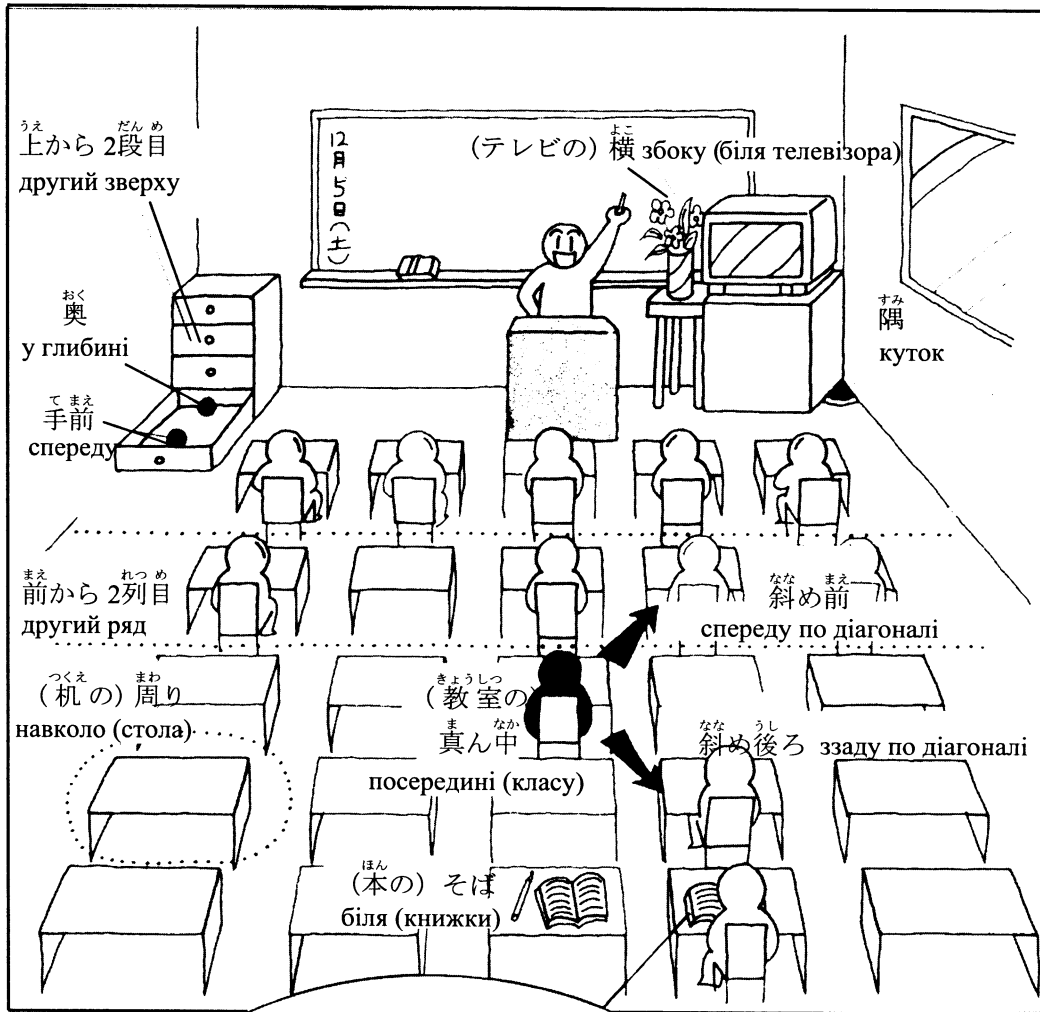
Діалог

Забронюю для вас квитки

- Міллер: Пані Накамура, я вже склав розклад і зібрав матеріали для вашого відрядження до Нью-Йорка.
- Накамура: Дякую. Покладіть їх он там, я пізніше перегляну.
- Міллер: Гарзд.
- Накамура: Оце розклад, так?
Ви вже зв'язалися з паном Уайтом?
- Міллер: Так.
Еее, на цей день після обіду у вас нічого не заплановано.
- Накамура: Так, справді.
- Міллер: Маєте якісь побажання?
- Накамура: Знаєте, я б хотіла подивитись мюзикл на Бродвеї.
- Міллер: Хороша ідея. Замовити вам квиток?
- Накамура: Так, будь ласка.

III. Довідкова інформація

位置 ROZTAШУВАННЯ У ПРОСТОРИ

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ て-форма あります

Конструкція ДІЄСЛ て-форма あります вказує на стан, який з'явився в результаті чийсь цілеспрямованої дії. У цій конструкції використовуються перехідні дієслова, що позначають цілеспрямовану дію.

1) IM₁ に IM₂ が ДІЄСЛ て-форма あります

- ① 机の上にメモが置いてあります。 На столі лежить (покладена) записка。
② カレンダーに今月の予定が書いてあります。 У календарі записано плани на цей місяць。

У прикладі ① мається на увазі, що хтось залишив записку на столі (на майбутнє) і, в результаті цієї дії записка лежить на столі. У прикладі ② мається на увазі, що хтось записав плани на місяць у календарі (щоб не забути) і, у результаті, вони записані у календарі.

2) IM₂ は IM₁ に ДІЄСЛ て-форма あります

Ця конструкція використовується тоді, коли IM₂ з конструкції у пункті 1 стає темою речення.

- ③ メモはどこですか。 Де записка?
[メモは]机の上に置いてあります。 – Лежить на столі。
④ 今月の予定はカレンダーに書いてあります。 Плани на цей місяць записані в календарі。

3) Конструкція ДІЄСЛ て-форма あります вказує на результат дії, яку хтось виконав із певною метою. Отже, вона також може відобразити, що було зроблено певні приготування, як у прикладах ⑤ та ⑥. У такій конструкції часто вживається もう.

- ⑤ 誕生日のプレゼントはもう買ってあります。 Подарунок до дня народження вже куплено。
⑥ ホテルはもう予約してあります。 Готель вже заброньовано。

Примітка. Різниця між конструкціями ДІЄСЛ て-форма います та ДІЄСЛ て-форма あります

- ⑦ 窓が閉まっています。 Вікно зачинене。
⑧ 窓が閉めてあります。 Вікно зачинили (з певною метою)。

Речення ⑦ просто описує стан вікна, тоді як ⑧ має на увазі, що хтось (можливо, й сам мовець) зачинив вікно з певною метою. Більшість дієслів, що використовуються в конструкції ДІЄСЛ て-форма います, неперехідні, тоді як в конструкції ДІЄСЛ て-форма あります – перехідні.

Багато неперехідних дієслів мають перехідні відповідники, і кожне з дієслів з таких пар використовується у відповідній конструкції (див. підручник, с. 228, 自動詞と他動詞).

2. ДІЄСЛ て-форма おきます

Ця конструкція виражає:

1) Закінчення необхідної дії заздалегідь до заданого часу.

⑨ 旅行のまえに切符を買っておきます。

Я куплю квиток перед поїздом.

⑩ 次の会議までに何をしておいたらいいですか。

…この資料を読んでおいてください。

Що мені зробити до наступних зборів?

– Ознайомтеся з цими матеріалами.

2) Закінчення необхідної дії з метою підготування до подальшого використання чи етапу.

⑪ はさみを使ったら、元の所に戻しておいてください。

Як закінчите користуватися ножицями, покладіть їх на місце.

3) Збереження певного стану.

⑫ あした会議がありますから、いすはこのままにしておいてください。

Завтра будуть збори, тож залиште крісла так, як вони є.

Примітка. У розмовному мовленні ～て おきます часто перетворюється на ～とき
ます。

⑬ そこに置いておいて (置いておいて) ください。Покладіть це там.

3. まだ ДІЄСЛ (ствердження) все ще/досі ДІЄСЛ

⑭ まだ雨が降っています。Дощ досі йде。

⑮ 道具を片づけましょうか。

…まだ使っていますから、そのままにしておいてください。

Скласти інструменти?

– Я ще ними користуюся, тож залиште, як є.

Слово **まだ** в прикладах ⑭ та ⑮ означає “все ще”, “поки що” і вказує на те, що дія чи стан продовжується.

4. それは～

⑯ ブロードウェイでミュージカルを見たいと思うんですが……。

…それはいいですね。

Я б хотів подивитися мюзикл на Бродвеї…

– Хороша ідея.

⑰ 来月から大阪の本社に転勤なんです。

…それはおめでとう ございます。

З наступного місяця мене переводять в головний офіс до Осаки.

– Вітаю!

⑱ 時々頭や胃が痛くなるんです。

…それはいけませんね。

Часом у мене болить то голова, то шлунок.

– Це погано.

Вираз **それは** у прикладах ⑯, ⑰ та ⑱ вказує на попереднє твердження.

Урок 31

I. Нові слова та вирази

はじまります I

[しきが~]

つづけます II

みつけます II

うけます II

[しけんを~]

にゅうがくします III

[だいがくに~]

そつぎょうします III

[だいがくを~]

しゅっせきします III

[かいぎに~]

きゅうけいします III

れんきゅう

さくぶん

てんらんかい

けっこんしき

[お]そうしき

しき

ほんしゃ

してん

きょうかい

だいがくいん

どうぶつえん

おんせん

おきゃく[さん]

だれか

~のほう

始まります

[式が~]

続けます

見つけます

受けます

[試験を~]

入学します

[大学に~]

卒業します

[大学を~]

出席します

[会議に~]

休憩します

連休

作文

展覧会

結婚式

[お]葬式

式

本社

支店

教会

大学院

動物園

温泉

お客[さん]

~の方

починатися

[церемонія починається]

продовжувати

знайти

складати

[~ экзамен]

вступати

[~ до університету]

закінчувати

[~ університет]

бути присутнім

[~ на зборах]

перепочивати, робити перерву

кілька вихідних підряд

твір

виставка

весілля

похорон

церемонія

головний офіс

філія

церква

магістратура, аспірантура,

докторантура

зоопарк

гарячі джерела, спа-курорт

відвідувач, клієнт, покупець

хтось

у напрямку ~

ずっと

увесь час, постійно

※ピカソ

Пабло Пікассо, іспанський художник (1881–1973)

※うえの こうえん上野公園

парк у Токіо

◇ 会話 ◇

のこ残ります I

залишатися

つき月に

на місяць

ふつう普通の

звичайний

インターネット

Інтернет

31

.....読み物.....

むら村

село

えい が かん映画館

кінотеатр

いや嫌 [な]

неприємний, бридкий, гідкий

そら空

небо

と閉じます II

зачиняти

と かい都会

місто

こ子どもたち

діти

じ ゆう自由に

вільно

せ かい じ ゆう世界中

по всьому світу

あ つ集まります I

збиратися

う つ く美しい

прекрасний, гарний, красивий

し ぜん自然

природа

すばらしさ

доброта, краса, прекрасне

き気が つきます I

зауважити, звернути увагу, помітити

35

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Давай вип'ємо разом.
2. Я думаю в майбутньому відкрити власну фірму.
3. Я збираюся придбати автомобіль наступного місяця.

Приклади

1. Втомилися, еге ж? Відпочинемо хвилинку?
– Еге. Слушна думка. (Так і зробимо.)
2. Що ви робитимете на Новий рік?
– Я думаю поїхати з родиною на гарячі джерела.
Гарна ідея!
3. Звіт вже готовий?
– Ні, я ще не написав.
Думаю до п'ятниці закінчити.
4. Гансе, ти після повернення на батьківщину продовжуватимеш займатися дзюдо?
– Так, маю намір продовжувати.
5. На літні канікули додому на батьківщину не їдете?
– Ні, цього року не планую їхати, бо складатиму іспити в аспірантуру.
6. Завтра я їду у відрядження до Нью-Йорка.
– Так? І коли повернетесь?
Маю повернутися наступного тижня в п'ятницю.

31

Діалог

Думаю почати користуватися Інтернетом

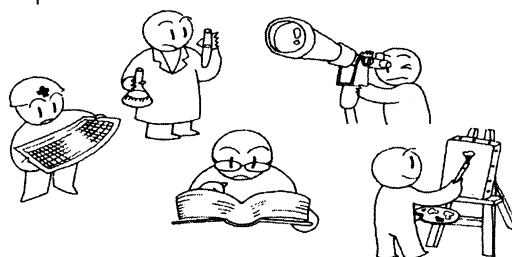
- Огава: З наступного місяця я – холостяк.
Міллер: Що?
Огава: Річ у тім, що мене переводять до головного офісу в Осаці.
Міллер: До головного офісу? Мої вітання!
Проте чому ж ви будете холостяком?
Огава: Бо дружина з сином залишаться у Токіо.
Міллер: Вони що, з вами не їдуть?
Огава: Син каже, що хоче залишитися в Токіо, бо наступного року у нього вступні іспити до університету, та й дружина говорить, що не хоче звільнитися з роботи.
Міллер: То що, житимете окремо?
Огава: Так, але я планую приїжджати додому на вихідні два-три рази на місяць.
Міллер: Тяжко вам буде.
Огава: Проте я матиму вільний час у будні, тому думаю почати користуватися Інтернетом.
Міллер: Зрозуміло. Це теж непогано.

III. Довідкова інформація

せんもん
専門

НАВЧАЛЬНІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

い がく 医学	медицина	せい じ がく 政治学	політологія
やく がく 薬学	фармакологія	こく さい かん けい がく 国際関係学	міжнародні відносини
か がく 化学	хімія	ほう り つ がく 法律学	право
せい か がく 生化学	біохімія	けい ざい がく 経済学	економіка
せい ぶ つ がく 生物学	біологія	けい えい がく 経営学	бізнес-управління
のう がく 農学	агрономія	しゃ かい がく 社会学	соціологія
ち がく 地学	геологія	きょう いく がく 教育学	педагогіка
ち り がく 地理学	географія	ぶ ん がく 文学	література
すう がく 数学	математика	げん ご がく 言語学	лінгвістика
ぶ つ り がく 物理学	фізика	しん り がく 心理学	психологія
こう がく 工学	інженерія, технічні науки	て つ がく 哲学	філософія
ど ぼ く こう がく 土木工学	будівельна інженерія	しゅう きょう がく 宗 教学	теологія
でん し こう がく 電子工学	електроніка	げい じゆ つ 芸術	мистецтво
でん き こう がく 電気工学	електроінженерія	び じゆ つ 美術	образотворче мистецтво
き かい こう がく 機械工学	машинобудування	おん がく 音楽	музика
コンピューター工 学	комп'ютерна інженерія	たい いく がく 体育学	фізична культура
い でん し こう がく 遺伝子工学	генна інженерія		
けん ちく がく 建築学	архітектура		
てん もん がく 天文学	астрономія		
かん きょう か がく 環境科学	наука про довкілля, екологія		

IV. Граматика

1. Форма наміру

Форма наміру дієслова утворюється так (див. підручник, урок 31, с. 46, вправа А1):

Група I: Замініть останній склад *ます*-форми на склад зі стовпчика *お* того самого ряду таблиці Кани та додайте літеру *う*.

Група II: До *ます*-форми додайте *よう*.

Група III: Дієслово *します* змінюється на *しよう*, а *きます* – на *こよう*.

2. Використання форми наміру

1) У реченнях простого стилю

У реченнях простого стилю ця форма вживається замість форми *～ましょう* у тому самому значенні.

① <i>ちよつと</i> ^{やす} <i>休まない?</i>	Не хочеш хвилинку відпочити?
… <i>うん</i> , ^{やす} <i>休もう。</i>	– Еге, так і зробимо.
② ^{すこ} ^{やす} <i>少し</i> <i>休もうか。</i>	Відпочиньмо трохи?
③ ^{てっだ} <i>手伝</i> <i>おうか。</i>	Допомогти тобі?

Примітка. Як видно з прикладів ② і ③, частка *か* в кінці речень не зникає, хоча це речення простого стилю.

2) ДІЄСЛ форма наміру と ^{おも} *思っています*

Цю граматичну конструкцію використовують для опису того, що мовець думає зробити. Вираз ДІЄСЛ форма наміру と ^{おも} *おもいます* також може описувати схожий зміст. Вираз ДІЄСЛ форма наміру と ^{おも} *おもっています* вказує на те, що це рішення було прийняте мовцем дещо раніше.

- ④ ^{しゅうまつ} ^{うみ} *週末は海に行こうと* ^{おも} *思っています*。 На вихідні думаю поїхати на море.
- ⑤ ^{いま} ^{ぎんこう} *今から銀行へ* ^{おも} *行こうと* *思います*。 Зараз збираюся піти до банку.

Примітка. ДІЄСЛ форма наміру と ^{おも} *おもっています* може вживатися, щоб передати бажання чи намір третьої особи.

- ⑥ ^{かれ} ^{がいこく} ^{はたら} *彼は外国で働こうと* ^{おも} *思っています*。 Він збирається працювати за кордоном.

3. ДІЄСЛ словникова форма } つもりです ДІЄСЛ *ない*-форма *ない* }

Конструкція ДІЄСЛ словникова форма *つもりです* використовується для опису наміру мовця щось зробити, а ДІЄСЛ *ない*-форма *ない* *つもりです* – для опису наміру чогось не робити.

- ⑦ ^{くに} ^{かえ} *国へ帰っても*, ^{じゅうどう} ^{つづ} *柔道を続ける* *つもりです*。
Збираюся продовжувати займатися дзюдо і після повернення до рідної країни.
- ⑧ *あしたからは* ^す *たばこを吸わない* *つもりです*。

Я маю намір із завтрашнього дня більше не курити.

Примітка. Порівняно з конструкцією ДІЄСЛ форма наміру と ^{おも} *おもっています*, конструкція ДІЄСЛ словникова форма *つもりです* звучить рішучіше.

4. **ДІЄСЛ словникова форма** } **IM の** } 予定です

За допомогою цієї конструкції можна інформувати людей про плани, розклад тощо.

- ⑨ 7月の終わりにドイツへ出張する予定です。

Наприкінці липня у мене заплановано відрядження до Німеччини.

- ⑩ 旅行は1週間ぐらいの予定です。

Мандрівку заплановано десь на один тиждень.

5. **まだ ДІЄСЛ て-форма** いません

Ця граматична конструкція означає, що щось ще не відбулося, або ще не зроблено.

- ⑪ 銀行は、まだ開いていません。

Банк ще не відкрився.

- ⑫ レポートはもう書きましたか。

Ви вже написали звіт?

…いいえ、まだ書いていません。

– Ні, ще не написав.

6. **こ~/そ~**

На письмі вказівні займенники, що починаються на **そ**, вживаються для вказування на слово чи речення, згадане безпосередньо перед цим. Проте часом у цій ролі використовують займенники, що починаються на **こ**. У такому разі автор хоче дещо описати читачеві так, неначе воно справді існує тепер і тут.

- ⑬ 東京にない物が1つだけある。それは美しい自然だ。

У Токіо немає лише одного. А саме – красивої природи.

- ⑭ わたしがいちばん欲しい物は「どこでもドア」です。

このドアを開けると、どこでも行きたい所へ行けます。

Найбільше я хотів би мати “чарівні двері”.

Якщо відчинити ці двері, то можна потрапити у будь-яке місце, куди забажаєш.

Урок 32

I. Нові слова та вирази

うんどうします III	運動します	займатися фізкультурою, рухатися
せいこうします III	成功します	мати успіх, увінчатися успіхом
しっぱいします III	失敗します	провалити, не скласти
[しけん]に~]	[試験]に~]	[~ экзамен]
ごうかくします III	合格します	скласти
[しけん]に~]	[試験]に~]	[~ экзамен]
もどります I	戻ります	повертатися
やみます I		переставати, зупинятися
[あめ]が~]	[雨]が~]	[дощ проходить]
はれます II	晴れます	прояснятися
くもります I	曇ります	хмаритися
ふきます I	吹きます	дути, дмухати, віяти
[かぜ]が~]	[風]が~]	[вітер дме]
なおります I	治ります	видужувати
[びょうき]が~]	[病気]が~]	[~ від хвороби]
なおります I	直ります	виправитися, бути полагодженим
[こしょう]が~]	[故障]が~]	
つづきます I	続きます	продовжуватися, триматися
[ねつ]が~]	[熱]が~]	[температура не спадає]
ひきます I		застудитися
[かぜ]を~]		
ひやします I	冷やします	охолоджувати
しんぱい [な]	心配 [な]	стурбований
じゅうぶん [な]	十分 [な]	достатній, повний
おかしい		дивакуватий, дивний
うるさい		шумний, гамірний
やけど		опік (~を します обпекатися)
けが		травма, рана (~を します отримати травму)
せき		кашель (~が だます кашляти)
インフルエンザ		грип
そら	空	небо
たいよう	太陽	сонце
ほし	星	зірка, зорі
つき	月	місяць
かぜ	風	вітер

きた
みなみ
にし
ひがし

北
南
西
東

північ
південь
захід
схід

すいどう
エンジン
チーム

水道

водопровід, водогін
двигун
команда

こんや
ゆうがた
まえ
おそく

今夜
夕方
遅く

сьогодні ввечері
вечір, надвечір'я
перед тим, раніше
пізно, пізній час

こんなに
そんなに

так (як це)
так (як щось, що стосується
співрозмовника)

あんなに

так (як щось, що не стосується ані
мовця, ані співрозмовника)

もしかしたら
それは いけませんね。
※オリンピック

можливо, мабуть
Так не годиться./ Це недобре.
Олімпійські ігри

◇ 会話 ◇

げんき
元気

い
胃

はたら
働きすぎ

ストレス

むり
無理を します III

ゆっくり します III

бадьорість, здоров'я

шлунок

надмірна праця, перевтома

стрес

марно старатися, робити надмірні

зусилля

розслабитися, не квапитися

.....読み物.....

ほしうらな
星占い

おうしぎ
牡牛座

こま
困ります I

たから
宝くじ

あ たから
当たります [宝くじが~] I

けんこう
健康

れんあい
恋愛

こいびと
恋人

[お]かねもち

гороскоп

Тілець

бути у скруті, мати проблеми

лотерея

виграти [~ в лотереї]

здоров'я

кохання, любов

коханий(-на)

багатий

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. (Вам би) краще щодня займатися фізкультурою.
2. Завтра йтиме сніг.
3. Я можу не встигнути на домовлений час.

Приклади

1. Теперішні студенти багато відпочивають, правда?
– Таки так. Проте я думаю, що краще набратися різного досвіду, поки молодий.
2. Хочу поїхати на місяць до Європи. 400 000 єн мені вистачить?
– Думаю, буде досить.
Проте краще не везти готівкою.
3. Цікаво, що буде з японською економікою?
– Ну... Напевне, ще деякий час ситуація не покращиться.
4. Цікаво, чи Олімпійські ігри пройдуть успішно?
– Все буде гаразд.
Адже до них вже давно готувалися.
5. Лікарю, що за хвороба в Ганса?
– У нього грип. Гарячка може протриматися ще три дні, але ви не хвилюйтеся.
6. Вам не здається, що двигун гуде якось дивно?
– Так. Можливо, якась поломка.
Негайно повертаймося в аеропорт.

Діалог

Може, ви хворі

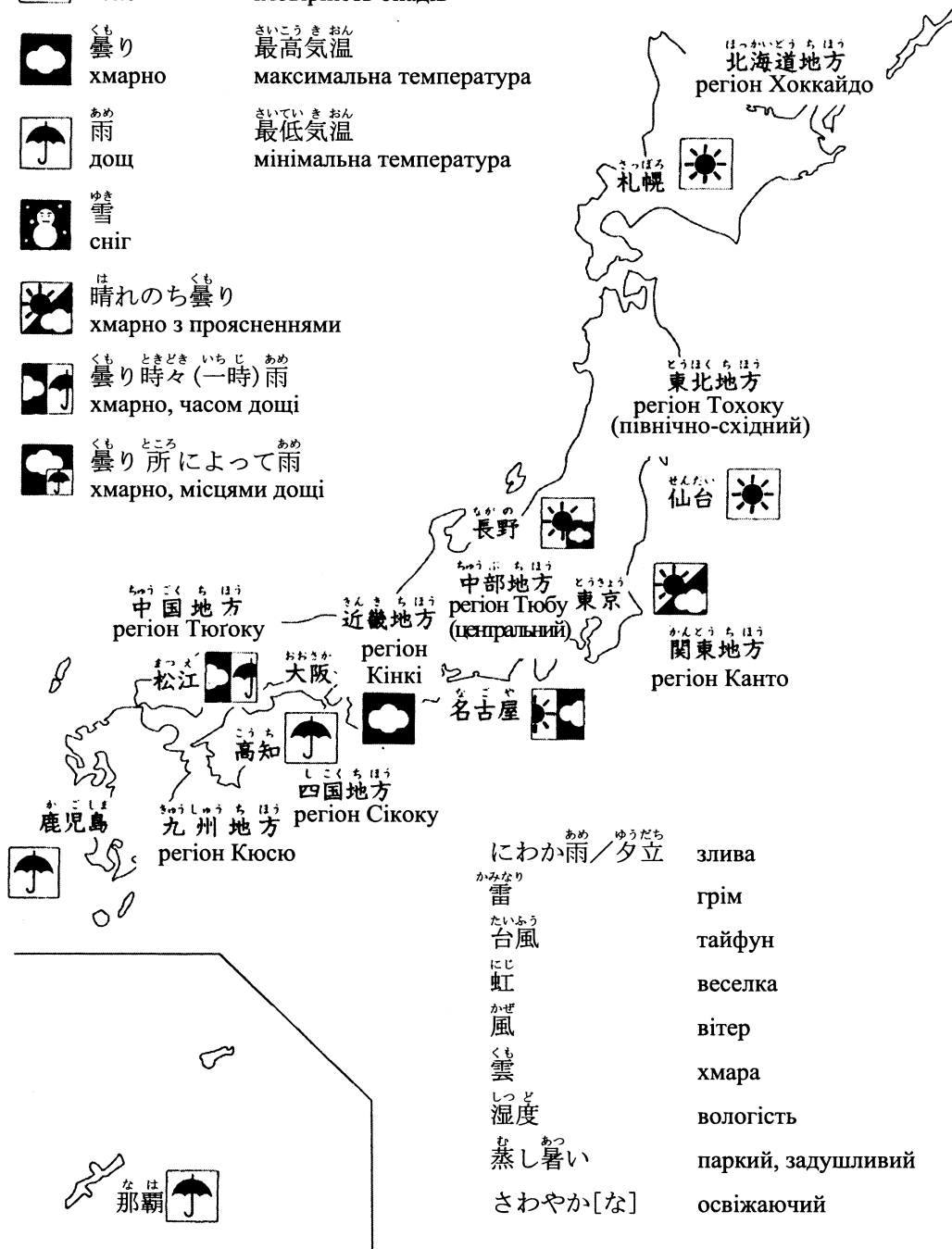
- Ватанабе: Пане Шмідт, що з вами? Якось ви недобре виглядаєте.
Шмідт: Останнім часом мені трохи зле. Іноді болить голова, шлунок.
Ватанабе: Так не можна. Вам треба піти до лікаря, бо, може, ви захворіли.
Шмідт: Так. Маєте рацію.

Шмідт: Лікарю, що у мене?
Лікар: Нічого страшного.
Багато працюєте?
Шмідт: Так. Останнім часом багато понаднормової роботи.
Лікар: Ви занадто багато працюєте. Швидше за все, це стрес через роботу.
Шмідт: Справді?
Лікар: Вам краще не нехтувати здоров'ям.
Візьміть відпустку і відпочиньте трохи.
Шмідт: Добре. Зрозумів.

III. Довідкова інформація

天気予報 ПРОГНОЗ ПОГОДИ

	は
晴れ
ясно	こうすいかくりつ
降水確率
імовірність опадів
	くも
曇り
хмарно	さいこうきおん
最高気温
максимальна температура
	あめ
雨
дощ	さいていきおん
最低気温
мінімальна температура
	ゆき
雪
сніг	
	は
晴れのち曇り
хмарно з проясненнями	
	くも
曇り時々(一時)雨
хмарно, часом дощі	
	くも
曇り所によって雨
хмарно, місцями дощі	

にわか雨/夕立	あめ ゆうだち	злива
雷	かみなり	грім
台風	たいふう	тайфун
虹	にじ	веселка
風	かぜ	вітер
雲	くも	хмара
湿度	しつど	вологість
蒸し暑い	あつあつ	паркий, задушливий
さわやか[な]		освіжающий

IV. Граматика

1.

ДІЄСЛ た-форма ДІЄСЛ ない-форма ない	}	ほうが いいです
------------------------------------	---	----------

① ^{まいにち}毎日 ^{うんどう}運動したほうが いいです。

(Вам би) краще щодня
займатися фізкультурою.

② ^{ねつ}熱が あるんです。

У мене гарячка.

…じゃ、おふろに ^{はい}入らないほうが いいですよ。 – Ну, тоді вам краще
не приймати ванну.

Ця конструкція використовується для висловлення порад і пропозицій. Залежно від ситуації таке висловлювання може звучати так, ніби ви нав'язуєте свою думку співрозмовникові. Тому, користуючись цією конструкцією, треба враховувати контекст розмови.

Примітка. Різниця між ~た ほうが いい та ~たら いい:

③ ^{にほん}日本の ^{てら}お寺が ^み見たいんですが……。

…じゃ、^{きょうと}京都へ ^い行ったら いいですよ。

Я хотів би подивитися на японські буддійські храми.

– Ну, тоді вам варто поїхати до Кіото.

У прикладі ③ проілюстрована ситуація, коли просто дається порада. У такому разі живають вираз ~たら いい. Конструкція ~た ほうが いい передбачає імовірність вибору між двома можливими варіантами, хоча це і не виражено словами.

2.

ДІЄСЛ い-ПРИКМ	}	проста форма	}	でしょう
な-ПРИКМ	}	проста форма		
IM ~だ	}	~だ		

Ця конструкція призначена для вираження припущення, яке мовець висловлює, зважаючи на наявну інформацію. У питальному реченні, як у прикладі ⑤, мовець запитує про припущення співбесідника.

④ あしたは ^{あめ}雨が ^ふ降るでしょう。

Завтра, швидше за все, буде дощ.

⑤ タワポンさんは ^{ごうかく}合格するでしょうか。

Як ви гадаєте, пан Тавапон
складе іспит?

3.

ДІЄСЛ い-ПРИКМ	}	проста форма	}	かも しれません
な-ПРИКМ	}	проста форма		
IM ~だ	}	~だ		

Вираз ~かも しれません також виражає припущення мовця і означає, що існує імовірність того, що якась подія чи стан відбулися / відбуваються / відбудуться. Проте мовець впевнений у цьому значно менше, ніж тоді, коли використана форма ~でしょう.

⑥ ^{やくそく}約束の ^{じかん}時間に ^ま間に ^あ合わないかも しれません。

Ми можемо не встигнути на призначену годину.

4. きっと／たぶん／もしかしたら

1) きっと

Цей прислівник показує, що мовець доволі впевнений у своїх словах. Імовірність події може бути як доволі високою, так і приблизно такою самою, як і у висловлюванні з використанням ～でしょう.

⑦ ミラーさんは きっと 来ます。 Пан Міллер неодмінно прийде.

⑧ あしたは きっと 雨でしょう。 Завтра точно буде дощ.

2) たぶん

Цей прислівник передає меншу впевненість, ніж きっと, і здебільшого використовується із виразом ～でしょう. Як показано у прикладі ⑩, たぶん часто вживається з виразом ～と おもいます (див. урок 21).

⑨ ミラーさんは 来るでしょう。 Як ви гадаєте, пан Міллер прийде?

…たぶん 来るでしょう。 – Та, мабуть, прийде.

⑩ 山田さんは この ニュースを Думаю, що пан Ямада, напевно,
たぶん 知らないと思います。 не знає цієї новини.

3) もしかしたら

Здебільшого цей прислівник вживається з виразом ～かも しれません. Речення з もしかしたら виражає те, що імовірність якоїсь ситуації чи події є незначною (як у ⑪ “Не зможу отримати диплом”).

⑪ もしかしたら 3月に 卒業 できないかも しれません。

Можливо, я не зможу отримати диплом у березні.

5. 何か 心配な こと

⑫ 何か 心配な ことが あるんですか。 Вас щось турбує?

Як видно з прикладу ⑫, не можна сказати しんぱいな なにか, а треба говорити なにか しんぱいな こと. Інші приклади фраз такого типу: なにか ～もの, どこか ～ところ, だれか ～ひと, いつか ～とき тощо.

⑬ スキーに 行きたいんですが、どこか いい 所 ありませんか。

Хочу поїхати покататися на лижах, може порадите якесь гарне місце?

6. Числівник で

Частка で після числівника показує ціну, час, кількість тощо, необхідні для виконання чи досягнення чогось.

⑭ 駅まで 30分で 行けますか。

Чи можна доїхати до вокзалу за 30 хвилин?

⑮ 3万円で ビデオが 買えますか。

Чи можна купити відеомініфон за 30 000 єн?

Урок 33

I. Нові слова та вирази

にげます II	逃げます	тікати
さわぎます I	騒ぎます	шуміти, галасувати
あきらめます II		здаватися, змиритися
なげます II	投げます	кидати (предмет)
まもります I	守ります	захищати; дотримуватися
あげます II	上げます	піднімати
さげます II	下げます	опускати
つたえます II	伝えます	передавати, переказувати
ちゅういします III	注意します	бути уважним, берегтися
〔くるまに～〕	〔車に～〕	〔～ автомобілів〕
はずします I	外します	покидати, залишати
〔せきを～〕	〔席を～〕	〔～ місце〕
だめ〔な〕		поганий, неприйнятний; не можна
せき	席	місце, сидіння
ファイト		боротьба
マーク		знак
ボール		м'яч
せんたくき	洗濯機	пральна машина
～き	～機	～ машина
きそく	規則	правило
しょうきんし	使用禁止	Не використовувати (бо заборонено).
たちいりきんし	立入禁止	Вхід заборонено.
いりぐち	入口	вхід
でぐち	出口	вихід
ひじょうぐち	非常口	аварійний вихід
むりょう	無料	безкоштовно, безоплатно
ほんじつきゅうぎょう	本日休業	сьогодні зачинено
えいぎょうちゅう	営業中	відчинено
しょうちゅう	使用中	зайнято
～ちゅう	～中	у процесі ~

どういう～

який～

もう

вже не... (використовується із заперечною формою присудка)

あと～

ще (залишилося)～

◇ 会話 ◇

ちゅうしゃいはん
駐車違反

そりゃあ

い
～以内

けいさつ
警察

ばっきん
罰金

порушення правил паркування

ну

у межах～

поліція

штраф

33

.....読み物.....

でんぽう
電報

ひとびと
人々

きゅうよう
急用

う
打ちます [電報を～] I

でんぽうだい
電報代

できるだけ

みじか
短く

また

たと
例えば

キトク (危篤)

おも びょうき
重い 病気

あす
明日

るす
留守

るすばん
留守番

[お] 祝い

な
亡くなります I

かなしみ
悲しみ

りよう
利用します III

телеграма

люди

термінова (негайна) справа

відсилати, відбивати [～ телеграму]

плата за телеграму

наскільки можливо, якомога

коротко

i, а ще, а також

наприклад

критичний стан

важка хвороба

завтра

відсутність (вдома)

догляд за будинком за відсутності

гоподарів

святкування

померти, спочити

сум, смуток

використовувати

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Поквапся!
2. Не торкатися!
3. “Татірі-Кінсі” означає “не заходити”.
4. Пан Міллер казав, що наступного тижня їде у відрядження до Осаки.

33

Приклади

1. Все, більше не можу бігти.
– Тримайся! Залишилося ще (лише) 1000 метрів.
2. Часу вже немає.
– Ще є хвилина. Не здавайся! Борися!
3. Що там написано?
– Написано “томаре” (“зупинись”).
4. Як читаються ці ієрогліфи?
– “Кін-ен”
Це означає “не курити”.
5. Що означає цей знак?
– Це означає, що можна прати у пральній машині.
6. Чи є пан Гупта?
– Зараз він вийшов. Казав, що повернеться хвилин через 30.
7. Вибачте, чи не могли б ви передати пану Ватанабе, що завтрашня вечірка почнеться о шостій.
– Зрозумів. О шостій, так?

48

Діалог

Що це означає?

Ватт: Пробачте, до моєї машини був причіплений цей папірець. Як ці ієрогліфи читаються?

Працівник

університету: “Тюся-Іхан”.

Ватт: “Тюся-Іхан”..... А що це означає?

Працівник: Це означає, що ви припаркували авто у місці, де цього робити не можна. Пане Ватт, де ви поставили машину?

Ватт: Перед станцією. Пішов (до кіоску) за журналом, всього на 10 хвилин...

Працівник: Ну-у, перед станцією не можна навіть на 10 хвилин.

Ватт: А що ось тут написано?

Працівник: “Прийдіть до поліції протягом тижня”.

Ватт: Тільки це? Обійдеться без штрафу?

Працівник: Ні, потім треба буде заплатити 15 000 єн.

Ватт: Що? 15 000 єн?

А журнал коштував 300 єн, от тобі й на.

III. Довідкова інформація

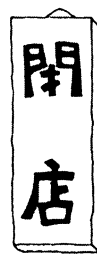
ひょうしき 標識 ZNAKI, POZNAČKI

えいぎょうちゅう
営業中
Відчинено,
працюємо

じゅんびちゅう
準備中
Технічна перерва/
У процесі підготовки

へいてん
閉店
Зачинено

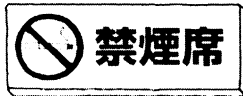

ていきゅうび
定休日
Вихідний день

33

けしょうしつ
化粧室
Туалет

きんえんせき
禁煙席
Місця для тих,
хто не курить

よやくせき
予約席
Зарезервовані місця

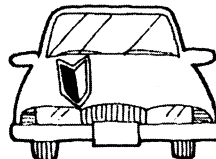
ひじょうぐち
非常口
Аварійний вихід

かきげんきん
火気厳禁
Легкозаймисте

われもの注意
割れ物注意
Обережно,
б'ється

うんでんしょしんしゃちゅうい
運転初心者注意
Обережно,
водій-початківець

こうじちゅう
工事中
Ремонтні роботи

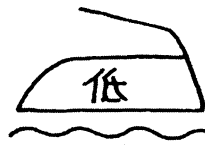
49

えんそけいひょうりゃくざいふか
塩素系漂白剤不可
Не користуватись
відбілювачем

てあらい
手洗い
Прати руками

アイロン(低温)
アイロン(低温)
Прасувати
(при низькій температурі)

ドライクリーニング
ドライクリーニング
Тільки сухе чищення
(хімчистка)

IV. Граматика

1. Наказові та заборонні форми

1) Утворення наказової форми дієслова (див. підручник, урок 33, с. 62, вправа А1).

Група I: Змініть останній склад **ます**-форми на склад зі стовпчика **え**.

Група II: До **ます**-форми додайте **ろ**.

Група III: Дієслово **します** змінюється на **しろ**, а **きます** на **こい**.

[Примітка] Дієслова, що не мають значення волевиявлення (не залежать від волі діяча), такі, як **わかる**, **できる**, **ある** тощо, не мають наказової форми.

2) Утворення заборонної форми дієслова (див. підручник, урок 33, с. 62, вправа А1). До будь-якого дієслова у словниковій формі додається **な**.

2. Використання наказових і заборонних форм

1) Проста наказова форма використовується для того, щоб змусити когось виконати певну дію, а заборонна – щоб наказати чогось не робити. Обидві ці форми мають дуже сильний відтінок примусу. Він настільки сильний, що використання цих форм як окремих слів або як присудків речення доволі обмежене. У розмовній мові їхнє використання обмежене здебільшого мовою чоловіків.

2) Наказова та заборонна форми вживаються як окреме слово-наказ або як присудок у кінці речення у таких випадках:

(1) Чоловіками, вищими за статусом чи старшими за віком, стосовно молодшої особи, чи батьками до своїх дітей.

① 早く寝ろ。

Негайно йди спати!

② 遅れるな。

Не запізнюйся!

(2) Між чоловіками-товаришами. У такому разі в кінці речення часто додається частка **よ** для пом'якшення тону висловлювання.

③ あしたうちへ来い[よ]。

Приходь до мене завтра.

④ あまり飲むな[よ]。

[Чуєш?] Багато не пий.

(3) Коли немає часу на ввічливі вислови, наприклад, під час інструктажу великої кількості людей на виробництві, в надзвичайній ситуації тощо. Але навіть у такому разі ці форми використовуються людьми, старшими за статусом чи за віком.

⑤ 逃げろ。

Тікай!

⑥ エレベーターを使うな。

Ліфтом не користуватися!

(4) Для подавання команд під час навчання великої кількості людей, під час виконання учнями вправ, під час спортивних занять.

⑦ 休め。

Відпочинь!

⑧ 休むな。

Не відпочивати!

(5) Вболівальниками на спортивних змаганнях. У такому разі нижчевказані вислови можуть вживатися і жінками.

⑨ 頑張れ。

Давай! Тримайся!

⑩ 負けるな。

Не здавайся!

(6) Коли є потреба висловитися сильно і коротко, як, наприклад, на дорожніх знаках чи гаслах.

⑪ 止まれ。

Стоп!

⑫ 入るな。

Не заходити!

Примітка. Інший варіант наказової форми – ДІЄСЛ *ます*-форма *なさい*. Вона вживається батьками до своїх дітей, вчителями до учнів і є дещо м'якшою, ніж “чоловіча” наказова форма. Тож жінки використовують цю форму замість “чоловічої” наказової форми. Але і ця форма не застосовується стосовно старших.

⑬ 勉強^{べんきょう}なさい。

Вчися.

3. ～と読みます *ta* ～と書いてあります

⑭ あの漢字^{かんじ}は何^{なん}と読む^よんですか。

Як читається той ієрогліф?

⑮ あそこに「止まれ^{とまれ}」と書いてあります。 Там написано “Томаре”.

Частка *と* в ⑭ і ⑮ позначає зміст аналогічно до *と* у виразі *～と* *いいます* (урок 21).

4. XはYという意味^{いみ}です “X” означає “Y”

Ця конструкція використовується для характеристики значення слова, позначеного “X”. Вираз *という* походить від *と* *いいます*. Питальне слово *どういう* використовується в питаннях про значення.

⑯ 「立入禁止^{たちいりきんし}」は入る^{はい}なという意味^{いみ}です。 “Тагірі-Кінсі” означає “Не заходити”.

Що означає ця позначка?

⑰ このマーク^{せんたくき}は どういう意味^{いみ}ですか。
…洗濯機^{あら}で洗える^{いみ}という意味^{いみ}です。

– Означає, що можна прати у пральній машині.

5. “PECH” } と言っていました
 проста форма

Вираз *～と* *いいました* використовується для цитування прямої мови третьої особи (урок 21), а *～と* *いっていました* – для передавання слів третьої особи у непрямій мові.

⑱ 田中^{たなか}さんは「あした休み^{やす}ます」と言っていました。

Пан Танака сказав: “Завтра візьму вихідний”.

⑲ 田中^{たなか}さんはあした休み^{やす}むと言っていました。

Пан Танака казав, що завтра візьме вихідний.

6. “PECH” } と伝えていただけませんか
 проста форма

Ці вислови використовують, щоб ввічливо попросити передати повідомлення.

⑳ ワン^{でんわ}さんに「あとで電話^{でんわ}をください」と伝えていただけませんか。

Ви не могли б сказати панові Вану передзвонити мені пізніше?

㉑ すみませんが、渡辺^{わたなべ}さんにあしたのパーティー^じは6時からだと伝えていただけませんか。

Вибачте, ви не могли б передати пані Ватанабе, що завтрашня вечірка розпочнеться о шостій?

Урок 34

I. Нові слова та вирази

みがきます I [はを~]	磨きます [歯を~]	полірувати, чистити [~ зуби]
くみたくてます II	組み立てます	складати, збирати
おります I	折ります	згинати, ламати
きが つきます I [わすれものに~]	気が つきます [忘れ物に~]	звернути увагу, помітити [~ що забув якусь річ]
つけます II [しょうゆを~]		додавати [~ соєвий соус]
みつかります I	見つかります	знаходитися, бути поміченим/ знайденим [ключі знайдені]
[かぎが~]		вдягати, носити [~ краватку]
します III [ネクタイを~]	質問します	питати, задавати питання
しつもんします III		
ほそい	細い	вузький, тонкий (малого діаметра)
ふとい	太い	товстий, грубий (великого діаметра)
ぼんおどり	盆踊り	ритуальний танок на святі Бон
スポーツクラブ		спортивний клуб
かぐ	家具	меблі
キー		ключ
シートベルト		ремінь безпеки
せつめいしょ	説明書	інструкція, пояснення (документ)
ず	図	креслення, малюнок
せん	線	лінія
やじるし	矢印	стрілка (знак)
くろ	黒	чорний колір, чорне
しろ	白	білий колір, біле
あか	赤	червоний колір, червоне
あお	青	блакитний колір, блакитне
こん	紺	темно-синій колір, темно-синє
きいろ	黄色	жовтий колір, жовте
ちゃいろ	茶色	коричневий колір, коричневе

しょうゆ
ソース

～か～

ゆうべ
さつき

◇ 会話 ◇

きどう
茶道
ちや
お茶を たてます II

さき
先に

の
載せます II
これで いいですか。
にが
苦い

.....読み物.....

おやこ
親子どんぶり

ざいりょう
材料
ぶん
一分
とりにく
鳥肉
グラム
一個

たまねぎ
よんぶん
4分の1 (1/4)

ちやうみりやう
調味料

なべ
ひ
火

ひ
火に かけます II

に
煮ます II

に
煮えます II
どんぶり

соевий соус
соус

～ чи ～, ～ або ～

вчора ввечері
щойно, нещодавно

чайна церемонія

готувати зелений чай
(під час чайної церемонії)

спочатку, перше, спершу (коли робиш
щось перед чимось іншим)

класти (зверху)
Так добре?

гіркий

миска вареного рису з курятиною та
яйцем

матеріал, інгредієнт

– порцій, порція на – чоловік

курятина

– грамів

– штук (лічильний суфікс для малих
предметів)
ріпчата цибуля

одна четверта

приправа

каструля, сковорода

вогось

ставити на вогось

варити

варитися

керамічна миска, керамічна піала

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Прошу записувати те, що я вам зараз казатиму.
2. Я чищу зуби після того, як поїм.
3. Я п'ю каву без цукру.

Приклади

1. Панове, давайте розучимо танок Бон.
– Гаразд.
Тоді повторяйте за мною.
2. Я бачив цікавий сон.
– Що за сон? Розкажіть все, як бачили.
3. Цей стіл треба самому збирати?
– Так, збирайте за інструкцією. Це просто.
4. Де ви загубили гаманця?
– Не знаю. Я помітив це після того, як прийшов додому.
5. Не підемо чогось випити після роботи?
– Вибачте, але сьогодні день, коли я ходжу в спорт-клуб.
6. У чому краще піти на весілля до друга?
– Ну... В Японії чоловіки ходять у чорному або синьому костюмі з білою краваткою.
7. Сюди додають соєвий соус?
– Ні, їжте, не додаючи нічого.
8. А ви трохи схудли. Були на дієті?
– Та ні. Просто не їжджу автобусом, а ходжу пішки до станції.

Діалог

Повторяйте за мною

- Клара: Я б хотіла подивитися на чайну церемонію.
Ватанабе: Тоді чому б вам не піти зі мною наступного тижня у суботу?

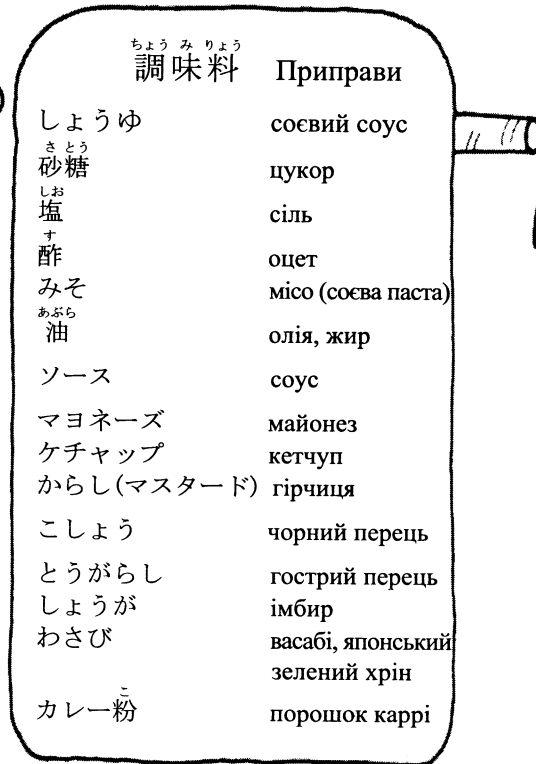
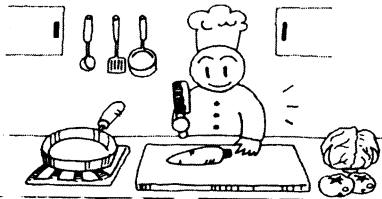
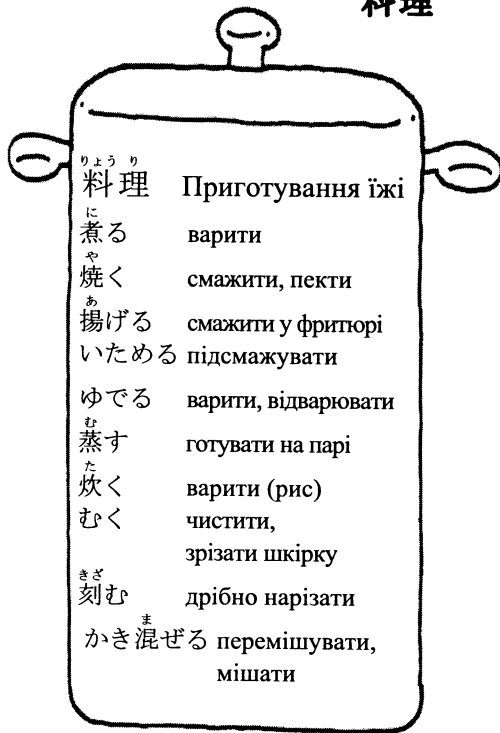
- Майстер: Пані Ватанабе, приготуйте чай.
А ви, пані Кларо, спершу скуштуйте печива.
- Клара: Що, спершу їдять печиво?
Майстер: Так, чай після солодоців добре смакує.
- Клара: Он як.
Майстер: Тепер питимемо чай.
Повторяйте за мною.
Спершу беремо чашку правою рукою і кладемо на ліву долоню.
- Клара: Так добре?
Майстер: Добре. Далі повертаємо чашку двічі і п'ємо.

- Майстер: То що, сподобалось?
Клара: Трішки гіркувато, проте смачно.

III. Довідкова інформація

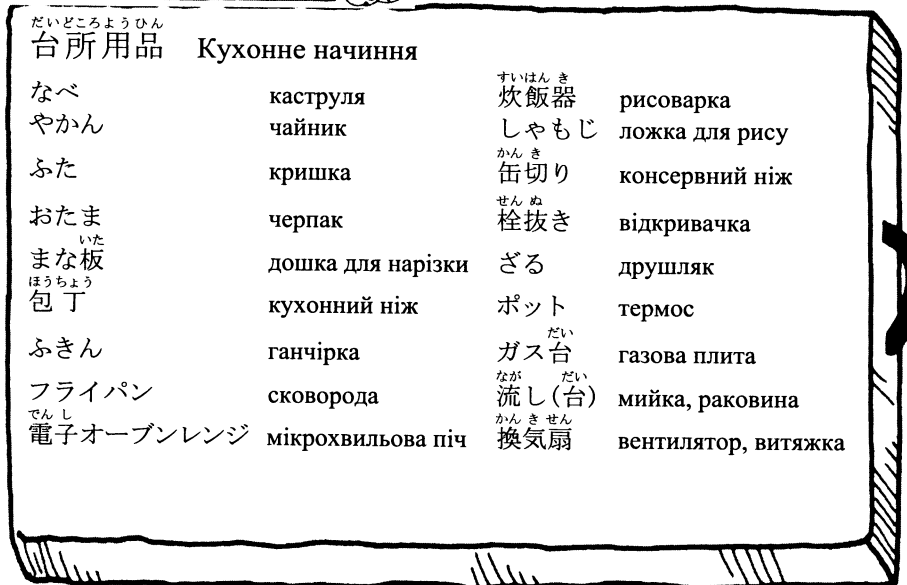
りょうり
料理

КУЛІНАРІЯ

34

55

IV. Граматика

1.

ДІЄСЛ ₁ словникова форма ДІЄСЛ ₁ た-форма IM の	}	とおりに、ДІЄСЛ ₂
---	---	-------------------------

- 1)

ДІЄСЛ ₁ とおりに、ДІЄСЛ ₂
--

Ця конструкція означає, що дія головного речення (ДІЄСЛ₂) виконується відповідно до того, як виконана дія підрядного речення (ДІЄСЛ₁).

- ① わたしが やる とおりに、やっ てください。 Робіть як я, будь ласка.
② わたしが 言う とおりに、書い てください。 Пишіть, будь ласка, так, як я кажу.
③ 見た とおりに、話 してください。 Розкажіть, будь ласка, усе, як бачили.

Словникова форма використовується тоді, коли дія, виражена ДІЄСЛ₁, буде виконуватися зараз. た-форма вживається тоді, коли дія, виражена ДІЄСЛ₁, вже відбулася.

- 2)

IM のとおりに、ДІЄСЛ

Ця конструкція означає, що дія (ДІЄСЛ) здійснюється відповідно до способу, позначеного іменником, що стоїть перед часткою の.

- ④ 線 のとおりに、紙を 切 ってください。 Будь ласка, ріжте папір по лінії.
⑤ 説明書 のとおりに、組 立 ました。 Склав за інструкцією.

2.

ДІЄСЛ ₁ た-форма IM の	}	あとで、ДІЄСЛ ₂
------------------------------------	---	------------------------

Така конструкція означає, що дія, виражена ДІЄСЛ₂, відбувається після дії чи ситуації, вираженої ДІЄСЛ₁ чи IM.

- ⑥ 新 しいのを 買 ったあとで、 Старий годинник знайшовся після того,
なくした 時計が 見 つけ ました。 як я купив новий.
⑦ 仕 事のあとで、飲 みに 行 きます せんか。 Чи не піти б нам випити після роботи?

Порівняно з конструкцією ДІЄСЛ て-форма から, що має подібне значення, конструкція ДІЄСЛ た-форма あとで підкреслює послідовність дій у часі.

3.

ДІЄСЛ ₁ て-форма ДІЄСЛ ₁ ない-форма ないで	}	ДІЄСЛ ₂
---	---	--------------------

ДІЄСЛ₁ – це дія чи умова, що супроводжує дію, виражену ДІЄСЛ₂. У прикладах ⑧ та ⑨ основна дія **たべます** відбувається відповідно з використанням чи без використання соєвого соусу. Дії, виражені ДІЄСЛ₁ та ДІЄСЛ₂, здійснює та сама особа.

- ⑧ **しょうゆをつけて** ^た食べます。 Це їдять з соєвим соусом.
⑨ **しょうゆをつけないで** ^た食べます。 Це їдять без соєвого соусу.

4.

ДІЄСЛ ₁ ない-форма ないで、	ДІЄСЛ ₂
----------------------------------	--------------------

Ця конструкцією означає, що з двох можливих дій (ДІЄСЛ₁, ДІЄСЛ₂) буде вибрана і виконана одна (ДІЄСЛ₂).

- ⑩ ^{にちようび}日曜日は **どこも** ^い行かないで、**うちで** ^{やす}ゆっくり 休みます。
У неділю я нікуди не піду, а буду спокійно відпочивати вдома.

Урок 35

I. Нові слова та вирази

さきます I [はなが~]	咲きます [花が~]	цвісти, квітнути [квіти розквітають]
かわります I [いろが~]	変わります [色が~]	змінюватися [колір змінюється]
こまります I	困ります	бути у скрутному становищі, мати проблеми
つけます II [まるを~]	付けます [丸を~]	обвести [~ колом], позначити [~ кружечком]
ひろいます I かかります I [でんわが~]	拾います [電話が~]	підбирати, піднімати (із землі) дзвонити [телефон дзвонить]
らく[な]	楽[な]	зручний, легкий
ただしい めずらしい	正しい 珍しい	правильний рідкісний
かた	方	пан, пані, людина (ввічливий еквівалент слова ひと)
むこう しま むら みなと きんじょ おくじょう かいがい	向こう 島 村 港 近所 屋上 海外	там, на тому боці острів село порт, гавань поблизу, околиці, неподалік дах, на даху закордон, за морем
やまのぼり ハイキング	山登り	альпінізм туризм, похід
きかい きよか まる そうさ ほうほう	機会 許可 丸 操作 方法	можливість, нагода дозвіл коло, круг управління (механізмом) метод, спосіб

せつび
カーテン
ひも
ふた
は
きよく
たのしみ

設備

葉
曲
楽しみ

обладнання
завіса, штора
мотузка, шнурок
кришка, покришка
листок (дерева), листя
мелодія
радість, приємність, очікування

もっと
はじめに

初めに

(ще) більше
спочатку

これで おわります。

これで 終わります。

На цьому закінчимо.

※箱根
※日光
※白馬
※アフリカ

курорт у префектурі Канагава
місто, центр туризму префектури Тотігі
курорт у префектурі Нагано
Африка

◇ 会話 ◇

それなら
夜行バス
旅行社
詳しい
スキー場

у такому разі
нічний автобус
туристична агенція
детальний
гірськолижний курорт

※草津
※志賀高原

курорт у префектурі Гумма
національний парк у префектурі
Нагано

..... 読み物

朱
交わります I
ことわざ
仲よく します III
必要 [な]

кіновар, світло-червоний колір
спілкуватися; змішуватися
прислів'я, приказка
бути у хороших стосунках,
товарищувати
необхідний

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Сакура розквітає, коли настає весна.
2. Коли гарна погода, на тому боці видно острів.
3. Для поїздки на Хоккайдо хороша пора – червень.
4. Весільні тости чим коротші, тим кращі.

35

Приклади

1. Щось вікно у машині не відчиняється...
– Якщо натиснути на ту кнопку, то відчиниться.
2. Чи є інші думки?
– В принципі, ні.
Якщо немає, тоді на цьому закінчимо.
3. Як вам життя у Японії?
– Є все, надзвичайно зручно. Хоча я думаю, що було б ще краще, якби ціни були трошки нижчі.
4. Звіт треба здати до завтра?
– Якщо не встигнете, здайте до п'ятниці.
5. Я збираюся у подорож на кілька днів. Чи не підкажете, куди б краще поїхати?
– Та-ак. Якщо на кілька днів, то, гадаю, добре було б з'їздити у Хаконе чи Нікко.
6. Хочу позичити книжку. Що для цього треба?
– Попросіть у приймальні зробити вам картку.
7. Пані Йоне Огава веде активний спосіб життя, правда?
– Так. З віком вона стає все активнішою.

60

Діалог

Дізнається, якщо звернетися до бюро подорожей

- Тавапон: Пане Судзукі, на зимових канікулах я хочу з друзями поїхати кататися на лижах.
Не порадите якогось хорошого місця?
- Судзукі: На скільки днів плануєте їхати?
- Тавапон: Десь на три дні.
- Судзукі: У такому разі, гадаю, вам підійде Кусацу чи Сіґа Коен.
Там і гарячі джерела є.
- Тавапон: А як туди добратися?
- Судзукі: Можете їхати національною залізницею, але якщо поїдете нічним автобусом, то вранці будете на місці. Так зручніше.
- Тавапон: А що дешевше?
- Судзукі: Не знаю. Якщо звернетесь до бюро подорожей, то отримаєте детальнішу інформацію.
- Тавапон: І ще, я не маю ані лиж, ані лижного спорядження.
- Судзукі: Усе це можна взяти напрокат на лижній базі.
Проте, якщо переживаєте, то можна забронювати їх через турагенцію.
- Тавапон: Зрозуміло. Дуже вам дякую.

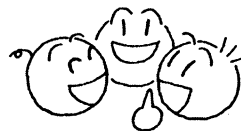
III. Довідкова інформація

ことわざ ПРИСЛІВ'Я

^す ^{みやこ}
住めば都

Де б людина не жила, це місце стає для неї
домівкою

^{さんにん} ^よ ^{もんじゅ} ^{ちえ}
三人寄れば文殊の知恵

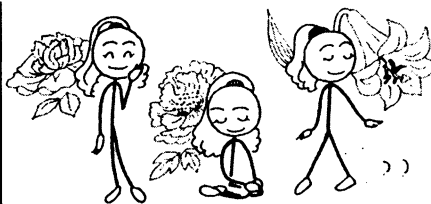
Одна голова – добре, а дві – краще.

Чим більше людей думає над проблемою,
тим кращі думки народжуються в результаті.

35

^た ^{すわ}
立てばしゃくやく、座ればぼたん、
^{ある} ^{すかた} ^{はな}
歩く姿はゆりの花

Вона дуже вродлива. Як стоїть, то схожа
на піон, як сидить – на піоновий кущ,
а як іде – на лілію.

^つ ^{やま}
ちりも積もれば山となる

Хворостина до хворостинки – і віз назбирався.
І гори утворюються з дрібних пилинок.

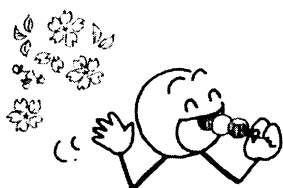
^{かげ}
うわさをすれば影

Про вовка промовка.

Як тільки ви починаєте говорити про
когось, ця людина обов'язково
з'являється.

^{はな}
花よりだんご

Беріть собі дівчину, віддайте пироги.
Суть важливіша від форми.

^{てんせきこけ} ^{しょう}

転石苔を生ぜず Мох не росте на камені, що котиться.

Це прислів'я можна зрозуміти двоюко:

- ① Активна людина досягає успіху.
- ② Людина, яка постійно змінює місце роботи, місце проживання тощо,
не досягне успіху у житті.

IV. Граматика

1. Утворення умовної форми (див. підручник, урок 35, с. 78, вправа A1).

Дієслова:

Група I: Замініть останній склад *ます*-форми на відповідний склад зі стовпчика *え* і додайте до нього суфікс *ば*.

Група II: Додайте суфікс *れば* до *ます*-форми.

Група III: *きます* змінюється на *くれば*, а *します* на *すれば*.

い-прикметники: Замість закінчення *い* додайте до основи прикметника суфікс *ければ*.

な-прикметники: Замість закінчення *な* додайте до основи прикметника частку *なら*.

Іменники: До іменника додайте частку *なら*.

2. Умовна форма、～

За допомогою умовної форми утворюють підрядне речення умови, в якому описуються чинники, необхідні для того, щоб якість чи подія відбулися. Якщо підмет підрядного речення збігається з підметом головного речення, то не можна одночасно у підрядному та головному реченнях використовувати дієслова, що виражають намір.

1) Для опису умов, необхідних для здійснення певної події:

- ① ボタンを押しせば、窓が開きます。 Якщо натиснете кнопку, вікно відчиниться.
- ② 彼が行けば、わたしも行きます。 Якщо він піде, то і я піду.
- ③ いい天気なら、向こうに島が見えます。 Коли гарна погода, на тому боці видно острів.

2) Для опису судження мовця про чиєсь висловлювання або про певну ситуацію.

- ④ ほかに意見がなければ、これで終わらしましょう。
Якщо немає інших думок, то на цьому закінчимо.
- ⑤ あしたまでにレポートを出さなければなりませんか。
…無理なら、金曜日までに出して下さい。
Звіт треба здати до завтра?
– Якщо не встигаєте, здайте до п'ятниці.

Примітка. Подібні вирази, що вже розглядалися раніше.

[1] ～と (урок 23).

Сполучник *～と* вживається тоді, коли результат дії, описаної у частині речення, яка передє сполучнику *と*, є невідворотним, тобто це передбачуване явище чи невідворотний факт. Сполучник *～と* не вживається, коли йдеться про побажання, судження, дозвіл, надії, прохання мовця тощо.

- ⑥ ここを押しすと、ドアが開きます。 Якщо тут натиснути, то двері відчиняться.
Зміст речення ⑥ можна також передати за допомогою *～ば*.

- ⑦ ここを押しせば、ドアが開きます。 Якщо ви тут натиснете, то двері відчиняться.

[2] ～たら (урок 25).

Як було розглянуто в уроці 25, *～たら* використовується у двох випадках: (1) в умовних виразах і (2) коли якась дія чи стан відбудеться чи з'явиться у разі виконання певних умов.

- ⑧ 時間がなかったら、テレビを見ません。
Якщо у мене не буде часу, я не дивитимуся телевізор.

⑨ 時間がなければ、テレビを見ません。

Якщо у мене не буде часу, я не дивитимуся телевізор.

× 時間がないと、テレビを見ません。

⑩ 東京へ来たら、ぜひ連絡してください。

Обов'язково зв'яжіться зі мною, коли приїдете в Токіо.

× 東京へ来れば、ぜひ連絡してください。

У прикладах ⑧ та ⑨ після ~たら і ~ば, на відміну від ~と, йдуть фрази, що виражають волю мовця. Проте у прикладі ⑩ можна вживати лише ~たら, оскільки підмети підрядного та головного речення однакові, а обидва дієслова виражають намір. Хоча конструкція ~たら використовується ширше, як показано вище, вона зазвичай не вживається у газетних статтях і бізнесових звітах, оскільки є розмовною.

3. IM なら、~

IM なら також вживається тоді, коли мовець розвиває тему, почату іншою особою, і надає якусь інформацію з цієї теми.

⑪ 温泉に行きたいんですが、どこかいい所ありませんか。

…温泉なら、白馬がいいですよ。

Я хотів би поїхати на гарячі джерела. Чи не знаєте ви якогось доброго місця?

– Якщо йдеться про гарячі джерела, то Хакуба – те що треба!

4. Питальне слово ДІЄСЛ умовна форма いいですか

Цей вираз вживається для того, щоб вислухати вказівки чи поради стосовно кращого способу дії у певній ситуації. Він вживається так само, як вираз ~たら いい ですか, котрий було розглянуто в уроці 26. Тому приклад ⑫ можна перетворити на ⑬.

⑫ 本を借りたいんですが、どうすればいいですか。

Я хотів би взяти книги, що для цього треба зробити?

⑬ 本を借りたいんですが、どうしたらいいですか。

Я хотів би взяти книги, що для цього треба зробити?

5. ДІЄСЛ	} умовна форма	{ ДІЄСЛ словникова форма	} ほど~	
い-прикметник				い-прикметник (~い)
な-прикметник				な-прикметник な

⑭ ビートルズの音楽は聞けば聞くほど好きになります。

Чим більше слухаю музику "Бітлз", тим більше вона мені подобається.

⑮ パソコンは操作が簡単なら簡単なほどいいです。

Персональний комп'ютер тим кращий, чим простіше ним оперувати.

В одному реченні як перед ~ば/なら, так і перед ほど використовують те саме дієслово чи той самий прикметник. Ця конструкція означає, що ступінь ознаки, описаної в другій частині речення, посилюється чи послаблюється разом зі зміною ступеня ознаки, згаданої в першій частині речення.

Урок 36

I. Нові слова та вирази

とどきます I [にもつが~]	届きます [荷物が~]	доходити, бути доставленим [посилка доходить]
でます II [しあいに~]	出ます [試合に~]	брати участь [~ у грі]
うちます I [ワープロを~]	打ちます	набирати текст [~ на вапуро]
ちよкинします III	貯金します	відкладати гроші, заощаджувати
ふとります I	太ります	гладшати
やせます II	過ぎます [7時を~]	худнути проходити, минати [перейти за сьому годину]
すぎます II [7じを~]	慣れます [習慣に~]	звикати [~ до звичаїв]
なれます II [しゅうかんに~]		
かたい	硬い	твердий
やわらかい	軟らかい	м'який
でんし~	電子~	електронний ~
けいたい~	携帯~	портативний ~
こうじょう	工場	завод, фабрика
けんこう	健康	здоров'я
けんどう	剣道	кендо (традиційне японське мистецтво фехтування на мечях)
まいしゅう	毎週	щотижня
まいつき	毎月	щомісяця
まいとし (まいねん)	毎年	кожний рік, щороку
やっと		врешті, нарешті
かなり		дуже, вельми
かならず	必ず	обов'язково, неодмінно
ぜったいに	絶対に	у жодному разі (використовується у заперечних реченнях)
じょうずに	上手に	вправно, вміло
できるだけ		наскільки можливо
このごろ		нещодавно, останнім часом

~ずつ
そのほうが~

※ショパン

◇ 会話 ◇

お客様
特別 [な]
して いらっっしゃいます

水泳

~とか、~とか

タンゴ

チャレンジします III

気持ち

.....読み物.....

乗り物

歴史

- 世紀

遠く

汽車

汽船

大勢の~

運びます I

飛びます I

安全 [な]

宇宙

地球

※ライト兄弟

по (стільки-то на певну одиницю)
саме те ~

Шопен, польський композитор (1810–1849)

відвідувач, гість

особливий
робити
(шанобливий еквівалент して います)

плавання

чи то~, чи то~

танго

випробовувати, робити виклик

почуття, настрої

транспортний засіб

історія

- століття

далеко

потяг, поїзд

пароплав

багато (людей)

перевозити, транспортувати

літати

безпечний

космос, Всесвіт

Земля, земна куля

Брати Райт, американські піонери авіації:

Вільбур Райт (1867–1912)

Олівер Райт (1871–1948)

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я щодня тренуюся, щоб навчитися швидко плавати.
2. Нарешті я навчився їздити на велосипеді.
3. Намагаюся щодня вести щоденник.

Приклади

1. То у вас електронний словник?
– Так. Ношу його з собою, щоб, якщо почую незнайоме слово, одразу подивитися його у словнику.
2. Що означає цей червоний кружечок у календарі?
– День викидання сміття. Відмічаю, щоб не забути.
3. Ви вже звикли спати на підлозі на футоні?
– Так. Спершу було важко заснути, але тепер вже можу добре спати на ньому.
4. Ви вже вмієте грати твори Шопена?
– Ні, ще не вмію. Найближчим часом хочу навчитись.
5. Відтоді як з'явилася фабрика, поблизу неї в морі стало неможливо купатися.
– Та ви що. Дуже прикро.
6. Ви не їсте солодкого?!
– Так, намагаюся за змогою не вживати солодкого. Так краще для здоров'я.
7. Концерт починається о 18:00.
Будь ласка, постарайтеся не запізнюватися! Якщо ви запізнитесь, то не зможете увійти.
– Гарзд, зрозумів.

Діалог

Намагаюся користуватися головою і тілом

- Ведучий: Доброго дня, пані та панове. В ефірі “Час здоров'я”. Сьогодні у нас в гостях пані Йоне Огава, якій цього року виповнюється 80 років.
- Огава Йоне: Доброго дня!
- Ведучий: Ви чудово виглядаєте! Ви займаєтеся чимось особливим?
- Огава Йоне: Намагаюся щодня робити фізичні вправи та вживати різноманітну їжу.
- Ведучий: Які саме вправи?
- Огава Йоне: Танці, плавання тощо. Нещодавно навчилася танцювати танго.
- Ведучий: Оце так! А як щодо харчування?
- Огава Йоне: Я все їм, але особливо люблю рибу. Намагаюся щодня готувати різні страви.
- Ведучий: Ви справді добре користуєтеся головою і тілом!
- Огава Йоне: Так. Наступного року планую поїхати до Франції, тому ще й почала вивчати французьку мову.
- Ведучий: У житті важливо вміти кинути собі виклик, правда? Дуже дякую за цікаву розмову.

III. Довідкова інформація

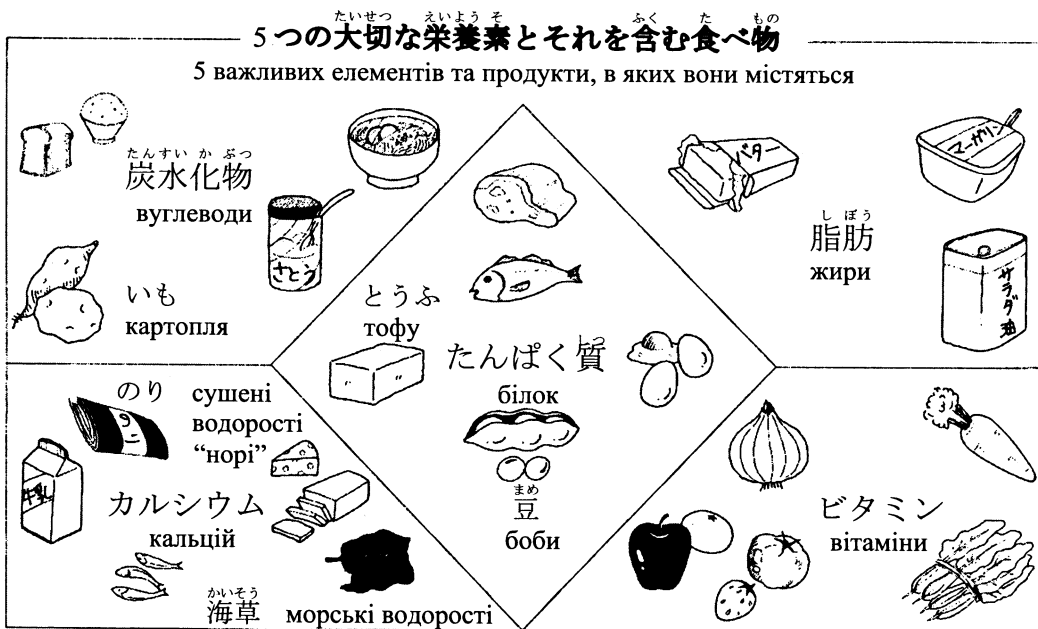
健康 ЗДОРОВ'Я

いいださん

- 規則正しい生活をする
Вести правильний спосіб життя
- 早寝、早起きをする
Рано лягати, рано вставати
- 運動する / スポーツをする
Робити фізичні вправи /
займатися спортом
- よく歩く
Багато ходити пішки
- 好き嫌いが無い
Не перебирати їжею
- 栄養のバランスを考えて食べる
Харчуватися збалансовано
- 健康診断を受ける
Проходити
медогляд

だめださん

- 夜更かしをする
Не спати допізна
- あまり運動しない
Майже не робити фізичні вправи
- 好き嫌いが有る
Перебирати їжею
- よくインスタント食品を食べる
Часто вживати їжу швидкого
приготування
- 外食が多い
Часто їсти в закладах
громадського харчування
- たばこを吸う
Курити
- よくお酒を飲む
Вживати багато
алкоголю

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ₁ словникова форма } ように、 ДІЄСЛ₂ ДІЄСЛ₁ ない-форма ない }

ДІЄСЛ₁ виражає мету чи ціль, а ДІЄСЛ₂ – вольову дію, скеровану на наближення до цієї мети.

- ① ^{はや}速く ^{およ}泳げるように、^{まいにち}毎日 ^{れんしゅう}練習して います。 Щодня тренуюся, щоб навчитися
Мета (вольова) дія (змогти) швидко плавати.
- ② ^{わす}忘れないように、^{メモ}メモして ください。 Будь ласка, записуйте, щоб не
ціль (вольова) дія забути.

Перед ように треба використовувати невольові дієслова (напр., わかります, みえます, きこえます, なります тощо, а також дієслова у потенційній формі) у словниковій формі (як у прикладі ①) або у заперечній формі (як у ②).

36

2. ДІЄСЛ словникова форма ように } なります ДІЄСЛ ない-форма なく }

1) Дієслово なります вказує на те, що один стан переходить у інший. Дієслова, що вживаються у цій конструкції, виражають можливість чи імовірність, як, наприклад, дієслова わかります, みえます тощо, а також дієслова у потенційній формі. Конструкція ДІЄСЛ словникова форма ように なります вказує на те, що стан, у якому щось не може здійснюватися, змінився на стан, у якому це може статися. Конструкція ДІЄСЛ ない-форма なく なります виражає протилежне (тобто те, що тепер вже щось не може здійснитися, зробитися).

- ③ ^{まいにち}毎日 ^{れんしゅう}練習すれば、^{およ}泳げるようになり ます。
Якщо щодня тренуватися, навчитися плавати.
- ④ やっと ^{じてんしゃ}自転車に ^の乗れるようになり ました。
Нарешті я вже навчився їздити на велосипеді.
- ⑤ ^{とし}年を取ると、^{ちい}小さい ^じ字が ^よ読めなく なり ます。
Коли людина старішає, то вже не може читати дрібні літери.
- ⑥ ^{ふと}太りましたから、^す好きな ^{ふく}服が ^き着られなく なり ました。
Я погладшав, тому вже не можу носити свої улюблені речі.

2) Заперечну відповідь на запитання ~ようになり ましたか дають так.

- ⑦ ショパンが ^ひ弾けるようになり ましたか。 Ви вже вмієте грати твори Шопена?
…いいえ、まだ ^ひ弾けません。 – Ні, ще не вмію.

Примітка. У підручнику не розглядаються випадки використання, що вказані у поданих далі прикладах ⑧ і ⑨, у яких дієслово, що не виражає можливості, означає, що звичка, якої раніше не було, з'явилася, або зникла та, що була.

- ⑧ ^{にほんじん}日本人は ^{ねん}100年ぐらいまえから ^{ぎゅうにく}牛肉や ^{ぶたにく}豚肉を ^た食べるようになり ました。
Японці почали їсти яловичину і свинину десь сто років тому.
- ⑨ ^{くるま}車を買ってから、わたしは ^ああまり ^あ歩かなく なり ました。

Відтоді як я купив авто, перестав ходити пішки.

Такі дієслова, як ^ななれる, ^{ふと}ふとる, ^ややせる тощо, що самі по собі означають якусь зміну, не можуть використовуватися у цій конструкції.

3.

ДІЄСЛ словникова форма } ДІЄСЛ ない-форма <small>ない</small>	ように します
---	---------

Ця конструкція вживається для того, щоб описати ситуацію, коли хтось постійно, регулярно докладає зусиль, щоб щось робити або не робити.

1) ~ように しています

Ця конструкція означає, що хтось за звичкою намагається щось робити.

⑩ 毎日 運動して、何でも 食べるように しています。

Я намагаюся щодня робити фізичні вправи та вживати різноманітну їжу.

⑪ 歯に 悪いですから、甘い 物を 食べないように しています。

Намагаюся не їсти солодкого, адже це шкідливо для зубів.

2) ~ように してください

Конструкції ~て/~ないで ください – це прямий наказовий спосіб, а конструкція ~ように してください є непрямим і ввічливішим вираженням прохання, ніж попередні. Приклади використання:

(1) Прохання робити щось постійно.

⑫ もっと 野菜を 食べるように してください。

Будь ласка, постарайтеся їсти більше овочів.

(2) Ввічливе одноразове прохання щось зробити або не зробити залежно від ситуації.

⑬ あした 絶対に 時間に 遅れないように してください。

Будь ласка, постарайтеся завтра не запізнитися.

Примітка. Вираз ~ように してください не використовується для того, щоб попросити когось щось зробити у певний момент.

⑭ すみませんが、塩を 取ってください。

Перепрошую, передайте мені сіль.

× すみませんが、塩を 取るように してください。

4. とか

Вираз ~とか використовується практично так само, як ~や, проте є розмовнішим. На відміну від や, слово とか інколи вживається після останнього іменника у реченні.

⑮ どんな スポーツを していますか。

…そうですね。テニスとか 水泳とか…。

Якими видами спорту ви займаєтеся?

– Ну, наприклад, граю у теніс, плаваю тощо.

Урок 37

I. Нові слова та вирази

ほめます II	褒めます	хвалити
しかります I		сварити
さそいます I	誘います	запрошувати, кликати до себе
おこします I	起こします	будити
しょうたいします III	招待します	запрошувати
たのみます I	頼みます	просити
ちゅういします III	注意します	попереджати
とります I		красти
ふみます I	踏みます	наступати ногою
こわします I	壊します	ламати, руйнувати
よごします I	汚します	бруднити
おこないます I	行います	виконувати, здійснювати
ゆしゅつします III	輸出します	експортувати
ゆにゅうします III	輸入します	імпортувати
ほんやくします III	翻訳します	перекладати (письмово)
はつめいします III	発明します	винаходити
はっけんします III	発見します	відкривати, робити відкриття
せつけいします III	設計します	розробляти, планувати
こめ	米	рис
むぎ	麦	зернові, хлібні злаки (пшениця, ячмінь тощо)
せきゆ	石油	нафта
げんりょう	原料	сировина
デート		побачення
どろぼう	泥棒	злочин
けいかん	警官	полісмен
けんちくか	建築家	архітектор
かがくしゃ	科学者	науковець
まんが	漫画	комікс, манга
せかいじゅう	世界中	по всьому світі
~じゅう	~中	весь~, по всьому~
~に よって		за допомогою, завдяки~
よかったですね。		Пощастило, правда?
※ ドミニカ		Домініка

※ライト兄弟 きょうだい

Брати Райт, американські піонери авіації:
Вільбур Райт (1867–1912)
Олівер Райт (1871–1948)

※源氏物語 げんじものがたり
※紫式部 むらさきしきぶ

“Повість про Гендзі”, японський роман
письменниці доби Хейан (IX ст.), авторка
“Повісті
про Гендзі” (973–1014)

※グラハム・ベル

Олександр Грехам Бел, американський
винахідник (1847–1922)

※東照宮 とうしょうぐう

храм на честь воєначальника Токугава Ієясу в
м. Нікко, префектура Тотігі

※江戸時代 えどじだい

доба Едо (1603–1868)

※サウジアラビア

Саудівська Аравія

◇ 会話 ◇

埋め立てます II うめたてます

засипати, осушати

技術 ぎじゆつ

технологія, техніка, майстерність

土地 とち

земля

騒音 そうおん

шум

利用します III りようします

використовувати

アクセス

доступ

..... 読み物

— 世紀 せいき

— століття

豪華 [な] ごうか

розкішний, пишний

彫刻 ちようこく

скульптура, різьба

眠ります I ねむります

спати

彫ります I ほります

гравіювати, вирізьблювати

仲間 なかま

товариш, колега

そのあと

після того

一生懸命 いっしょうけんめい

щодуху, щосили

ねずみ

миша

一匹も いません。

Нема жодного/-ї (маленької тварини)

※眠り猫 ねむりねこ

Сплячий Кіт

※左甚五郎 ひだりじんごろう

відомий японський скульптор доби Едо
(1549–1651)

.....

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. У дитинстві мене часто сварила мама.
2. В електричці в годину пік мені наступили на ногу.
3. Храм Хорюдзі був збудований у 607 році.

Приклади

1. Зранку мене викликав начальник відділу.
– Щось трапилось?
Мені зробили зауваження стосовно того, як писати звіти про відрядження.
2. Що сталося?
– Хтось помилково взяв мою парасольку.
3. Відкрили ще одну нову зірку.
– Справді?
4. Де цього року буде проводитися всесвітня дитяча конференція?
– Вона відбудеться у Хіросімі.
5. З чого роблять sake?
– З рису.
А пиво?
– Пиво роблять з ячменю.
6. Якою мовою розмовляють у Домініці?
– Іспанською.
7. Вчителю, хто винайшов літак?
– Літак винайшли брати Райт.

Діалог

Аеропорт Кансай збудовано на штучному острові

- Мацумото: Пане Шмідт, ви вперше в аеропорту Кансай?
Шмідт: Так. Він справді побудований на морі?
Мацумото: Так. Це штучний острів, насипаний на морі.
Шмідт: Дивовижно! Яка технологія! Але чому його збудували на морі?
Мацумото: Тому що в Японії дуже мало місця, до того ж на морі немає проблеми шуму.
Шмідт: І тому його можна використовувати цілодобово?
Мацумото: Так.
Шмідт: Ця будівля має цікавий дизайн.
Мацумото: Проектував італійський архітектор.
Шмідт: А дістатися сюди легко?
Мацумото: Година від Осацького вокзалу. А з Кобе можна і кораблем доплисти.

III. Довідкова інформація

事故・事件

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ ТА ЗЛОЧИНИ

<p>ころす убити</p> 	<p>うつ 撃つ застрелити</p> 	<p>きす 刺す вдарити ножом</p> 	<p>かむ кусити</p>
<p>ひく переїхати машиною</p> 	<p>はねる 3бити машиною</p> 	<p>しょうとつ 衝突する зіткнутися</p> 	<p>ついとつ 追突する врізатись в задню частину іншого авто</p>
<p>ぬす 盗む 盗む 盗む</p> 	<p>ゆうかい 誘拐する 誘拐する 誘拐する викрасти людину</p> 	<p>ハイジャックする 盗む 盗む 盗む захопити (літак)</p> 	
<p>ついらく 墜落する впасти (про літак)</p> 	<p>はこ 運ぶ 運ぶ 運ぶ нести</p> 	<p>たす 助ける 助ける 助ける りゃつゐ</p> 	
	<p>ぼくはつ 爆発する 爆発する 爆発する вибухнути</p> 	<p>ちんぼつ 沈没する 沈没する 沈没する тонути</p> 	

IV. Граматика

1. Пасивний стан дієслова

Утворення пасивного стану дієслова (див. підручник, урок 37, с. 96, вправа А1).

		Дієслова у пасивному стані	
		ввічлива форма	проста форма
I	かきます	かかれます	かかれる
II	ほめます	ほめられます	ほめられる
III	きます	こられます	こられる
	します	されます	される

Усі дієслова у пасивному стані є дієсловами II групи, мають словникову форму, *ない*-форму, *て*-форму тощо.

Наприклад: *かかれる*, *かかれ(ない)*, *かかれて*

37

2. IM₁ (особа₁)は IM₂ (особа₂)に ДІЄСЛ у пасивному стані

Коли дія особи (особа₂) спрямована на іншу особу (особа₁), особа₁ може передати це за допомогою цієї граматичної конструкції. У такому разі особа₁ стає темою речення, на особу₂ вказує частка *に*, і дієслово використовується у пасивному стані.

先生^{せんせい}は わたし^{わたし}を 褒^ほめました。 Вчитель мене похвалив.

① わたし^{わたし}は 先生^{せんせい}に 褒^ほめられました。 Мене похвалив учитель.
(Я був похвалений учителем.)

母^{はは}は わたし^{わたし}に 買^かい物^{もの}を 頼^{たの}みました。 Мама попросила мене піти за покупками.

② わたし^{わたし}は 母^{はは}に 買^かい物^{もの}を 頼^{たの}まれました。 Мене мама попросила піти за покупками.

У цій моделі особу₂ можна замінити будь-чим, що рухається (тварина, автомобіль тощо).

③ わたし^{わたし}は 犬^{いぬ}に かまれました。 Мене покусав пес.
(Я був покусаний псом.)

3. IM₁ (особа₁)は IM₂ (особа₂)に IM₃を ДІЄСЛ у пасивному стані

Коли дія особи (особа₂) скерована на об'єкт, що належить іншій особі (особа₁), і особа₁ невдоволена чи занепокоєна цим, то особа₁ використовує цю конструкцію для вираження своїх почуттів.

弟^{おとうと}が わたし^{わたし}の パソコン^{パソコン}を 壊^{こわ}しました。 Брат злавав мій комп'ютер.

④ わたし^{わたし}は 弟^{おとうと}に パソコン^{パソコン}を 壊^{こわ}されました。 Брат злавав мені комп'ютер.

Аналогічно до речення у вищенаведеній конструкції 2, замість особи може бути інший живий об'єкт або будь-що, що рухається.

⑤ わたし^{わたし}は 犬^{いぬ}に 手^てを かまれました。 Мене собака вкусив за руку.

Примітка 1. У цій конструкції темою речення є не об'єкт, а особа₁, що роздратована чи схвильована діями особи₂ щодо об'єкта, який належить особі₁. Тому речення *わたしの パソコンは おとうとに こわされました* неправильне. Замість цього треба використовувати речення 4.

Примітка 2. Оскільки ця граматична конструкція використовується тоді, коли особа₁ не задоволена діями особи₂, її не можна вживати, якщо особа₁ вдячна особи₂. Замість цього використовується *～てもらいます*.

◎ *わたしは 友達に 自転車を 修理してもらいました。*

Друг відремонтував мені велосипед.

× *わたしは 友達に 自転車を 修理されました。*

4. IM (річ)が／は ДІЄСЛ у пасивному стані

Коли немає необхідності вказувати особу, яка виконує позначену дієсловом дію, можна зробити об'єкт дії підметом речення. У такому разі використовують дієслово у пасивному стані.

⑦ *フランスで 昔の 日本の 絵が 発見されました。*

У Франції знайшли стародавню японську картину.

⑧ *日本の 車は 世界中へ 輸出されています。*

Японські автомобілі експортуються в усі країни світу.

⑨ *会議は 神戸で 開かれました。* Конференцію провели в Кобе.

5. IM₁ は IM₂ (особа) によって ДІЄСЛ у пасивному стані

Коли щось створюють чи винаходять і про це говорять, вживаючи дієслово у пасивному стані, після особи, яка це створила чи винайшла, використовують вираз *によって*, а не частку *に*. У цій конструкції використовують такі дієслова, як *かきます*, *はつめいします*, *はっけんします* тощо.

⑩ *「源氏物語」は 紫式部によって 書かれました。*

“Повість про Гендзі” написала Мурасакі Сікібу.

⑪ *電話は ベルによって 発明されました。*

Телефон був винайдений Белом.

6. IM から／IM で つくります

Коли щось виготовляють із сировини, то після назви сировини використовують частку *から*. Якщо на око видно, з якого матеріалу щось виготовлено, тоді після назви матеріалу використовують частку *で*.

⑫ *ビールは 麦から 造られます。*

Пиво виготовляють з ячменю.

⑬ *昔 日本の 家は 木で 造られました。*

У давнину японські будинки будували з дерева.

Урок 38

I. Нові слова та вирази

そだてます II	育てます	виховувати
はこびます I	運びます	перевозити, переносити
なくなります I	亡くなります	відходити у вічність, померати (пом'якшений еквівалент しにます (урок 39))
にゆういんします III	入院します	лягати в лікарню
たいいんします III	退院します	виписуватися з лікарні
いれます II	入れます	вмикати
[でんげんを~]	[電源を~]	[~ живлення]
きります I	切ります	вимикати
[でんげんを~]	[電源を~]	[~ живлення]
かけます II	掛けます	замикати
[かぎを~]		[~ на ключ]
きもちが いい	気持ちがいい	приємний
きもちが わるい	気持ちが悪い	неприємний, огидний
おおきな~	大きな~	великий
ちいさな~	小さな~	маленький, малий
あかちゃん	赤ちゃん	немовля
しょうがっこう	小学校	початкова школа
ちゅうがっこう	中学校	середня школа
えきまえ	駅前	перед станцією, пристанційна територія
かいがん	海岸	морське узбережжя, берег моря
うそ		брехня
しよるい	書類	документи, папери
でんげん	電源	кнопка живлення
~せい	~製	зроблено у ~

[あ、] いけない。

おさきに
[しつれいします]。 お先に
[失礼します]。

※^{げんぱく}原爆ドーム

◇ 会話 ◇

^{かいらん}回覧
^{けんきゅうしつ}研究室
きちんと
^{せいり}整理します III
～と いう ^{ほん}本
- ^ま冊
はんこ
^お押します [はんこを～] I

.....読み物.....

^{ふたご}双子
^{しまい}姉妹
^{ねんせい}5年生
に 似て います II
^{せいかく}性格
おとなしい
^{せわ}世話を します III
^{じかん}時間が たちます I
^{だいす}大好き [な]
- ^{てん}点
クラス
けんかします III
^{ふしぎ}不思議 [な]

Ой, негарно вийшло (використовується у разі скоєння помилки).
Пробачте мені (за те, що йду раніше за вас).

“Атомний будинок” (меморіал у пам’ять про жертви атомного бомбардування Хіросіми)

циркуляр, циркулярне повідомлення
лабораторія, кабінет професора
акуратно, охайно

впорядковувати, складати на місце
книга під назвою ~

(лічильний суфікс для книжок тощо)
особиста печатка
ставити [~ печатку]

38

близнюки
сестри
учень 5-го класу
бути схожим, нагадувати
характер
спокійний, тихий
піклуватися
час минає
дуже любити; улюблений
- балів, - пунктів
клас
сваритися
дивний; загадковий

77

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Малювати картини цікаво.
2. Я люблю дивитися на зірки.
3. Забув взяти з собою гаманець.
4. До Японії я приїхав у березні минулого року.

Приклади

1. Ви продовжуєте вести щоденник?
– Ні, кинув через три дні. Розпочати легко, а продовжувати важко.
2. Маєте багато квітів, красиве подвір'я!
– Дуже дякую. Мій чоловік вміє добре доглядати за квітами.
3. Як вам Токіо?
– Тут надзвичайно багато людей. Та й всі так швидко ходять!
4. О, ні!
– Що сталося?
Забув зачинити в машині вікно.
5. Ви знаєте, що в пані Кімури народилася дитина?
– Ні, не знав. А коли?
Десять місяців тому.
6. Ви пам'ятаєте ту, у кого вперше в житті закохалися?
– Так. Вперше я побачив її в класі в початковій школі.
То була вчителька музики.

Діалог

Люблю прибирати

- Працівник університету: Професоре Ватт, ось вам циркуляр.
Ватт: О, дякую. Покладіть його, будь ласка, там.
Працівник університету: У вашому кабінеті завжди прибрано.
Ватт: Я люблю приводити все до ладу.
Працівник університету: Книжки поскладані, і все інше розташоване в порядку...
А ви добре вмієте прибирати!
Ватт: Колись я написав книжку під назвою "Як давати лад речам".
Працівник університету: Та невже!
Ватт: Щоправда, вона не дуже добре розійшлася. Якщо хочете, я принесу вам один примірник.

Працівник університету: Доброго ранку!
Ватт: Ой, я забув принести вам книгу. Пробачте, будь ласка.
Працівник університету: Нічого страшного. Тільки не забудьте, будь ласка, поставити свою печатку на циркулярі. Минулого місяця ви вже забули це зробити.

III. Довідкова інформація

ねんちゅうぎょうじ
年中行事

ЩОРІЧНІ СВЯТА

しょうがつ
お正月 Новий рік

Святкують на початку року. Люди йдуть до синтоїстських або буддійських храмів і моляться за здоров'я та процвітання. У цей день доставляються новорічні листівки.

がつついたら みっか
1月1日~3日

まつ
ひな祭り Свято ляльок

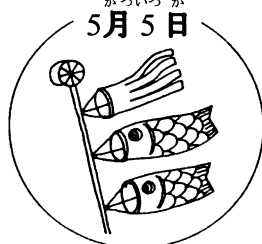
Родини, в яких є дівчата, виставляють ляльок.

がつみっか
3月3日

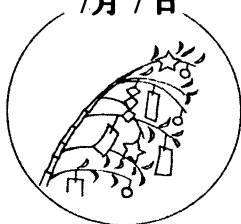
ひ
こどもの日
День дітей

がついつか
5月5日

Свято, яке відмічають для того, щоб діти росли здоровими. Первинно у цей день святкували дорослішання хлопчиків.

がつなの か
7月7日

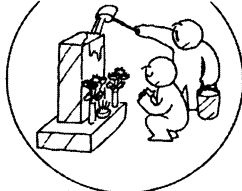

たなばた

七夕 Свято зірок

Раз на рік зірки Альтаїр та Вега сходяться зі східного та західного боків Чумацького Шляху та максимально зближуються. На цьому ґрунтується китайська легенда "Ткаля та пастух".

がつ にち にち
8月13日~15日

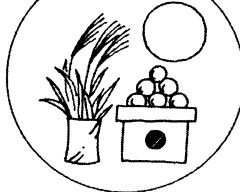
ぼん
お盆
Свято Бон

Свято Бон основане на традиції поминання духів померлих пращурів. Люди відвідують цвинтарі, де поховані їхні родичі.

つきみ
お月見
Милування місяцем

Люди милуються місяцем уповні.

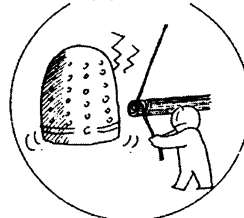
がつ にち
9月15日ごろ

おお
大みそか Останній вечір старого року

Люди готуються до Нового року. Готують "осеті" (особливі новорічні страви) і прибирають оселі. Опівночі у храмах починають дзвонити дзвони.

がつ にち
12月31日

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ проста форма の

Якщо до дієслова у простій формі додати частку の, то можна субстантивувати фразу, в якій вжито дієслово. Інакше кажучи, частка の відіграє роль формального іменника, і ДІЄСЛ проста форма の функціонує як іменник і може виконувати в реченні функції підмета або додатка.

2. ДІЄСЛ проста форма のは ПРИКМ です

- ① テニス^スは おもしろいです。 Теніс – цікава гра.
② テニス^スを する^スのは おもしろいです。 Грати в теніс – цікаво.
③ テニス^スを 見る^スのは おもしろいです。 Дивитися гру в теніс – цікаво

У прикладі ① йдеться про теніс як спорт, а у прикладах ② і ③ детальніше вказується на процес гри в теніс або на спостереження за грою. У таких моделях речення часто використовуються такі прикметники, як *むずかしい*, *やさしい*, *おもしろい*, *たのしい*, *きけん* [な], *たいへん* [な] тощо.

3. ДІЄСЛ проста форма のが ПРИКМ です

- ④ わたしは ^{はな}花^が ^す好き^{です}です。 Я люблю квіти.
⑤ わたしは ^{はな}花^を ^{そだ}育て^るのが ^す好き^{です}です。 Я люблю вирощувати квіти.
⑥ ^{とうきょう}東京^の ^{ひと}人は ^{ある}歩く^{のが} ^{はや}速^{いです}です。 У Токію люди ходять швидко.

Прикметники, що використовуються у цій моделі речення, зазвичай описують те, що людям подобається чи не подобається, навички і вміння, як-от *すき*[な], *きらい*[な], *じょうず*[な], *へた*[な], *はやい*, *おそい* тощо.

4. ДІЄСЛ проста форма のを 忘れました

 забув щось зробити

- ⑦ ^{かぎ}かぎ^を ^{わす}忘^{れました}ました。 Забув ключі.
⑧ ^{ぎゅうにゅう}牛乳^を ^か買^うのを ^{わす}忘^{れました}ました。 Забув купити молоко.
⑨ ^{くるま}車^の ^{まど}窓^を ^し閉^{める}のを ^{わす}忘^{れました}ました。 Забув зачинити в машині вікно.

Приклад ⑧ означає, що особа “повинна була купити молоко, проте забула це зробити”.

Приклад ⑨ означає, що особа “повинна була зачинити у машині вікно, проте залишила його відкритим”.

5. ДІЄСЛ проста форма のを 知っていますか

 Чи знаєте ви, що...

Цей вираз використовується для того, щоб запитати, чи знає той, до кого звертаються, про те, що описано у частині речення перед часткою の.

- ⑩ ^{すずき}鈴木^{さん}が ^{らいげつ}来月^に ^{けっこん}結婚^{する}のを ^し知^{っていますか}っていますか。

Ви знаєте, що пан Судзукі наступного місяця одружується?

Примітка. Різниця між しりません та しりませんでした.

⑪ 木村さんに赤ちゃんが生まれたのを知っていますか。

…いいえ、知りませんでした。

Ви знаєте, що в пані Кімури народилася дитина?

– Ні, не знав.

⑫ ミラーさんの住所を知っていますか。 Ви знаєте адресу пана Міллера?

…いいえ、知りません。

– Ні, не знаю.

Вираз しりませんでした використано у прикладі ⑪, тому що особа, що відповідала на запитання, отримала інформацію із запитання. А у прикладі ⑫ вжито вираз しりません, оскільки особа, що відповідала на запитання, не одержала жодної інформації з запитання, тобто не знає відповіді й досі.

6.	ДІЕСЛ い-ПРИКМ な-ПРИКМ IM	} проста форма } проста форма } ~だ → ~な	} のは IM です
----	-----------------------------------	---	------------

⑬ 娘は北海道の小さな町で生まれました。

Моя донька народилася в маленькому містечку на Хоккайдо.

⑭ 娘が生まれたのは北海道の小さな町です。

Народилася моя донька в маленькому містечку на Хоккайдо.

12月は1年でいちばん忙しいです。

Грудень – місяць у році, коли клопотів найбільше.

⑮ 1年でいちばん忙しいのは12月です。

Найбільше протягом року я зайнятий у грудні.

Ця модель використовується, коли іменник, що позначає річ, особу, місце тощо, замінюють часткою の, яка тут є темою речення. У прикладі ⑬ の є формальним іменником замість слова “місце”, а в прикладі ⑭ – замість слова “місяць”. Пов’язану з ними нову інформацію подано у другій половині речення.

7. ~ときも/ときや/~ときの/~ときに тощо

Оскільки とき є іменником, то з ним можна вживати різні частки, про які вже йшлося в уроці 23.

⑯ 疲れたときや寂しいとき、田舎を思い出す。

Коли я втомлений або самотній, пригадую рідні місця.

⑰ 生まれたときから、ずっと大阪に住んでいます。

Я мешкаю в Осаці від самого народження.

Урок 39

I. Нові слова та вирази

こたえます II [しつもんに~]	答えます [質問に~]	відповідати [~ на питання]
たおれます II [ビルが~]	倒れます	падати, руйнуватися [будівля руйнується]
やけます II [うちが~] [パンが~] [にくが~]	焼けます [肉が~]	горіти, згорати [~ будинки] пектися, спектися [~ хліб] смажитися [~ м'ясо]
とおります I [みちを~]	通ります [道を~]	проходити, проїжджати [~ вулицею]
しにます I	死にます	помирати
びっくりします III		здивуватися
がっかりします III		розчаровуватися
あんしんします III	安心します	заспокоїтися
ちこくします III	遅刻します	спізнитися
そうたいします III	早退します	піти (з роботи, зі школи) раніше
けんかします III		сваритися, битися
りこんします III	離婚します	розлучатися
ふくざつ[な]	複雑[な]	складний, заплутаний
じゃま[な]	邪魔[な]	той, що заважає, перешкоджає
きたない	汚い	брудний, неохайний
うれしい		радий, щасливий
かなしい	悲しい	сумний
はずかしい	恥ずかしい	засоромлений; соромно
じしん	地震	землетрус
たいふう	台風	тайфун
かじ	火事	пожежа
じこ	事故	аварія, нещасний випадок
[お]みあい	[お]見合い	оглядини "міай" (знайомство через посередника з метою одруження)

でんわだい ～だい	電話代 ～代	плата за телефон плата за ~, вартість ~
フロント -ごうしつ	一号室	стійка адміністратора кімната номер -
あせ タオル せっけん	汗	піт (~を かきます пітніти) рушник мило
おおぜい	大勢	багато людей
おつかれさまでした。	お疲れさまでした。	Ви гарно попрацювали. (використовується для висловлювання подяки за роботу колегам чи підлеглим) (Зараз) іду (скромний еквівалент ікімає).
うかがいます。	伺います。	

◇ 会話 ◇

とちゅう 途中で トラック ぶつかります I なら 並びます I		по дорозі, у процесі вантажівка вдаритися, наштовхнутися стояти в черзі
---	--	--

.....読み物.....

おとな 大人 ようふく 洋服 せいようか 西洋化します I		дорослий, доросла людина (європейський) одяг зазнавати західного впливу, вестернізуватися
あ 合います I いま 今では せいじんしき 成人式		пасувати, підходити зараз, тепер святкування повноліття

.....

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я здивувався, почувши новину.
2. Будинок завалився від землетрусу.
3. Піду до лікарні, бо погано себе почуваю.

Приклади

1. Як пройшли оглядини?
– Коли я побачила фотографію, то подумала, що він чудова людина, але коли з ним зустрівся, то розчарувалася.
2. Цієї суботи ми компанією йдемо в похід. Може, поїдете з нами?
– Пробачте, але в суботу мені не дуже підходить, тому я не можу піти з вами.
3. Як вам сподобався той фільм?
– Сюжет був заплутаний, і я мало що зрозумів.
4. Пробачте за запізнення.
– Що сталося?
Автобус спізнився через аварію.
5. Може підемо випити?
– Пробачте, але у мене справи, і я вже мушу йти.
Он як. Тоді дякую за працю.
6. Останнім часом я сплю на підлозі на футоні. Це дуже зручно.
– А що ви зробили з ліжком?
Віддав його другові, бо в мене тісна кімната, і воно заважало.

84

Діалог

Пробачте, що спізнився

- Міллер: Пані Накамура, пробачте за запізнення.
Накамура: Пане Міллере, що сталося?
Міллер: Річ у тім, що по дорозі сталася аварія, і автобус спізнився.
Накамура: Аварія з автобусом?
Міллер: Ні, на перехресті легкове авто зіткнулося з вантажівкою, і автобус не міг проїхати.
Накамура: Співчуваю.
Ви нам не повідомили, тому ми всі хвилювалися.
Міллер: Я хотів подзвонити вам зі станції, але там була велика черга...
Пробачте, будь ласка.
Накамура: Зрозуміло.
Добре, почнемо збори.

III. Довідкова інформація

気持ち **ПОЧУТТЯ**

<p>うれしい щасливий</p> 	<p>たの 楽しい веселий</p> 	<p>さび 寂しい самотній</p> 	<p>かな 悲しい сумний</p>
<p>おもしろい цікавий, смішний</p> 	<p>うらやましい зздрісний</p> 	<p>は 恥ずかしい соромно, ніяково</p> 	<p>なつ 懐かしい рідний, за яким скучив</p>
<p>びっくりする дивуватися, лякатися</p> 	<p>がっかりする розчаровуватися</p> 	<p>うっとりする бути у захваті</p> 	
<p>いらいらする драгуватися</p> 	<p>どきどきする нервувати</p> 	<p>はらはらする тривожитися</p> 	<p>わくわくする бути схвильованим, збудженим</p>

IV. Граматика

1. ДІЄСЛ て-форма ДІЄСЛ ない-форма なくて い-ПРИКМ (〜い) → ~くて な-ПРИКМ [な] → で	}、~

У цій конструкції у першій частині — причина, у другій — наслідок, зумовлений цією причиною. На відміну від частки ~から, що розглядалася в уроці 9, використання цієї моделі має багато обмежень.

1) Присудок другої частини речення обмежується словами, що не виражають волю:

(1) Дієслова і прикметники, що передають почуття: びっくりする, あんしんする, こまる, さびしい, うれしい, ざんねんだ тощо.

① ニュースを聞いて、びっくりしました。 Я здивувався почувши новину.

② 家族に会えなくて、寂しいです。 Сумую за родиною, бо не можу з нею побачитися.

(2) Дієслова, що виражають можливість, і дієслова, що передають стан:

③ 土曜日は都合が悪くて、行けません。

У суботу мені незручно, і я не зможу піти з вами.

④ 話が複雑で、よくわかりませんでした。

Сюжет був доволі заплутаний, і я мало що зрозумів.

(3) Ситуації, що вже відбувалися у минулому:

⑤ 事故があつて、バスが遅れてしまいました。

Автобус запізнився через аварію.

⑥ 授業に遅れて、先生にしかられました。

Я запізнився на заняття, і вчитель насварив мене.

2) У другій частині речення не вживають вирази вольового характеру (воля, наказ, запрошення чи прохання). Якщо друга частина речення виражає волю, то фрази з て не використовують, а натомість вживають вирази із から.

⑦ 危ないですから、機械に触らないでください。

Не торкайтеся машини, бо це небезпечно.

× 危なくて、機械に触らないでください。

3) У цій конструкції перша і друга її частини описують послідовні події. Інакше кажучи, спершу відбувається описане в першій частині речення, а потім зазначене у другій.

⑧ あした会議がありますから、きょう準備しなければなりません。

Завтра будуть збори, тому мені сьогодні треба підготуватися.

× あした会議があつて、きょう準備しなければなりません。

2. IM で

Частка で, що вивчається у цьому уроці, вказує на причину. У такому разі використовуються іменники, що вказують на природні явища, випадки, події, як-от じこ, じしん, かじ тощо. Так само, як і в конструкції, розглянутій у пункті 1, присудком тут не може бути дієслово, що виражає волю.

⑨ 地震でビルが倒れました。

Від землетрусу завалився будинок.

⑩ 病気で会社を休みました。

Через хворобу я взяв вихідний на роботі.

× 病気であした会社を休みたいです。

3. ДІЄСЛ	} проста форма	} ので、～
い-ПРИКМ		
な-ПРИКМ		
IM		

Так само, як і частка ~から, розглянута в уроці 9, ~ので вказує на мотиви і на причини. Якщо частка ~から виділяє мотив і причину суб'єктивно, то ~ので об'єктивно вказує на причинно-наслідкові відносини, що виникають природно. Оскільки використання ~ので пом'якшує твердження мовця, то цей вираз часто використовують для того, щоб ввічливо пояснити причину, попросити дозволу чи пробачення.

⑪ 日本語がわからないので、英語で話していただけませんか。

Я не розумію японської, ви не могли б розмовляти зі мною англійською?

⑫ 用事があるので、お先に失礼します。

У мене є справи, тому дозвольте відкланятися.

Оскільки це ввічливіший вираз, то з імперативними формами та формами, що виражають заборону, він не використовується.

⑬ 危ないから、機械に触るな。

Не торкайтеся машини, бо це небезпечно.

× 危ないので、機械に触るな。

Примітка. Вираз ので використовується з простими формами, як це показано вище.

Проте у ввічливіших фразах цей вираз може вживатися з ввічливими формами.

⑭ 用事がありますので、お先に失礼します。

(=用事があるので、お先に失礼します。)

Через те, що маю справи, з вашого дозволу піду раніше.

4. 途中で

とちゅうで означає “дорогою”, або “під час”. Цей вираз використовують після дієслова у простій формі або IM の.

⑮ 実は来る途中で事故があつて、バスが遅れてしまったんです。

Річ у тім, що дорогою сталася аварія, і автобус спізнився.

⑯ マラソンの途中で気分が悪くなりました。

Під час марафону мені стало погано.

Урок 40

I. Нові слова та вирази

かぞえます II	数えます	рахувати, лічити
はかります I	測ります、量ります	вимірювати; зважувати
たしかめます II	確かめます	підтверджувати, впевнюватися
あいます I	合います	підходити, пасувати
[サイズが~]		[розмір підходить]
しゅっぱつします III	出発します	відправлятися, вирушати
とうちゃくします III	到着します	прибувати
よいます I	酔います	напиватися, п'яніти
きけん[な]	危険[な]	небезпечний
ひつよう[な]	必要[な]	необхідний
うちゅう	宇宙	космос, Всесвіт
ちきゅう	地球	Земля, земна куля
ぼうねんかい	忘年会	вечірка з нагоди проведів старого року
しんねんかい	新年会	новорічна вечірка
にじかい	二次会	друга частина вечірки
たいかい	大会	з'їзд, асамблея; змагання (спортивне)
マラソン		марафон
コンテスト		конкурс
おもて	表	лицева (зовнішня) сторона
うら	裏	внутрішня сторона, задня (тильна) частина
へんじ	返事	відповідь
もうしこみ	申し込み	заява
ほんとう		правда
まちがい		помилка
きず	傷	дефект, рана, подряпина
ズボン		штани
ながさ	長さ	довжина
おもさ	重さ	вага, тягар
たかさ	高さ	висота
おおきさ	大きさ	розмір, величина
[-]びん	[-]便	рейс [-], номер рейсу
-ごう	-号	поїзд номер -, тайфун номер -
-こ	-個	(лічильний суфікс для маленьких предметів)

-ほん (-ぼん、-ぼん) - 本
 -はい (-ばい、-ばい) - 杯
 -キロ
 -グラム
 -センチ
 -ミリ
 ~いじょう ~以上
 ~いか ~以下
 さあ

(лічильний суфікс для довгих циліндричних предметів)
 - стаканів, чашок (лічильний суфікс для порцій рідини)
 - кілограмів, - кілометрів
 - грамів
 - сантиметрів
 - міліметрів
 не менше, ніж ~, понад ~
 не більше, ніж ~, менш ніж ~
 ага, так, дайте подумати, навіть не знаю

※ゴッホ

Вінсент Ван Гог, голландський художник (1853-1890)

※^{ゆきまつ}雪祭り
 ※のぞみ
 ※JL

свято снігу в Саппоро
 назва одного з поїздів Сінкансен
 Японські авіалінії

◇ 会話 ◇

どうでしょうか。

Як щодо ~?
 (ввічливий еквівалент どうですか)

クラス
 テスト
 せいせき
 成績
 ところで
 いらっしゃいます I

клас
 тест, іспит
 результати (тесту, іспиту); успішність до речі
 приходити
 (шанобливий еквівалент きます)

ようす
 様子

ситуація, вид, вигляд

.....読み物.....

じけん
 事件
 オートバイ
 ばくだん
 爆弾
 つ
 積みます I
 うんてんしゅ
 運転手
 はな
 離れた
 が
 きゅう
 急に
 うご
 動かします I
 いっしょうけんめい
 一生懸命
 はんにん
 犯人
 て
 手に 入れます II
 いま
 今でも
 うわさします III

нещасний випадок, інцидент
 мотоцикл
 бомба
 вантажити; накладати
 водій
 віддалений
 проте
 раптом
 приводити в рух
 з усіх сил, щодуху
 злочинець
 дістати, отримати
 навіть зараз
 пліткувати

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Будь ласка, дізнайтеся, о котрій прибуває рейс JL 107.
2. Ще невідомо, чи дійде тайфун номер 9 до Токіо.
3. Я б хотів спробувати подивитися на Землю з космосу.

Приклади

1. Куди ви пішли на другу половину вечірки?
– Я був п'яний, і зовсім не пам'ятаю, куди ми ходили.
2. Ви знаєте, як вимірюють висоту гори?
– А справді, як її вимірюють?
3. Ви пам'ятаєте, коли ми вперше зустрілися?
– То було так давно, що я вже забув.
4. Будь ласка, повідомте до 20-го числа, чи братимете участь у вечірці з нагоди проводів старого року.
– Гарзд, зрозумів.
5. Що вони там перевіряють?
– Перевіряють, чи не мають пасажери, що сідають у літак, ножів чи інших небезпечних предметів.
6. Вибачте, можна мені приміряти це?
– Так, прошу сюди.

Діалог

Переживаю, чи мій син знайшов собі друзів

- 90
- Клара: Пані Іто, як у Ганса справи в школі?
Я переживаю, чи знайшов він собі друзів.
- Вчителька Іто: Все гаразд.
Ганс користується великою популярністю в класі.
- Клара: Справді? Ви мене заспокоїли.
А як у нього з навчанням? Він каже, що ієрогліфи йому даються важко.
- Вчителька Іто: Ми щодня пишемо тести на знання ієрогліфів, і Ганс отримує гарні оцінки.
- Клара: Справді? Дуже вам дякую.
- Вчителька Іто: До речі, скоро будуть спортивні змагання, чи прийде також батько?
- Клара: Так.
- Вчителька Іто: Обов'язково поспостерігайте, який Ганс у школі.
- Клара: Гарзд. Дуже дякую і ласкаво прошу й надалі опікуватися нашим сином.

III. Довідкова інформація

単位・線・形・模様

ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ, ЛІНІЇ, ФОРМИ, ВІЗЕРУНКИ

めんせき 面積	Площа		なが 長さ	Довжина	
cm ²	平方センチメートル	квадратний сантиметр	mm	ミリ[メートル]	міліметр
m ²	平方メートル	квадратний метр	cm	センチ[メートル]	сантиметр
km ²	平方キロメートル	квадратний кілометр	m	メートル	метр
			km	キロ[メートル]	кілометр
たいせき 体積	ようせき 容積	Об'єм і ємність	おも 重さ	Вага	
cm ³	立方センチメートル	кубічний сантиметр	mg	ミリグラム	міліграм
m ³	立方メートル	кубічний метр	g	グラム	грам
ml	ミリリットル	мілілітр	kg	キロ[グラム]	кілограм
cc	シーシー	кубічний сантиметр	t	トン	тонна
ℓ	リットル	літр			

けいさん
計算

Обчислення

1 + 2 - 3 × 4 ÷ 6 = 1

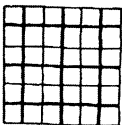
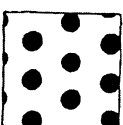

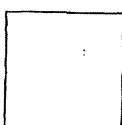
たす ひく かける わる は(イコール)

додати відняти помножити поділити дорівнює

せん 線	Лінії	かたち 形	Форми (геометричні фігури)
ちよくせん 直線	пряма лінія	えん まる 円(丸)	коло
きよくせん 曲線	крива лінія	さんかく けい 三角[形]	трикутник
てんせん 点線	пунктирна лінія	しかく けい 四角[形]	чотирикутник

もよう
模様

Візерунки

					
たて 縦じま	よこ 横じま	チェック	みずたま 水玉	はながら 花柄	むじ 無地
вертикальні смуги	горизонтальні смуги	клітинка	горошок	квіточки	однотонний

IV. Грамматика

1. Питальне слово	ДІЄСЛ い-ПРИКМ	} проста форма	} か、～

У цій конструкції в ролі підрядного речення використовується питальне речення з питальним словом. Хвиляста лінія у таблиці позначає головне речення.

- ① JL107便は何時に到着するか、調べてください。
Будь ласка, дізнайтеся, о котрій прибуває рейс JL 107.
- ② 結婚のお祝いは何がいいか、話しています。
Ми говоримо про те, що подарувати на весілля.
- ③ わたしたちが初めて会ったのはいつか、覚えていますか。
Ви пам'ятаєте, коли ми вперше зустрілися?

2. ДІЄСЛ い-ПРИКМ	} проста форма	} かどうか、

У цій конструкції в ролі підрядного речення використовується питальне речення без питального слова. Хвиляста риска позначає головне речення. Зверніть увагу на те, що у підрядному реченні після загального питання необхідний вираз *どうか*.

- ④ 忘年会に出席するかどうか、20日までに返事をください。
Будь ласка, повідомте до 20-го числа, чи ви братимете участь у вечірці з нагоди проведів старого року.
- ⑤ その話はほんとうかどうか、わかりません。
Я не знаю, чи та історія правда, чи ні.
- ⑥ まちがいが ないかどうか、調べてください。
Будь ласка, перевірте, чи немає помилок.

Замість виразу *まちがいがあるかどうか* у реченні ⑥ використано *まちがいがないかどうか*, тому що мовець хоче переконатися в тому, що помилок нема.

3. ДІЄСЛ て-форма みます

Ця конструкція використовується для того, щоб вказати на те, що дія, виражена дієсловом, є спробою.

- ⑦ もう一度考えてみます。 Я спробую подумати ще раз.
- ⑧ 宇宙から地球を見てみたいです。 Я хотів би подивитися на Землю з космосу.
- ⑨ このズボンをはいてみてもいいですか。 Можна приміряти ці штани?

4. い-PRIKM (〜い) → ~さ

Замінивши в い-прикметника закінчення い на さ, можна утворити іменник.

Наприклад: ^{たか}高い → ^{たか}高さ ^{なが}長い → ^{なが}長さ ^{はや}速い → ^{はや}速さ

⑩ ^{やま}山の ^{たか}高さは どうやって ^{はか}測るか、^し知っていますか。

Ви знаєте, як вимірюють висоту гори?

⑪ ^{あた}新しい ^{はし}橋の ^{なが}長さは 3,911メートルです。

Довжина нового моста – 3,911 м.

5. ハンスは ^{がっこう}学校で どうでしょうか

Мовець вживає вираз ~でしょうか, якщо здогадується, що співрозмовник може не знати відповіді на запитання, але також і тоді, коли співрозмовник, скоріш за все, знає відповідь на запитання. У такому разі цей вираз пом'якшує запитання, роблячи його ввічливішим.

Урок 41

I. Нові слова та вирази

いただきます I		отримувати (скромний еквівалент もらいます)
くださいます I		давати (шанобливий еквівалент くれます)
やります I		давати (молодшому за віком чи підлеглому)
よびます I	呼びます	запрошувати, кликати
とりかえます II	取り替えます	обмінювати
しんせつにします III	親切に します	бути добрим до когось
かわいい		гарненький, милий
おいわい	お祝い	святкування (~を します святкувати)
おとしだま	お年玉	гроші як новорічний подарунок
[お]みまい	[お]見舞い	відвідини хворого
きょうみ	興味	цікавість, інтерес ([コンピューターに] ~があります цікавитися [комп'ютерами])
じょうほう	情報	інформація
ぶんぽう	文法	граматика
はつおん	発音	вимова
さる	猿	мавпа
えさ		корм, їжа для тварин
おもちゃ		іграшка
えほん	絵本	книжка з малюнками, ілюстрована
えはがき	絵はがき	книжка
ドライバー		поштова листівка з малюнком
ハンカチ		викрутка
くつした	靴下	носова хустинка
てぶくろ	手袋	шкарпетки, панчохи
ゆびわ	指輪	рукавички
バッグ		каблучка, перстень
		сумка

そふ
そぼ
まご
おじ
おじさん
おば
おばさん

祖父
祖母
孫

(мій) дідусь
(моя) бабуся
онук
(мій) дядько
(чужий) дядько
(моя) тітка
(чужа) тітка

おとし

позаминулий рік

◇ 会話 ◇

はあ
もう ^{わけ} 申し訳 ありません。
^{あず} 預かります I
^{せんじつ} 先日
^{たす} 助かります I

так, розумію
Пробачте мені.
тримати, брати на зберігання
днями, нещодавно
бути корисним, допомогти

……………読み物……………

^{むかしばなし} 昔話
ある～
^{おとこ} 男
子どもたち
いじめます II
かめ
^{たす} 助けます II
[お] ^{しろ} 城
お ^{ひめさま} 姫様
^{たの} 楽しく
く ^ら 暮らします I
^{りく} 陸
すると
^{けむり} 煙
ま ^{しろ} 真っ白 [な]
^{なかみ} 中身

казка
один ~, якийсь ~, певний ~
чоловік (людина чоловічої статі)
діти
знущатися, ображати
 черепаха
рятувати, допомагати
замок
принцеса
радісно, весело
жити
земля, берег, суша
і, тоді
дим
білосніжний, білесенький
вміст

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я отримав книгу від професора Ватта.
2. Начальник відділу виправив мені помилки у листі.
3. Дружина начальника відділу навчила мене чайної церемонії.
4. Я зробив своєму синові паперового літачка.

Приклади

1. Гарна тарілка, правда?
– Так. Її подарував мені на весілля пан Танака.
2. Мамо, можна я дам тій мавпі цукерку?
– Ні. Там написано, що не можна годувати тварин.
3. Ви коли-небудь ходили дивитися сумо?
– Так. Днями начальник взяв мене з собою.
Було надзвичайно цікаво.
4. Пане Тавапон, як вам жилося в японській родині під час літніх канікул?
– Було добре. Усі члени родини ставилися до мене тепло.
5. Що ви робите на день народження своїм дітям?
– Кличемо друзів і влаштовуємо їм вечірку.
6. Я не вмію користуватися новим ксероксом. Можете мені пояснити, як це робити?
– Звісно.

41

96

Діалог

Можна залишити у вас речі?

- Міллер: Пані Огаво, маю до вас невеличке прохання.
Огава Сатіко: Яке?
Міллер: Річ у тім, що сьогодні ввечері з універмагу мають привезти пакунок, але в мене з'явилися справи, і мені треба буде вийти з дому.
Огава Сатіко: Зрозуміло.
Міллер: Мені незручно просити, але чи не могли б ви його прийняти і потримати в себе?
Огава Сатіко: Так, звичайно.
Міллер: Дякую. Як повернуся, одразу прийду за ним.
Огава Сатіко: Добре.
Міллер: Будьте ласкаві.

Міллер: О, пані Огаво, дякую вам, що ви днями взяли мої речі.
Огава Сатіко: Нема за що.
Міллер: Ви мені дуже допомогли.

III. Довідкова інформація

べんり じょうほう
便利情報

КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

宅配便なら、ペンギン便!

Для доставки додому виберіть "Пінгвін"!

旅行の荷物を家から空港まで配達します。
Доставимо ваш багаж з дому до аеропорту。
学生や単身者の小さい引っ越しをします。
Допомагаємо студентам та самотнім особам здійснювати невеликі переїзди。

☎ 03-3812-5566

泊まりませんか
Не зупинитесь у нас?

民宿三浦
Готель "Miura"
安い、親切、家庭的な宿
Гостинний готель
з родинною атмосферою
за низькими цінами

☎ 0585-214-1234

公民館からのお知らせ Оголошення з громадського центру

月曜日	пн.	日本料理講習会	Курси японської кухні
火曜日	вт.	生け花スクール	Уроки ікебани
水曜日	ср.	日本語教室	Курси японської мови

*毎月第3日曜日 毎月第3日曜日 третя неділя кожного місяця バザー базар (розпродаж)

☎ 0798-72-2518

レンタルサービス

Служба прокату
何でも貸します!!

Дасмо напрокат все, що завгодно!

- カラオケ караоке
- ビデオカメラ відеокамери
- 着物 кімоно
- 携帯電話 мобільні телефони
- ベビー用品 товари для дітей
- レジャー用品 товари для відпочинку
- 旅行用品 товари для подорожі

☎ 0741-41-5151

便利屋 Бюро добрих послуг

☎ 0343-885-8854

何でもします!!! Зробимо все!

- ☆ 家の修理、掃除
ремонт та прибирання дому
- ☆ 赤ちゃん、子どもの世話
догляд за немовлятами та дітьми
- ☆ 犬の散歩 вигулюємо собак
- ☆ 話し相手
співрозмовник

お寺で体験できます
У храмі ви можете спробувати

禅ができます дзен-медитацію
精進料理が食べられます пісні страви

金銀寺 ☎ 0562-231-2010

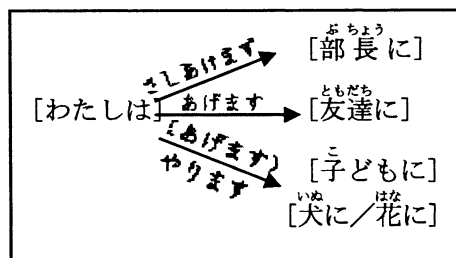
IV. Граматика

1. Фрази, що виражають давання й отримання

В уроках 7 і 24 ми розглянули вирази, які вживають, коли щось отримують і між тими, хто і для кого виконує дію. У цьому уроці ми розглянемо інші подібні вирази, але тут вони відображають стосунки між тим, хто дає, і тим, хто одержує.

1) IM₁にIM₂をやります

Якщо отримувач є особою нижчого соціального статусу або твариною чи рослиною, то зазвичай використовують дієслово やります. Щоправда, у сучасній японській мові, якщо отримувач – людина, то зазвичай надають перевагу дієслову あげます.

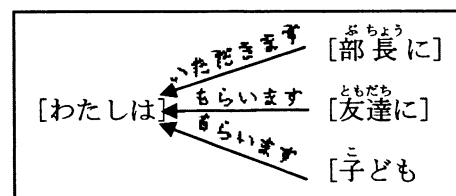
① わたしは 息子に お菓子を やりました (あげました)。 Я дав синові солодощів.

② わたしは 犬に えさを やりました。 Я дав собаці їсти.

[Примітка] Коли мовець хоче показати підкреслено шанобливе ставлення до отримувача, вживають дієслово さしあげます.

2) IM₁にIM₂をいただきます

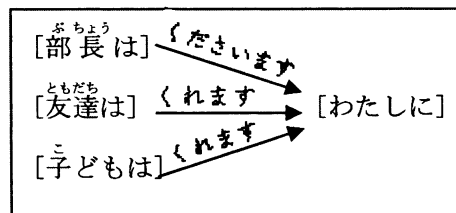
Коли мовець одержує річ від особи вищого соціального статусу, замість もらいます використовують いただきます.

③ わたしは 部長に お土産を いただきました。 Я отримав подарунок від

3) [わたしに] IM を くださいます

Коли особа вищого соціального статусу дає що-небудь мовцю, то замість くれます використовують くださいます.

④ 部長が わたしに お土産を くださいました。 Начальник департаменту подарував мені сувенір.

Дієслово くださいます також вживається, якщо отримувач речі є членом родини мовця.

⑤ 部長が 娘に お土産を くださいました。 Начальник департаменту подарував сувенір моїй дочці.

2. Надавання та отримання дій

Дієслова やります, いただきます і くださいます також вживаються, щоб описати дії мовця в інтересах будь-кого і здійснення будь-ким дій в інтересах мовця.

1) ДІЄСЛ ТЕ-форма やります

⑥ わたしは 息子に 紙飛行機を 作って やりました (あげました)。 Я зробив синові паперового літачка.

⑦ わたしは 犬を 散歩に 連れて 行って やりました。 Я вигуляв собаку.

⑧ わたしは ^{むすめ} 娘の ^{しゅくだい} 宿題を見て やりました (あげました)。

Я перевірів дочці домашнє завдання.

Примітка. Як і вираз ~て あげます, що розглядався в уроці 24, вираз ~て さしあげます також може звучати дещо зухвало. Тому небажано використовувати ці вирази безпосередньо до особи вищого соціального статусу.

2) **ДІЄСЛ て-форма** いただきます

⑨ わたしは ^{かちょう} 課長に ^{てがみ} 手紙の ^{まちがい} まちがいを ^{なお} 直して いただきました。

Начальник відділу виправив мені помилки у листі.

3) **ДІЄСЛ て-форма** くださいます

⑩ ^{ぶちょう} 部長の ^{おく} 奥さんは [わたしに] ^{ちや} お茶を ^{おし} 教えて くださいました。

Дружина начальника департаменту навчила мене чайної церемонії.

⑪ ^{ぶちょう} 部長は [わたしを] ^{えき} 駅まで ^{おく} 送って くださいました。

Начальник департаменту підвіз мене до станції.

⑫ ^{ぶちょう} 部長は [わたしの] ^な レポートを ^{なお} 直して くださいました。

Начальник департаменту виправив мені звіт.

3. **ДІЄСЛ て-форма** くださいませんか

Вираз ~て くださいませんか є ввічливим висловом прохання, хоча менш ввічливим, ніж ~て いただけませんか, що розглядався в уроці 26.

⑬ ^き コピー機の ^{つか} 使い方を ^{かた} 教えて くださいませんか。

Ви не поясните мені, як користуватися ксероксом?

⑭ ^き コピー機の ^{つか} 使い方を ^{かた} 教えて いただけませんか。

Будьте ласкаві, поясніть мені, як користуватися ксероксом (урок 26).

4. **IM** に **ДІЄСЛ**

Частка に має значення “на знак чогось”, “на пам’ять про щось”, тобто вказує в реченні на обставину мети.

⑮ ^{たなか} 田中さんが ^{けっこん} 結婚の ^{いわ} お祝いに ^{さら} このお皿を くださいました。

Пан Танака подарував мені цю тарілку на весілля.

⑯ わたしは ^{ほっかいどうりょこう} 北海道旅行の ^{みやげ} お土産に ^{にんぎょう} 人形を 買いました。

Під час подорожі на Хоккайдо я купив ляльку як сувенір.

Урок 42

I. Нові слова та вирази

つつみます I	包みます	загортати, пакувати
わかします I	沸かします	кип'ятити
まぜます II	混ぜます	мішати, перемішувати
けいさんします III	計算します	обчислювати, підраховувати
あつい	厚い	товстий, грубий
うすい	薄い	тонкий
べんごし	弁護士	адвокат
おんがくか	音楽家	музикант
こどもたち	子どもたち	діти
ふたり	二人	двоє, пара
きょういく	教育	освіта, виховання
れきし	歴史	історія
ぶんか	文化	культура
しゃかい	社会	суспільство
ほうりつ	法律	закон, право
せんそう	戦争	війна
へいわ	平和	мир
もくてき	目的	ціль, мета
あんぜん	安全	безпека
ろんぶん	論文	дипломна робота, дисертація, наукова стаття
かんけい	関係	відношення, зв'язок, стосунки
ミキサー		міксер
やかん		чайник
せんぬき	栓抜き	штопор
かんきり	缶切り	відкривачка, консервний ніж
かんづめ	缶詰	консерва
ふろしき		тканина для обгортання та носіння речей у вигляді клунка
そろばん		рахівниця
たいおんけい	体温計	(медичний) термометр

ざいりょう	材料	матеріали, інгредієнти
いし	石	камінь
ピラミッド		піраміда
データ		дані, інформація
ファイル		папка, файл
ある～		один ～, певний ～, якийсь ～
いっしょうけんめい	一生懸命	з усіх сил, щодуху
なぜ		чому
※ ^{こくれん} 国連		Організація Об'єднаних Націй
※エリーゼの ために		“Елізі на пам'ять”
※ベートーベン		Людвіг ван Бетховен, німецький композитор (1770–1827)
※ポーランド		Польща
◇ 会話 ◇		
ローン		позика
セット		набір
あと		частина, що залишилась, решта
.....読み物.....		
カップラーメン		китайська локшина швидкого приготування, розфасована в одноразовий посуд
インスタントラーメン		китайська локшина швидкого приготування
なべ		каструля
どんぶり		керамічна миска
^{しょくひん} 食品		їжа, продукти харчування
^{ちようさ} 調査		дослідження, опитування
カップ		чашка, горнятко
また		а також, ще
～の 代わりに		замість ～
どこでも		всюди
^{いま} 今では		зараз, тепер

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я відкладаю гроші, щоб у майбутньому мати власну крамницю.
2. Ці ножиці використовують, для того щоб різати квіти.

Приклади

1. Я щодня тренуюся, щоб влітку взяти участь у танку на святі Бон.
– Правда? Певно, буде цікаво.
2. Чому ви самі сходите на гори?
– Я їду в гори, щоб побути наодинці і поміркувати.
3. Ви щось робите для здоров'я?
– Ні. Але з наступного тижня думаю щоранку бігати.
4. Гарна мелодія, правда?
– Це "Елізі на пам'ять". Це твір, який Бетховен написав для однієї жінки.
5. Для чого це використовують?
– Щоб відкорковувати вино.
6. Скільки потрібно грошей, щоб відмітити весілля в Японії?
– Думаю, мільйонів два треба.
Ого, аж два мільйони єн!
7. У вашій сумці багато місця для речей.
– Так. Тут можна окремо покласти гаманець, папери, носові хустинки, тому її дуже зручно брати у подорожі та на роботу.

42

102

Діалог

На що ви витратите премію?

- Судзукі: Пані Хаясі, коли ви отримуете премію?
Хаясі: Наступного тижня. А на вашій фірмі коли?
Судзукі: Завтра. Чекаю з нетерпінням.
Спершу сплачу кредит за машину, куплю набір для гольфу, потім поїду у подорож...
Хаясі: Відкладати не будете?
Судзукі: Відкладати? Я про це серйозно не думав.
Хаясі: Я поїду до Лондона, а решту відкладу.
Судзукі: Ви відкладаєте на весілля?
Хаясі: Ні. Я б хотіла колись поїхати вчитися до Англії.
Огава: Ото неодруженим добре! Можна витратити усі гроші на себе... А я ось сплачу кредит за будинок, відкладу гроші на навчання дітей, і майже нічого не залишиться.

III. Довідкова інформація

事務用品・道具

КАНЦЕЛЯРСЬКЕ ПРИЛАДДЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ

<p>とじる скріпляти</p> <p>ホッチキス степлер</p>	<p>はさむ・とじる затискати, скріпляти</p> <p>クリップ скріпки</p>	<p>とめる пришпиляти</p> <p>が 画びょう (おしピン) кнопки</p>	<p>きる різати</p> <p>カッター はさみ ніж для паперу ножиці</p>
<p>はる клеїти</p>		<p>削る точити</p>	<p>ファイルする підшивати в папку</p>
 <p>セロテープ ガムテープ のり скотч клейка стрічка клей</p>		 <p>えんぴつけず 鉛筆削り гострилка для олівців</p>	 <p>ファイル папка</p>
<p>消す стирати</p>	<p>あな (穴を)あける пробивати (дірки)</p>	<p>計算する підрховувати</p>	<p>せん (線を)ひく/測る проводити (лінію)/ вимірювати</p>
 <p>け 消しゴム しゅうせいえき гумка коректор</p>	 <p>パンチ діркопробивач</p>	 <p>でんたく 電卓 калькулятор</p>	 <p>じょうぎ 定規(ものさし) лінійка</p>
<p>きる пиляти</p>	<p>う (くぎを)打つ забивати (цвях)</p>	<p>はさ 挟む/曲げる/きる затискати/згинати/ різати</p>	<p>ゆる (ねじを)締める/緩 める закручувати/ відкручувати (болт)</p>
 <p>のこぎり пила</p>	 <p>かな 金づち МОЛОТОК</p>	 <p>ペンチ плоскогубці</p>	 <p>ドライバー викрутка</p>

IV. Граматика

1.

ДІЄСЛ словникова форма IM の	}	ために、～
--------------------------------	---	-------

 для того, щоб... ДІЄСЛ
для IM

Ця граматична конструкція використовується для опису мети.

- ① ^{じぶん}自分の ^{みせ}店を ^も持つ ^{ため}のために、^{ちよきん}貯金して ^{いま}います。 Я відкладаю гроші, щоб мати власну крамницю.
- ② ^ひ引っ越しの ^{ため}のために、^{くるま}車を ^か借ります。 Я винайму машину для переїзду у нове помешкання.
- ③ ^{けんこう}健康の ^{ため}のために、^{まいあさ}毎朝 ^{はし}走っています。 Я щоранку бігаю задля здоров'я.
- ④ ^{かぞく}家族の ^{ため}のために、^{うち}うちを ^た建てます。 Я збудую будинок для своєї родини.

Конструкція IM の ために також використовується в значенні “в інтересах IM” (④).

Примітка 1. Вираз ～ように, який було розглянуто в уроці 36, також використовують для опису мети. Вираз ～ように вживається з дієсловами, що не мають вольового змісту, тоді як ～ために використовується з дієсловами, що мають такий зміст. Порівняймо два подані нижче речення.

- ① ^{じぶん}自分の ^{みせ}店を も持つ ^{ため}のために、^{ちよきん}貯金して ^{いま}います。
- ⑤ ^{じぶん}自分の ^{みせ}店が も持てるように、^{ちよきん}貯金して ^{いま}います。 Я відкладаю гроші, щоб змогти мати власну крамницю.

Приклад ① означає, що хтось свідомо поставив перед собою мету “відкрити крамницю” і “збирає гроші” для того, щоб досягти цієї мети, тоді як приклад ⑤ означає, що метою є стан, в якому хтось “зможе мати крамницю” і “збирає гроші”, щоб наблизитися до цього стану.

Примітка 2. Дієслово なります може мати значення і вольового змісту (⑥), і відсутності вольового змісту (⑦).

- ⑥ ^{べんごし}弁護士になる ^{ため}のために、^{ほうりつ}法律を ^{べんきょう}勉強して ^{いま}います。
Вивчаю право, щоб стати юристом.
- ⑦ ^{にほんご}日本語が ^{じょうず}上手になるように、^{まいにち}毎日 ^{べんきょう}勉強して ^{いま}います。
Щодня вчуся, щоб удосконалювалася моя японська.

2.

ДІЄСЛ словникова форма IM の	}	に、～
--------------------------------	---	-----

Як вже йшлося в уроці 38, ДІЄСЛ словникову форму の можна використовувати як субстантивовану фразу. Конструкції ДІЄСЛ словникова форма のに та IM に виражають мету, і після них використовуються такі слова, як つかう, いい, べんりだ, やくに たつ, [じかんが] かかる тощо.

- ⑧ この ^{はさみ}はさみは ^{はな}花を ^き切るのに ^{つか}使います。
Ці ножиці використовують для того, щоб зрізати квіти.
- ⑨ この ^{かばん}かばんは ^{おお}大きくて、^{りょこう}旅行に ^{べんり}便利です。
Ця валіза велика і зручна для подорожей.

- ⑩ 電話番号を調べるのに時間がかかりました。

Знадобилося багато часу для того, щоб дізнатися номер телефону.

Примітка. Різні способи вираження цілі.

Підсумуємо вже розглянуті вирази для опису мети.

- [1] **ДІЄСЛ ます-форма** } **IM** } に行きます/来ます/帰ります (урок 13)

⑪ 神戸へ船を見に行きます。 Я поїду в Кобе, щоб подивитися на кораблі.

⑫ 日本へ経済の勉強にきました。 Я приїхав до Японії, щоб вивчати економіку.

- [2] **ДІЄСЛ словникова форма** } (вираз без змісту волевиявлення) ように、～
ДІЄСЛ ない-форма ない } (вираз із змістом волевиявлення) (урок 36)

⑬ 早く届くように、速達で出します。 Надішлю терміновою поштою, щоб швидко дійшло.

⑭ 忘れないように、メモします。 Роблю нотатки, щоб не забути.

- [3] **ДІЄСЛ словникова форма** } **IM** の } ために、～ (вираз із змістом волевиявлення)

(урок 42)

⑮ 大学に入るために、一生懸命勉強します。

Старанно вчуся, щоб вступити до університету.

⑯ 健康のために、野菜をたくさん食べます。

Їм багато овочів, щоб бути здоровим.

- [4] **ДІЄСЛ словникова форма** の } **IM** } に { 使います/役に立ちます/[時間が] かかります
いいです/便利です/必要です (урок 42)

⑰ ファイルは書類を整理するのに使います。

Папки використовують для того, щоб тримати папери в порядку.

⑱ 近くに店がなく、買い物に不便です。

Поблизу нема магазинів, тому незручно робити покупки.

3. Числівник **は**

Частка **は** із зазначенням кількості вказує на те, що, на думку мовця, для досягнення певної мети необхідна або потрібна, як мінімум, означена ним величина.

⑲ 日本では結婚式をするのに 200万円は要ります。

Щоб відмітити весілля в Японії, потрібно щонайменше два мільйони єн.

4. Числівник **も**

Частка **も** вживається з виразами, що означають кількість, вказуючи на те, що мовець вважає кількість великою. Відповідає українському “аж”, “цілих”.

⑳ 駅まで行くのに 2 時間もかかりました。

На дорогу до станції пішло аж дві години.

㉑ うちを建てるのに 3,000万円も必要なんですか。

Щоб збудувати будинок треба аж 30 мільйонів єн?

Урок 43

I. Нові слова та вирази

ふえます II 増えます
[ゆしゅつが~] [輸出が~]
へります I 減ります
[ゆしゅつが~] [輸出が~]
あがります I 上がります
[ねだんが~] [値段が~]
さがります I 下がります
[ねだんが~] [値段が~]
きれます II 切れます
[ひもが~]
とれます II
[ボタンが~]
おちます II 落ちます
[にもつが~] [荷物が~]
なくなります I
[ガソリンが~]

じょうぶ[な] 丈夫[な]
へん[な] 変[な]
しあわせ[な] 幸せ[な]

うまい
まずい
つまらない

ガソリン

ひ 火
だんぼう 暖房
れいぼう 冷房

センス

збільшуватися, зростати
[експорт зростає]
зменшуватися, знижуватися
[експорт зменшується]
підвищуватися, рости
[ціна підвищується]
падати, знижуватися
[ціна знижується]
рватися
[шнурок рветься]
відриватися
[гудзик відривається]
впасти
[багаж падає]
закінчитися, пропасти
[бензин закінчується]

сильний, здоровий, міцний
дивний
щасливий

смачний
несмачний
нецікавий, нудний

бензин

вогонь
опалення
охолодження, кондиціювання

смак
([фук] ~が あります
[вдягатися] зі смаком)

いまにも	今にも	от-от, зараз (використовується для опису ситуації, коли щось от-от почнеться)
わあ		Ой!/ Оце так! (вираз захоплення)
◇ 会話 ◇		
会員		член (товариства)
適当[な]		відповідний, належний
年齢		вік
収入		дохід, прибуток
ぴったり		якраз, точно
そのうえ		до того ж, крім того
～と います		називається ～, (когось) звать ～
.....読み物.....		
ばら		троянда
ドライブ		поїздка / прогулянка автомобілем
.....		

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Схоже на те, що ось-ось піде дощ.
2. Вийду на хвилинку купити квитки.

Приклади

1. У вас на піджаку відривається гудзик.
– О, справді! Дякую.
2. Потеплішало, правда?
– Так, вже скоро, видно, розцвіте сакура.
3. Це німецький яблучний торт. Скуштуйте!
– О-о, такий апетитний. Дякую, скуштую.
4. Новий начальник відділу виглядає розумною і серйозною людиною.
– Так. Проте в одязі, здається, не має смаку.
5. Матеріалів не вистачає!
– Пробачте, підіть, будь ласка, зробіть копії.
6. Я вийду ненадовго.
– О котрій приблизно годині ви повернетесь?
До четвертої збираюся повернутися.

43

Діалог

Він виглядає добрим

- Шмідт: Що це за фотографія?
Ватанабе: Фотографія для оглядин “оміай”. Я взяла її в шлюбній агенції.
Шмідт: Є такі агенції, що займаються “оміай”?
Ватанабе: Так! Коли ви до них записуєтесь, то дані про вас та ваші побажання вносять у комп’ютер. Тоді комп’ютер вибирає Вам відповідну людину.
Шмідт: Та ви що, звучить цікаво!
Ватанабе: Як вам цей чоловік?
Шмідт: Ну, він симпатичний, виглядає добрим – гарний чоловік!
Ватанабе: Так. І вік, і дохід, і захоплення якраз збігаються з моїми побажаннями. До того ж його прізвище таке, як у мене — “Ватанабе”.
Шмідт: Ого! Комп’ютер – сильна штука!

III. Довідкова інформація

せいかく せいしつ
性格・性質

ХАРАКТЕР ТА ВДАЧА

<p>あか 明るい життєрадісний</p> <p>くら 暗い похмурий</p> 	<p>かっぱつ 活発[な] активний</p> <p>せいじつ 誠実[な] щирий</p>
<p>やさ 優しい добрий, лагідний</p>	<p>わがまま[な] егоїстичний, примхливий</p>
<p>おとなしい спокійний, тихий</p>	<p>まじめ[な] серйозний</p> <p>ふまじめ[な] несерйозний</p>
<p>つめ 冷たい холодний</p>	
<p>きび 厳しい строгий, суворий, вимогливий</p>	
<p>きなが 気が長い терплячий</p>	<p>がんこ 頑固[な] впертий</p>
<p>きみじか 気が短い нетерплячий</p>	<p>すなお 素直[な] слухняний, м'який</p>
<p>きつよ 気が強い сильний духом</p> <p>きよわ 気が弱い боягузливий, малодушний</p> 	<p>いじわる 意地悪[な] зlobний, лихий</p> <p>かき 勝ち気[な] стійкий, непоступливий</p> <p>しんけいしつ 神経質[な] нервовий</p>

IV. Грамматика

1.

ДІЄСЛ ます-форма い-ПРИКМ (〜い) な-ПРИКМ [な]	}	そうです	схоже, що...
--	---	------	--------------

Якщо ситуація, зовнішній вигляд речей дають підстави для певного припущення, то це припущення можна виразити поданою конструкцією. Це припущення зазвичай ґрунтується на об'єктивних ознаках, на тому, як виглядає річ, людина, ситуація тощо.

- 1) **ДІЄСЛ ます-форма そうです**

Коли певний стан дає мовцеві підстави припустити, що щось станеться, то мовець використовує цю конструкцію, щоб виразити своє припущення. Для того, щоб вказати, коли, на думку мовця, відбудеться ця подія, додатково вживають слова *いまにも*, *もうすぐ*, *これから* тощо.

① <i>いま</i> 今にも <i>あめ</i> 雨が <i>ふる</i> 降りそうです。	Схоже на те, що ось-ось піде дощ.
② <i>シャンプー</i> シャンプーが <i>なくなる</i> なくなりそうです。	Здається, закінчується шампунь.
③ <i>もうすぐ</i> もうすぐ <i>さくら</i> 桜が <i>さき</i> 咲きそうです。	Вже зовсім скоро, видно, розцвіте сакура.
④ <i>これから</i> これから <i>さむ</i> 寒く <i>なり</i> なりそうです。	Схоже, відтепер похолоднішає.

- 2)

い-ПРИКМ (〜い) な-ПРИКМ [な]	}	そうです
---	---	------

Ця конструкція означає, що хоча щось і не підтверджено як факт, воно має ознаки, що дають змогу вважати його таким.

⑤ <i>この</i> この <i>りょうり</i> 料理は <i>から</i> から <i>辛い</i> 辛そうです。	Ця страва, схоже, гостра.
⑥ <i>彼女の</i> 彼女は <i>あたま</i> 頭が <i>よさ</i> よさそうです。	Схоже, вона розумна.
⑦ <i>この</i> この <i>つくえ</i> 机は <i>じょうぶ</i> 丈夫そうです。	Цей стіл на вигляд міцний.

Примітка. Якщо ви хочете описати відчуття іншої людини, прикметники, що виражають емоції (*うれしい*, *かなしい*, *さびしい* тощо), треба вживати із виразом *〜そうです*. Причиною цьому є те, що ми можемо лише здогадуватись про відчуття інших людей, а словникова форма подібних прикметників має суб'єктивне значення (*うれしい* – Я радий).

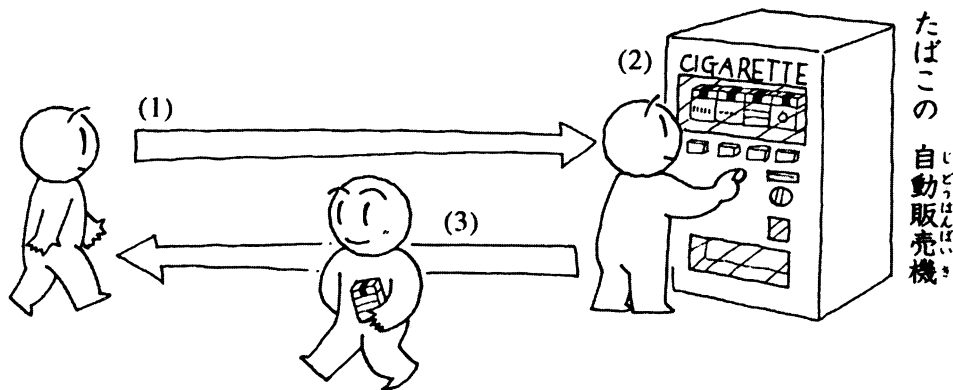
- ⑧ *ミラー* ミラーさんは *うれし* うれしそうです。 Схоже, пан Міллер задоволений.

2. **ДІЄСЛ て-форма 来ます**

1) ДІЄСЛ て-форма *来ます* означає “піти кудись, здійснити там певну дію, позначену дієсловом у те-формі, і повернутися”(сходити щось зробити).

- ⑨ *ちょっと* ちょっと *たばこ* たばこを *か* 買って *来* 来ます。 Піду куплю цигарок.

Приклад ⑨ означає таке: (1) піти туди, де продають цигарки; (2) купити там цигарки і (3) повернутися туди, де спочатку перебував мовець.

Місце, куди йде людина і де вона виконує дію, позначається часткою **で**. Це місце може, як виняток, позначатися часткою **から** тоді, коли річ переміщується з того місця, і це переміщення є метою саме по собі (Приклад ⑩).

- ⑩ スーパーで牛乳を買って来ます。 ぎゅうにゅう か き Піду до супермаркета купити молока.
 ⑪ 台所からコップを取って来ます。 だいどころ と き Піду принесу з кухні склянку.

2) **IM (місце)** へ行って来ます

У цій конструкції перед дієсловом **きます** вживається **て**-форма дієслова **いきます**, що означає “сходити кудись і повернутися назад”. Ця конструкція вживається, коли мовець не уточнює, що він збирається робити там, куди він іде.

- ⑫ 郵便局へ行って来ます。 ゆうびんきょく い き Сходжу на пошту.

3) **出かけて** 来ます

で-форма дієслова **でかけます** вживається перед дієсловом **きます**, щоб сказати “вийти з дому і повернутися”. Цей вислів використовується, коли ані місце, куди направляється мовець, ані дія, що буде здійснюватися там, не зазначені.

- ⑬ ちょっと出かけて来ます。 で き Вийду (з дому) ненадовго.

Урок 44

I. Нові слова та вирази

なきます I	泣きます	плакати
わらいます I	笑います	сміятися
かわきます I	乾きます	висихати
ぬれます II		мокнути, промокати, зволожуватися
すべります I	滑ります	ковзати(ся); бути слизьким
おきます II	起きます	ставатися, траплятися
[じこが~]	[事故が~]	[трапляється аварія]
ちょうせつします III	調節します	налаштовувати, регулювати
あんぜん[な]	安全[な]	безпечний
ていねい[な]	丁寧[な]	ввічливий; обережний
こまかい	細かい	дрібний, маленький
こい	濃い	густий, насичений, темний (колір); міцний (чай, кава)
うすい	薄い	слабкий (смак); світлий (колір)
くうき	空気	повітря
なみだ	涙	сльози
わしょく	和食	японська їжа
ようしょく	洋食	європейська їжа
おかず		страви, що подаються до рису (риба, м'ясо тощо)
りょう	量	кількість
-ばい	-倍	у - разів
はんぶん	半分	половина
シングル		одномісний номер
ツイン		двомісний номер
たんす		комод, шафа
せんたくもの	洗濯物	випрані речі або речі, які треба випрати
りゆう	理由	причина

◇ 会話 ◇

どう なさいますか。
カット
シャンプー
どういうふうに なさいますか。
ショート
～みたいに して ください。
これで よろしい でしょうか。
[どうも] お^{つか}疲れさまでした。

Що робитимете? / Чим можу допомогти?
стрижка
шампунь, миття голови шампунем
Як стригтиметеся?
короткий
Зробіть, як ~.
Так буде добре? / Так підійде?
Дякую за терпіння.

.....読み物.....

^{いや}嫌がります I

また

^{じゅんじょ}順序

^{ひょうげん}表現

たと

例えば

^{わか}

別れます II

これら

^{えんぎ}縁起が ^{わる}悪い

не любити

а також, ще

порядок

вираз, вислів

наприклад

розлучатися

ці (речі, слова тощо)

нещаслива (прикмета), не на добре

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Вчора ввечері я перепив.
2. Цим комп'ютером легко користуватися.
3. Підкоротіть, будь ласка, штани.
4. Сьогодні ввечері гарно потанцюймо.

Приклади

1. Ви плачете?
– Ні, я так сильно сміявся, що аж сльози на очах з'явилися.
2. Сучасним автомобілем просто керувати, чи не так?
– Так. Аж занадто просто, що й керувати стало нецікаво.
3. Де легше жити, в селі чи в місті?
– Думаю, що легше жити в селі.
Там і дешевше, і повітря чистіше.
4. Ця чашка міцна, так просто не розіб'єш.
– Дітям користуватися нею зручно та безпечно.
5. Вже ніч, чи не могли б ви тихіше?
– Так. Пробачте!
6. Що сьогодні на вечерю приготувати?
– Вчора їли м'ясо, тому сьогодні приготуймо щось рибне.
7. Економно використовуйте електрику та воду.
– Гарзд.
8. Овочі дрібно нарізають і перемішують з яйцем.
– Зрозуміло. Так добре?

Діалог

Зробіть, будь ласка, як на цій фотографії

- Перукар: Ласкаво просимо! Що будемо сьогодні робити?
І: Я б хотіла підстригтися.
Перукар: Добре. Прошу сюди, я помию вам голову шампунем.

- Перукар: Як будете стригтися?
І: Хотілося б коротко... Зробіть, будь ласка, як на цій фотографії.
Перукар: О, це гарно!

- Перукар: Така довжина спереду підійде?
І: Так, але зробіть, будь ласка, ще трішки коротше.

- Перукар: Дякую за терпіння. Ну як вам?
І: Дуже добре. Дякую.

III. Довідкова інформація

びよういん りはつてん
美容院・理髪店

САЛОН КРАСИ І ПЕРУКАРНЯ

カット	стрижка	トリートメント	лікування; засіб для догляду
パーマ	завивка, хімія	ブロー	сушка
セット	укладання волосся	ヘアダイ	фарбування волосся
シャンプー	шампунь	そる[ひげ/顔を~]	голити [~ бороду/обличчя]
リンス	ополіскувач, кондиціонер	わける[髪を~]	розділяти [~ волосся]

みみが見えるくらいに
 肩にかかるくらいに
 まゆが隠れるくらいに
 1センチくらい
 この写真みたいに

き切ってください。
 Пострижіть, будь ласка,

так, щоб вуха було видно.
 так, щоб волосся було до плечей.
 так, щоб брови були закриті.
 приблизно на один сантиметр.
 як на цій фотографії.

いろいろなヘアスタイル Різні зачіски

ボブ 短かき 短かき 	レイヤーカット 階層型 	ソバージュ 細かい 短かき
おかっぱ 短かき 	みあみ 三つ編み 短かき 	ポニーテール 短かき
まるが 丸刈り 短かき 	ちょうはつ 長髪 長かき 	リーゼント 短かき

IV. Грамматика

1.

ДІЄСЛ ます -форма い-ПРИКМ (〜い) な-ПРИКМ [な]	}	すぎます
---	---	------

Вираз **〜すぎます** означає, що ступінь дії або стан є надмірним. Тому зазвичай цей вислів вживають для опису небажаних станів.

- ① ゆうべ お酒を 飲みすぎました。 Вчора ввечері я перепив sake.
 ② この セーターは 大きすぎます。 Цей светр (мені) завеликий.

Дієслово **〜すぎます** належить до дієслів II групи і відмінюється за такими самими правилами.

- ③ 最近の 車は 操作が 簡単すぎて、運転が おもしろくないです。
 Сучасним автомобілем так просто керувати, що й їздити на ньому нецікаво.
 ④ いくら 好きでも、飲みすぎると、体に 悪いですよ。
 Як би тобі це не подобалося, але пити забагато шкідливо для здоров'я.

44

2.

ДІЄСЛ ます -форма	{	やすいです にくいです
------------------------	---	----------------

1) Такі фрази виражають легкість чи важкість у користуванні чимось або простоту чи складність дій.

- ⑤ この パソコンは 使いやすいです。 Цим комп'ютером легко (зручно) користуватися.
 ⑥ 東京は 住みにくいです。 У Токіо важко (незручно) жити.

2) Такі фрази виражають простоту або складність зміни характеристик об'єкта чи людини, або ступінь імовірності того, що щось станеться.

- ⑦ 白い シャツは 汚れやすいです。 Білі сорочки легко забруднюються.
 ⑧ 雨の 日は 洗濯物が 乾きにくいです。 У дощовий день випрані речі погано сохнуть.

Примітка. Слова **〜やすい** і **〜にくい** є і-прикметниками і відмінюються так само, як і всі інші і-прикметники.

- ⑨ この 薬は 砂糖を 入れると、 Якщо додати у ці ліки цукор,
 飲みやすくなりますよ。 то їх буде легше пити.
 ⑩ この コップは 割れにくくて、 Цю чашку важко розбити,
 安全ですよ。 тому вона безпечна.

3.

い-PRIKM (〜に) → ~く	}	します
な-PRIKM [な] → に		
IM に		

Якщо вираз ~く / ~に になります, що розглядався в Уроці 19, означає, що щось “переходить” в певний стан, то ~く / ~に します, як показано в прикладах ⑪, ⑫, ⑬, означає, що хтось “переводить” щось у певний стан.

⑪ ^{おと}音を ^{おお}大きく します。

Я зроблю звук гучнішим.

⑫ ^{へや}部屋を ^{きれい}きれいに します。

Я приберу кімнату.

⑬ ^{しお}塩の ^{りょう}量を ^{はんぶん}半分 に しました。

Я зменшив кількість солі наполовину.

4.

IM に します

IM に します виражає вибір і / або рішення.

⑭ ^{へや}部屋は ^{シングル}シングルに しますか、
^{ツイン}ツインに しますか。

Вам одномісний номер
чи двомісний?

⑮ ^{かいぎ}会議は ^{あした}あしたに します。

Збори призначимо на завтра.

5.

い-PRIKM (〜に) → ~く	}	DIESEL
な-PRIKM [な] → に		

Коли прикметники приймають зазначену вище форму, то вони функціонують як прислівники.

⑯ ^{やさい}野菜を ^{こま}細かく ^き切つて ください。

Будь ласка, поріжте овочі дрібно.

⑰ ^{でんき}電気や ^{みず}水は ^{たいせつ}大切に ^{つか}使いましょう。

Ощадливо користуймося електрикою
та водою.

Урок 45

I. Нові слова та вирази

あやまります I	謝ります	вибачатися
あいます I		зіткнутися, потрапити
[じこに~]	[事故に~]	[~ в аварію]
信じます II	信じます	вірити
よういします III	用意します	готувати, підготувати
キャンセルします III		скасовувати, відмінити
うまくいきます I		удаватися, успішно здійснюватися
ほしょうしょ	保証書	гарантія, гарантійний талон
りょうしゅうしょ	領収書	чек, квитанція
おくりもの	贈り物	подарунок, сувенір
まちがいでんわ	まちがい電話	(~を) します робити подарунок) неправильний / неправильно набраний номер телефону
キャンプ		табір
かかり	係	відповідальна особа, черговий
ちゅうし	中止	призупинення, скасування
てん	点	бал, очко; рахунок
レバー		важіль, ручка
[-えん] さつ	[-円] 札	[~えん] банкнота, паперові гроші
ちゃんと		як слід, правильно
きゅうに	急に	раптово
たのしみにしています	楽しみにしています	чекати з нетерпінням
いじょうです。	以上です。	Це все (кінець промови)

◇ 会話 ◇

係員

コース

スタート

-位

優勝します III

відповідальна особа

маршрут, курс

початок, старт

-е місце (порядкове)

перемогти, виграти, зайняти перше місце

.....読み物.....

悩み

目覚し[時計]

眠ります I

目が覚めます II

大学生

回答

鳴ります I

セットします III

それでも

проблема, неприємність; мука, страждання

будильник

спати

прокидатися

студент університету

відповідь

дзвонити, лунати

встановити, поставити

проте, однак, навіть у такому разі

45

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. У разі втрати кредитної картки просимо негайно повідомити компанію, що її видала.
2. Вона не прийшла, хоча й обіцяла.

Приклади

1. Що я повинен сказати, якщо наберу неправильний номер?
– Треба сказати: “Пробачте, я помилився”.
2. Це гарантійний талон на цей комп’ютер.
Якщо буде погано працювати, зателефонуйте за цим номером.
– Добре, зрозумів.
3. Пробачте, а у цій бібліотеці можна отримати квитанцію за ксерокопії?
– Так. Скажіть службовцю, якщо необхідно.
4. У разі пожежі чи землетрусу в жодному разі не користуйтеся ліфтом.
– Добре, зрозумів.
5. Виступ пройшов успішно?
– Ні. Хоч я довго вчив напам’ять і тренувався, але посередині забув слова.
6. Ви гратимете в гольф, незважаючи на дощ?
– Так. Я дуже люблю гольф, хоча й граю погано.

Діалог

А я ж тренувався з повною віддачею...

- Службовець: Панове, це марафон задля здоров’я, тому не перенапружуйтеся. Якщо вам стане погано, зверніться до когось із чергових на дистанції.
- Учасники: Добре.
- Службовець: Якщо зіб’єтеся з дороги, поверніться до попередньої зупинки і продовжіть забіг.
- Учасники: Пробачте, а що робити, якщо я захочу зійти з дистанції?
- Службовець: У такому разі повідомте своє ім’я найближчому черговому на дистанції і можете йти. Ну що, час стартувати.
-
- Судзукі: Пане Міллер, як вам марафон?
- Міллер: Я зайняв друге місце.
- Судзукі: Друге місце? Це прекрасно!
- Міллер: Та ні. Я тренувався з повною віддачею, проте перемогти все-таки не зміг. Дуже шкода.
- Судзукі: Ви ж зможете взяти участь і наступного року.

III. Довідкова інформація

非常の場合 НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

[1] 地震の場合 У разі землетрусу

1) 備えが大切 Важливо підготуватися

① 家具が倒れないようにしておく

Меблі заздалегідь закріпити так, щоб вони не падали.

② 消火器を備える・水を貯えておく

Мати вогнегасник під рукою. Запаситися водою.

③ 非常用持ち出し袋を用意しておく

Мати спаковану сумку з необхідними речами.

④ 地域の避難場所を確認しておく

Заздалегідь перевірити, де у вашому районі пункт евакуації.

⑤ 家族、知人、友人と、もしもの場合の連絡先を決めておく

Заздалегідь домовитися з родиною, знайомими, друзями про те, як з ними зв'язатися у надзвичайній ситуації.

2) 万一地震が起きた場合 Якщо вже стався землетрус

① すばやく火の始末

Негайно загасити відкритий вогонь / вимкнути газ.

② 戸を開けて出口の確保

Відчинити двері, щоб забезпечити вихід з приміщення.

③ 慌てて外に飛び出さない

Не вибігати на вулицю поспіхом.

④ テーブルの下にもぐる

Сховатися під столом.

3) 地震が収まったら Коли землетрус закінчився

① 正しい情報を聞く(山崩れ、崖崩れ、津波に注意)

Отримати точну інформацію (пам'ятайте про небезпеку гірських обвалів, зсувів, цунамі).

4) 避難する場合は Під час евакуації

① 車を使わず、必ず歩いて

Не користуватися автомобілем, ходити пішки.

[2] 台風の場合 У разі тайфуну

① 気象情報を聞く

Слухати метеоповідомлення.

② 家の周りの点検

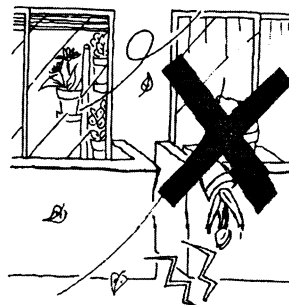
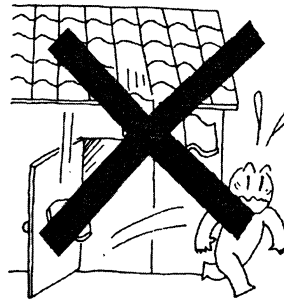
Оглянути територію навколо дому.

③ ラジオの電池の備えを

Мати в запасі батарейки для радіоприймача.

④ 水、緊急食品の準備

Мати в запасі воду та продукти.

IV. Грамматика

1. ДІЄСЛ словникова форма	} ばあい 場合は、～
ДІЄСЛ た-форма	
ДІЄСЛ ない-форма ない	
い-ПРИКМ (～い)	
な-ПРИКМ な	
IM の	

Слово ばあい означає “випадок”, “обставина”, “ситуація”. Вислів ～ばаи є вживається для позначення гіпотетичної ситуації. Наступна після нього частина речення містить опис наслідків чи дій, що допомогли б упоратися у цій ситуації. Оскільки слово ばаи — іменник, то дієслова, прикметники та іменники, що приєднуються до нього, мають форму означення.

- ① 会議に 間に 合わない 場合は、連絡してください。
 Будь ласка, повідомте, якщо не будете встигати на засідання.
- ② 時間に 遅れた 場合は、会場に 入れません。
 Якщо Ви спізнитесь, то не зможете потрапити до зали.
- ③ ファクスの 調子が 悪い 場合は、どうしたら いいですか。
 Що робити, якщо факс буде несправний?
- ④ 領収書が 必要な 場合は、係に 言ってください。
 Якщо вам потрібна квитанція, звертайтеся до чергового.
- ⑤ 火事や 地震の 場合は、エレベーターを 使わないで ください。
 У разі пожежі чи землетрусу не користуйтеся ліфтом.

2. ДІЄСЛ	} проста форма	} のに、～
い-ПРИКМ		
な-ПРИКМ	} проста форма	
IM		

Перед のに може стояти дієслово, прикметник або іменник, відповідні форми яких показано на вищенаведеній схемі. Слово のに використовується, коли друга частина речення містить інформацію, що суперечить першій частині речення.

- ⑥ 約束を したのに、彼女は 来ませんでした。
 Вона не прийшла, хоча й обіцяла.
- ⑦ きょうは 日曜日なのに、働かなければ なりません。
 Хоча сьогодні і неділя, мушу працювати.

У прикладі ⑥ мовець очікує, що жінка прийде, тому що пообіцяла. Відповідно, він розчарований тим фактом, що жінка не прийшла. У прикладі ⑦ мовець незадоволений тим, що повинен працювати у неділю. Друга частина речення пов'язана з відчуттям несподіваної зміни подій і незадоволення.

Примітка. Різниця між ～のに та ～が / ～ても:

⑧ わたしの ^や部屋は ^{せま}狭いですが、きれいです。 (×^{せま}狭いのに)

Моя кімната маленька, але чиста.

⑨ あした ^{あめ}雨が ^ふ降っても、^で出かけます。 (×^{あめ}雨が ^ふ降るのに)

Навіть якщо завтра буде дощ, я піду.

У прикладах ⑧ і ⑨ ～が і ～ても не можна замінити на ～のに. У прикладі ⑧ просто з'єднані дві різні характеристики, до того ж друга частина речення не містить вказівки на несподіваний розвиток ситуації, описаної в першій частині. Перша частина речення у прикладі ⑨ припускає можливість, тоді як ～のに може означати тільки ті явища, котрі відбулися насправді.

⑩ ^{やくそく}約束をしたのに、どうして ^こ来なかったんですか。 (×^{やくそく}約束を ^ししましたが)

Ви пообіцяли, то чому ж не прийшли? (×^{やくそく}約束を ^ししても)

У прикладі ⑩ ～のに не можна замінити на ～が чи ～ても, оскільки друга частина речення містить докір.

Урок 46

I. Нові слова та вирази

やきます I	焼きます	пекти, смажити
わたします I	渡します	передавати
かえって きます III	帰って 来ます	повертатися
めます II	出ます	вирушати, відправлятися
[バスが~]		[автобус відправляється]
るす	留守	відсутність, перебування поза домом
たくはいびん	宅配便	служба доставки
げんいん	原因	причина
ちゅうしゃ	注射	укол, ін'єкція
しょくよく	食欲	апетит
パンフレット		брошура, буклет
ステレオ		стерео (магнітофон)
こちら		тут (де я); я, ми
~の ところ	~の 所	біля~, навколо~, місце~
ちょうど		якраз, саме
たったいま	たった今	щойно (використовується з минулим часом, виражає завершеність)
いま いいでしょうか。	今 いいでしょうか。	Чи зараз можна (з вами поговорити)?

◇ 会話 ◇

ガスサービスセンター

ガスレンジ

具合

どちら様でしょうか。

向かいます I

お待たせしました。

.....読み物.....

知識

宝庫

手に入ります [情報が~] I

システム

例えば

キーワード

一部分

入力します III

秒

出ます [本が~] II

.....

служба газу

газова плита

становище, стан

Хто це? / З ким я розмовляю?

направлятися, прямувати

(Вибачте, що) змусили вас чекати.

знання

скарбниця

отримати [~ інформацію]

система

наприклад

ключове слово

(одна) частина

вводити (у комп'ютер)

секунда

виходити [книжка виходить з друку]

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Нарада ось-ось почнеться.
2. Він тільки у березні закінчив університет.
3. Документи мають дійти завтра, бо я вислав їх терміновою поштою.

Приклади

1. Алло! Вас турбує Танака. Ви можете зараз розмовляти?
– Перепрошую, я зараз якраз виходжу з дому.
Коли повернуся, я зателефоную вам.
2. Ви вже визначили причину аварії?
– Ні, саме зараз з'ясовую.
3. Чи є пані Ватанабе?
– О, вона щойно пішла.
Може, вона ще десь коло ліфта.
4. Як вам робота?
– Я прийшов на фірму лише минулого місяця, тому ще добре не розібрався.
5. Лише минулого тижня купив цю відеокамеру, а вона вже не працює.
– Ану, покажіть-но.
6. Чи знизиться температура у Терези?
– Я щойно зробив їй укол, тож години через три повинна знизитися.

46

Діалог

Вже скоро мають прийти

- Черговий: Алло! Служба газу слухає.
Тавапон: Еє, у мене щось сталося з газовою плитою.
Черговий: У чому справа?
Тавапон: Її лише минулого тижня відремонтували, але знову вогонь одразу гасне.
Це небезпечно, тому прошу якомога швидше приїхати подивитися.
Черговий: Зрозумів. Думаю, ми зможемо приїхати годині о п'ятій.
Ваша адреса та прізвище, будь ласка.

Тавапон: Алло! О п'ятій мали приїхати подивитися мою газову плиту. Ще не виїхали?
Черговий: Перепрошую. А хто це говорить?
Тавапон: Моє прізвище – Тавапон.
Черговий: Зачекайте хвилинку. Я зателефоную майстру.

Черговий: Вибачте, що змусив чекати. Він саме зараз їде до вас. Зачекайте ще хвилин десять.

III. Довідкова інформація

かたかな語のルーツ

ПОХОДЖЕННЯ СЛІВ, ЩО ПИШУТЬСЯ КАТАКАНОЮ

В японській мові багато лексичних запозичень з іноземних мов. Запозичені слова записують катаканною. Переважну більшість таких слів запозичено з англійської мови, проте є запозичення і з французької, голландської, німецької, португальської та інших мов. Крім того, з іноземних слів японці творять власні слова, які також записують катаканною. Слова китайського походження не належать до цієї категорії запозичень.

	食べ物・飲み物 їжа та напої	衣服 одяг	病気 хвороби	芸術 мистецтво	その他 інше
英語 こ	ジャム ハム джем шинка クッキー тістечко チーズ сир	エプロン фартух スカート спідниця スーツ костюм	インフルエンザ грип ストレス стрес	ドラマ драма コーラス хор メロディー мелодія	スケジュール розклад ティッシュペーパー серветки トラブル проблема レジャー дозвілля
フランス語 こ	クロquette крокет オムレツ омлет ピーマン перець	ズボン штани ランジェリー білизна キュロット спідниця-штани		バレエ балет シャンソン шансон アトリエ студія	アンケート анкета コンクール конкурс ピエロ п'єро, клоун
ドイツ語 こ	フランクフルト [ソーセージ] сосиска		レントゲン рентген ノイローゼ невроз アレルギー алергія	メルヘン казка	アルバイト підробіток エネルギー енергія ゲレンデ лижна траса テーマ тема
オランダ語 こ	ビール пиво コーヒー кава	ズック парусинові черевики ホック гачок	メス скальпель ピンセット пінцет		ゴム ペンキ гума фарба ガラス コック скло повар
ポルトガル語 こ	パン хліб カステラ бісквіт	ビロード оксамит チョッキ жилетка			カルタ карти
イタリア語 こ	マカロニ макарони スパゲッティ спагеті			オペラ опера バレリーナ балерина	

IV. Грамматика

1.

ДІЄСЛ словникова форма	}	ところです
ДІЄСЛ て-форма いる		
ДІЄСЛ た-форма		

Слово **ところ** первісно означає “місце”, але воно вживається ще й у часовому значенні для уточнення, конкретизації часу дії. Саме такі часові конструкції зі словом **ところ** розглядаються у цьому уроці.

- 1) **ДІЄСЛ словникова форма** **ところです**

Ця конструкція означає, що якраз настав момент, коли почнеться певна дія. У таких реченнях часто для уточнення вживають слова **これから**, [ちょうど] **いまから** тощо.

- ① 昼ごはんはもう食べましたか。 Ви вже пообідали?
…いいえ、これから食べる ところです。 – Ні, якраз зараз обідатиму.
- ② 会議はもう始まりましたか。 Збори вже почалися?
…いいえ、今から始まる ところです。 – Ні, оце зараз почнуться.

- 2) **ДІЄСЛ て-форма** **いる** **ところです**

Ця конструкція означає, що дія, позначена дієсловом у **て-формі**, відбувається саме у момент мовлення. У таких реченнях часто вживають слово **いま**.

- ③ 故障の原因がわかりましたか。
…いいえ、今調べている ところです。
Ви виявили причину аварії?
– Ні, саме зараз з’ясуємо.

- 3) **ДІЄСЛ た-форма** **ところです**

Ця конструкція означає, що дія, позначена дієсловом у **た-формі**, тільки-но здійснилася. З нею використовують такі слова, як **たったいま** тощо.

- ④ 渡辺さんはいますか。
…あ、たった今帰った ところ です。
まだ、エレベーターの所にいるかも しれません。
Чи є пані Ватанабе?
– О, вона щойно пішла. Може, вона ще десь коло ліфта.
- ⑤ たった今バスが出た ところです。
Тільки-но відійшов автобус.

Примітка. Вираз ～ところでは є іменниковим присудком. Конструкції з ним можуть використовуватися у різних частинах речення.

- ⑥ もしもし 田中ですが、今 いいでしょうか。
 …すみません。今から 出かける ところなんです。
 Алло! Це Танака. Зараз можна з вами поговорити?
 – Перепрошую. Я саме виходжу з дому.

2. ДІЄСЛ た-форма ばかりです

Ця конструкція означає, що з моменту, коли відбулась дія, позначена ДІЄСЛ た-форма, минуло не надто багато часу. На відміну від конструкції ДІЄСЛ た-форма ところです, що лише зазначає час, коли певна дія тільки-но закінчилася, ДІЄСЛ た-форма ばかりです вказує на те, що мовець відчуває, що часу пройшло недостатньо, незалежно від того, скільки часу минуло насправді.

- ⑦ さっき 昼ごはんを 食べた ばかりです。
 Я тільки-но пообідав.
 ⑧ 木村さんは 先月 この 会社に 入った ばかりです。

Пані Кімура прийшла на фірму тільки минулого місяця.

Примітка. Вираз ～ばかりです є іменниковим присудком. Конструкції з ним можуть використовуватися у різних частинах речення.

- ⑨ この ビデオは 先週 買った ばかりなのに、調子がおかしいです。
 Лише минулого тижня купив цей відеомагнітофон, а він уже зіпсувався.

46

3. ДІЄСЛ словникова форма } ДІЄСЛ ない-форма ない } い-ПРИКМ (～い) } はずです な-ПРИКМ な } IM の }

129

Коли мовець хоче показати, що він впевнений у тому, що передує виразу はずです, він використовує цю конструкцію. Вона означає, що у мовця є підстави для твердження, побудованого на власному судженні, у якому він упевнений.

- ⑩ ミラーさんは きょう 来る でしょうか。
 …来る はずですよ。きのう 電話がありましたから。
 Цікаво, пан Міллер прийде сьогодні?
 – Має прийти. Він вчора дзвонив мені.

У наведеному прикладі підставою для твердження про те, що Міллер має прийти, є вчорашній телефонний дзвінок. Мовець демонструє тверду впевненість у своєму судженні, використовуючи ～ はずです.

Урок 47

I. Нові слова та вирази

あつまります I [ひとが~]	集まります [人が~]	збиратися [люди збираються]
わかれます II [ひとが~]	別れます [人が~]	розлучатися, розставатися [люди розлучаються]
ながいきます III します III [おと / こえが~] [あじが~] [においが~]	長生きします [音 / 声が~] [味が~]	жити довго звучати, лунати [звук / голос лунає] смакувати пахнути
さします I [かさを~]	[傘を~]	розкривати [~парасольку]
ひどい こわい	怖い	страшний, жахливий страшний, страшно
てんきよほう はっぴょう じっけん じんこう におい	天気予報 発表 実験 人口	прогноз погоди повідомлення, доповідь експеримент, дослід населення запах
かがく いがく ぶんがく	科学 医学 文学	наука медицина література
パトカー きゅうきゅうしゃ	救急車	патрульний автомобіль автомобіль швидкої допомоги
さんせい はんたい	賛成 反対	згода незгода, протилежне
だんせい じょせい	男性 女性	чоловік жінка

どうも

схоже на те, що; мабуть (виражає невпевнене припущення)

～によると

згідно з / за словами / за даними ~ (вказує на джерело інформації)

※ バリ^{とう}[島]
※ イラン
※ カリフォルニア
※ グアム

острів Балі (Індонезія)
Іран
Каліфорнія (США)
Гуам

◇ 会話 ◇

^{こいびと}
恋人
^{こんやく}
婚約します III
^{あいて}
相手
^{しあ}
知り合います I

коханий, кохана
заручитися
партнер, опонент
знайомитися

.....読み物.....

^{へいきんじゅみよう}
平均寿命
^{くら}
比べます [男性と~] II
^{はかせ}
博士
^{のう}
脳
ホルモン
^{けしょうひん}
化粧品
^{しらべ}
調べ
^{けしょう}
化粧

середня тривалість життя
порівнювати [~ з чоловіками]
доктор наук
мозок
гормон
косметика
дослідження
макіяж (~を します робити макіяж)

47

131

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. За прогнозом погоди завтра очікується похолодання.
2. Здається, в сусідній кімнаті хтось є.

Приклади

1. Газети пишуть, що в січні відбудеться конкурс промов японською мовою.
Чому б і вам не взяти участі, пане Міллер?
– Ну що ж. Подумаю.
2. Кажуть, Клара в дитинстві жила у Франції.
– Тому вона і французьку знає.
3. Кажуть, новий електронний словник компанії “Павер-Денкі” дуже добрий – ним легко користуватися.
– Еге. Я вже собі купив.
4. Нещодавно я їздив відпочивати на острів Балі в Індонезії.
– Кажуть, там дуже гарно.
Так. Було справді прекрасно.
5. Ну й веселяться!
– Схоже, у них якась вечірка.
6. Як багато людей зібралось.
– Мабуть, аварія. Патрульний автомобіль та швидка допомога приїхали.

47

Діалог

Кажуть, вона заручилася

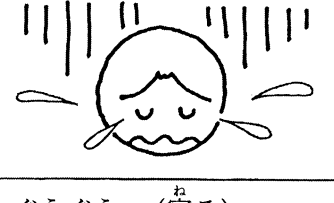
- Ватанабе: До побачення.
Такахасі: Пані Ватанабе, зачекайте хвилинку, я також вже йду.
Ватанабе: Пробачте, але я поспішаю.

Такахасі: Пані Ватанабе щось останнім часом рано йде з роботи.
Схоже, в неї з’явився коханий.
Хаяші: То ви не знаєте?! Кажуть, вона нещодавно заручилася.
Такахасі: Справді? І хто він, її обранець?
Хаясі: Пан Судзукі з ІМС.
Такахасі: Що? Пан Судзукі?
Хаясі: Вони, я чула, познайомилися минулого року на весіллі її подруги.
Такахасі: Он як!
Хаясі: А у вас як справи на цьому фронті?
Такахасі: У мене? Моя робота – то моя кохана.

III. Довідкова інформація

ぎおんご ぎたいご 擬音語・擬態語

ОНОМАТОПОЕТИЧНА ЛЕКСИКА (ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ ТОЩО)

<p>ザーザー (降る) (дощ перещить) як з відра</p> 	<p>ピューピュー (吹く) свище (вітер)</p> 	<p>ゴロゴロ (鳴る) грім гримить</p>
<p>ワンワン (ほえる) гав-гав</p> 	<p>ニャーニャー (鳴く) няв-няв</p> 	<p>カーカー (鳴く) кар-кар</p>
<p>げらげら (笑う) реготати</p> 	<p>しくしく (泣く) плакати, хникати</p> 	<p>きよろきよろ (見る) озиратися, дивитися в різні боки</p>
<p>ぱくぱく (食べる) ласувати</p> 	<p>ぐうぐう (寝る) міцно спати, давати хропака</p> 	<p>すらすら (読む) вільно, швидко (читати)</p>
<p>ざらざら (している) шершавий (на дотик)</p> 	<p>べたべた (している) липкий</p> 	<p>つるつる (している) гладкий, слизький</p>

IV. Граматика

1. Проста форма **そうです** Кажуть, що.../ Я чув, що...

Цю конструкцію використовують для передавання інформації, отриманої з іншого джерела, без додавання своїх коментарів. Якщо вказують джерело інформації, то на нього посилаються за допомогою виразу **～によると** (згідно з ～, якщо покладатися на ～, на підставі ～), з якого починають таке речення.

① 天気予報によると、あしたは寒くなるそうです。

За прогнозом погоди завтра очікується похолодання.

② クララさんは子どものとき、フランスに住んでいたそうです。

Кажуть, що пані Клара в дитинстві жила у Франції.

③ バリ島はとてもきれいだそうです。

Кажуть, на острові Балі дуже гарно.

Примітка 1. Треба зауважити, що ця конструкція за своїм значенням та характером утворення (граматична форма попереднього слова) відрізняється від конструкції **～そうです** (див. урок 43), що передає наявність певних зовнішніх ознак у явищі.

Порівняйте такі пари речень:

④ 雨が降りそうです。 Схоже, збирається на дощ. (урок 43)

⑤ 雨が降るそうです。 Кажуть, буде дощ.

⑥ この料理はおいしそうです。 Ця страва виглядає смачною. (урок 43)

⑦ この料理はおいしいそうです。 Кажуть, що ця страва смачна.

Примітка 2. Різниця між **～そうです** (переказ з чужих слів) та **～と っていました** (непряма мова) (урок 33):

⑧ ミラーさんはあした京都へ行くそうです。

Кажуть, що пан Міллер завтра їде до Кіото.

⑨ ミラーさんはあした京都へ行くと言っていました。

Пан Міллер казав, що завтра їде до Кіото.

У прикладі ⑨ джерелом інформації є сам Міллер, тоді як у прикладі ⑧, цілком ймовірно, джерелом інформації є не Міллер, а хтось інший. Крім того, у прикладі ⑨ можна використати як пряму мову, цитуючи слова у такому вигляді, як їх було сказано, так і непряму, тоді як у прикладі ⑧ використовують лише просту форму присудка.

2.	ДІЄСЛ い-ПРИКМ } проста форма な-ПРИКМ } проста форма ~だ→~な IM } проста форма ~だ→~の	} ようです Здається, що... Схоже, що...
----	--	---

Конструкція ~ようです передає суб'єктивне припущення мовця на підставі інформації, отриманої ним через органи чуття.

У реченнях, що закінчуються виразом ようです, іноді вживають слово どうも (мабуть, певно), що передає невпевненість мовця у правдивості твердження.

⑩ 人が 大勢 集まっていますね。

…事故のようですね。パトカーと 救急車が来ていますよ。

О, скільки люду зібралось!

– Мабуть, аварія. Патрульний автомобіль та швидка допомога вже приїхали.

⑪ せきも 出るし、頭も 痛い。どうも かぜを ひいたようだ。

І кашляю, і голова болить. Напевно, застудився.

Примітка. Різниця між виразами ~そうです (урок 43, наявність зовнішніх ознак ймовірності явища) та ~ようです:

⑫ ミラーさんは 忙しいそうです。 Пан Міллер виглядає зайнятим (урок 43).

⑬ ミラーさんは 忙しいようです。 Пан Міллер, здається, зайнятий.

У прикладі ⑫ маємо інтуїтивне судження на підставі безпосереднього спостереження, а у прикладі ⑬ – припущення на підставі того, що мовець чув, читав, довідався про Міллера.

3. 声/音/におい/味が します

⑭ 変な音が しますね。

Якийсь дивний звук, правда?

Вираз ~が します описує явища, що сприймаються органами чуття. До цієї категорії належать вирази こえが します, においが します та あじが します. Ці вирази означають, що мовець сприймає чи відчуває вказані явища незалежно від того, хотів він цього чи ні.

Урок 48

I. Нові слова та вирази

おろします I	降ろします、下ろします	опускати, спускати, вивантажувати
とどけます II	届けます	доставляти
せわを します I	世話を します	піклуватися, доглядати
いや[な]	嫌[な]	небажаний, неприємний
きびしい	厳しい	строгий, суворий; важкий, напружений
じゅく	塾	підготовчі курси, приватні курси
スケジュール		розклад
せいと もの	生徒 者	учень людина, особа (про родичів чи підлеглих)
にゅうかん さいにゅうこくビザ	入管 再入国ビザ	імміграційна служба віза для повторного в'їзду в країну
じゆうに ~かん	自由に ~間	вільно упродовж ~ (період часу)
いい ことですね。		Це добре.

◇ 会話 ◇

^{いそが}
お忙しいですか。

^{ひさ}
久しぶり

^{えいぎょう}
営業

それまでに

かまいません。

^{たの}
楽しめます I

.....読み物.....

もともと

^{せい}
-世紀

^か
代わりに します III

スピード

^{きょうそう}
競走 します III

サーカス

^{げい}
芸

^{うつく}
美しい

^{すがた}
姿

^{こころ}
心

とらえます II

~にとって

Ви зайняті? (для звертання до людей, старших за віком чи посадою)

через довгий період

справа, бізнес

доти

Гаразд, я не проти.

отримувати задоволення, насолоджуватися

з самого початку, споконвічно

-е століття

заміняти, слугувати замість

швидкість

змагатися у бігу

цирк

виступ, трюк, фокус

гарний, красивий

вигляд, постать

серце, душа

спіймати

для~, з погляду~

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я пошлю сина вчитися до Англії.
2. Я віддам доньку (вчитися грати) на фортепіано.

Приклади

1. Коли приїдете на вокзал, зателефонуйте мені.
Я відправлю працівника вас зустріти.
– Гарзд.
2. Ваш Ганс любить бавитися надворі, правда?
– Так. Це корисно для здоров'я, і можна завести нових друзів, тому я намагаюся дозволяти йому бавитися просто неба.
3. Аллю, покличте Ітіро до телефону.
– Пробачте, але він зараз приймає ванну.
Я скажу, щоб він вам передзвонив пізніше.
4. Як вам заняття професора Ватта?
– Він дуже суворий. Зовсім не дозволяє студентам розмовляти японською.
Щоправда, дозволяє вільно говорити про все, що заманеться.
5. Пробачте, чи не дозволите мені на деякий час припаркувати тут машину?
Мені треба вивантажити багаж.
– Будь ласка.

48

Діалог

Дозвольте мені взяти відпустку

- Міллер: Пані Накамура, ви зараз зайняті?
Накамура: Ні, слухаю вас.
Міллер: Маю до вас прохання.
Накамура: Яке?
Міллер: Річ у тім, що наступного місяця в Америці одружується мій друг.
Накамура: Он як?
Міллер: Чи не міг би я, з вашого дозволу, на кілька днів злітати додому?
Накамура: Коли саме наступного місяця?
Міллер: Я б хотів взяти днів десять відпустки з 7-го числа.
Я і батьків давно не бачив...
Накамура: Ви знаєте, що 20-го числа наступного місяця будуть робочі збори, чи не так?
Ви встигнете повернутися до того часу?
Міллер: Весілля відбудеться 15-го числа, то я відразу після весілля прилечу.
Накамура: Гарзд, можете їхати. Бажаю вам добре та спокійно відпочити.
Міллер: Дякую.

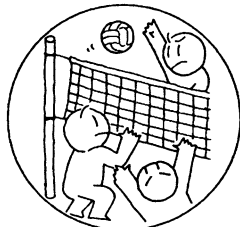
III. Довідкова інформація

しつける・^{きた}鍛える ВИХОВАННЯ

子どもに何をさせますか

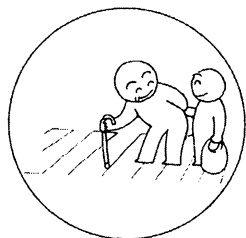
До чого ви спонукатимете дітей, що дозволятимете їм робити?

- 自然の中で遊ぶ
гратися на природі
- スポーツをする
займатися спортом
- 一人で旅行する
подорожувати самому
- いろいろな経験をする
набиратися досвіду

- いい本をたくさん読む
читати багато хороших книжок
- お年寄りの話を聞く
слухати літніх людей

- ボランティアに参加する
брати участь у волонтерській роботі
- うちの仕事を手伝う
допомагати у хатній роботі
- 弟や妹、おじいちゃん、おばあちゃんの世話する
піклуватися про молодших братів і сестер, дідусів та бабусь

- 自分がやりたいことをする
робити, що заманеться
- 自分のことは自分で決める
свої справи вирішувати самому
- 自信を持つ
бути впевненим у собі
- 責任を持つ
брати на себе відповідальність
- 我慢する
бути терплячим

- 塾へ行く
ходити на підготовчі курси
- ピアノや英語を習う
вчитися грати на фортепіано, вивчати англійську мову тощо

IV. Граматика

1. Спонукальна форма дієслова

Утворення спонукальної форми дієслова (див. підручник, урок 48, с. 188, вправа А1).

		Спонукальна форма дієслова	
		ввічлива форма	проста форма
I	いきます	いかせます	いかせる
II	たべます	たべさせます	たべさせる
III	きます	こさせます	こさせる
	します	させます	させる

Усі дієслова у спонукальній формі належать до II групи і мають відповідну словникову форму, *ない*-форму, *て*-форму тощо.

Напр.: *いかせる*, *いかせ (ない)*, *いかせて*

2. Речення з присудком у спонукальній формі

Є два типи спонукальних речень: у першому на особу, яку спонукають до дії, вказує частка *を*, у другому – частка *に*. Якщо дієслово неперехідне, як у нижченаведених прикладах моделі 1, то використовують частку *を*, а з перехідними дієсловами – частку *に* незалежно від наявності чи відсутності додатка.

48

- 1) **IM (особа) を ДІЄСЛ (неперехідне) спонукальна форма** змусити когось / дозволити комусь ДІЄСЛ (неперехідне)

① ^{ぶちょう}部長は ^{かとう}加藤さん^を ^{おおさか}大阪へ ^{しゅつちよう}出張させます。

Начальник департаменту посилає пана Като у відрядження до Осаки.

② わたしは ^{むすめ}娘^を ^{じゆう}自由に ^{あそ}遊ばせました。

Я дозволив дочці вільно бавитися.

Примітка. Якщо присудком спонукального речення є неперехідне дієслово, що для позначення місця руху вимагає частки *を* (IM (місце) *を*), тоді спонукувану особу позначають часткою *に*, як у прикладі ③; якщо ж у реченні місце руху не зазначено, то на спонукувану особу вказує частка *を*, як у прикладі ④.

③ わたしは ^こ子どもに ^{みち}道の ^{みぎがわ}右側^を ^{ある}歩かせます。

Я змушую дитину ходити правою стороною вулиці.

④ わたしは ^こ子ども^を ^{ある}歩かせます。

Я змушую дитину ходити пішки.

- 2) **IM(особа) に IM を ДІЄСЛ (перехідне) спонукальна форма** змусити когось / дозволити комусь ДІЄСЛ (перехідне)

⑤ ^{あさ}朝は ^{いそが}忙しいですから、^{むすめ}娘^に ^{あさ}朝ごはんの ^{じゆんび}準備^を ^{てつだ}手伝わせます。

Я зранку зайнятий, тому прошу дочку допомагати мені готувати сніданок.

⑥ ^{せんせい}先生は ^{せいと}生徒^に ^{じゆう}自由に ^{いけん}意見を ^いいわせました。

Вчитель дозволив учням вільно висловлювати свої думки.

3. Використання спонукального способу дієслова

Спонукальний спосіб дієслова вказує на примус або дозвіл. Спонукальне речення використовують тоді, коли характер стосунків між старшим та молодшим очевидний, тобто виразно соціально зумовлений (напр., батьки – діти, старший брат – молодший брат, начальник – підлеглий тощо), і старший наказує молодшому виконувати певну дію або дозволяє йому щось робити. Речення ① та ⑤ – це приклади примусу, ② та ⑥ – дозволу. Якщо ж мовець говорить комусь, хто не належить до його групи (родини, колективу тощо), що накаже комусь зі своєї групи зробити щось, як у нижченаведеному прикладі, то спонукальний спосіб використовують незалежно від їхнього статусу у своїй групі.

⑦ 駅に着いたら、お電話をください。もしも来たとき、電話をください。
Мені.

係の者を迎えに行かせますから。私は社員をあなたに紹介します。
…わかりました。 – Добре.

Примітка 1. Якщо молодший за статусом повідомляє, що хтось старший виконав для нього певну дію, зробив певну послугу, а зв'язок “старший – молодший” очевидний, то використовують конструкцію ДІЄСЛ て-форма いただきます. Якщо ж обоє рівні, або характер стосунків між ними невизначений, то вживають конструкцію ДІЄСЛ て-форма もらいます.

⑧ わたしは部長に説明していただきました。

Мені пояснив начальник департаменту.

⑨ わたしは友達に説明してもらいました。

Мені пояснив товариш.

Примітка 2. Як видно з прикладу ⑧, спонукальний спосіб зазвичай не можна вживати, коли молодший описує дію старшого стосовно себе. Проте, як показує приклад ⑩, є винятки, коли вживають дієслова, що передають почуття, емоції, як-от: あんしんする, しんぱいする, がっかりする, よろこぶ (радіти), かなしむ (сумувати), おこる (сердитися) тощо.

⑩ 子どものとき、体が弱くて、母を心配させました。

У дитинстві я мав слабе здоров'я і цим засмучував маму.

4. ДІЄСЛ спонукальна て-форма いただけませんか

Прошу дозволити мені ДІЄСЛ

В уроці 26 було розглянуто конструкцію ДІЄСЛ て-форма いただけませんか, за допомогою якої просять когось [старшого] виконати певну дію для мовця, зробити мовцю послугу. А конструкцію ДІЄСЛ спонукальна て-форма いただけませんか використовують, коли хочуть попросити у когось дозволу самому виконати дію.

⑪ コピー機の使い方を教えてください。(урок 26)

Поясніть мені, будь ласка, як користуватися ксероксом.

⑫ 友達の結婚式があるので、早退させていただきます。(урок 48)

У мого товариша весілля, то чи не міг би я, з вашого дозволу, піти раніше?

У прикладі ⑪ дія おしえる виконуватиметься співрозмовником, а у ⑫ дія そうたいする – мовцем.

Урок 49

I. Нові слова та вирази

つとめます II [かいしゃに~]	勤めます [会社に~]	працювати [~ на фірмі, в офісі]
やすみます I	休みます	відпочивати, лягати спати
かけます II [いすに~]	掛けます	сідати [~ на стілець]
すごします I	過ごします	проводити (час)
よります I [ぎんこうに~]	寄ります [銀行に~]	заходити [~ в банк]
いらっしゃいます I		бути, йти, приходити (шанобливий еквівалент дієслів います, いきます, きます)
めしあがります I	召し上がります	їсти, пити (шанобливий еквівалент дієслів たべます та のみます)
おっしゃいます I		говорити (шанобливий еквівалент дієслова います)
なさいます I		робити (шанобливий еквівалент дієслова します)
ごらんになります I	ご覧になります	дивитися, бачити (шанобливий еквівалент дієслова みます)
ござんじです	ご存じです	знати (шанобливий еквівалент しています)
あいさつ		привітання (~を します вітатися)
はいざら	灰皿	попільничка
りょかん	旅館	традиційний японський готель
かいじょう	会場	місце проведення, зала
バスてい	バス停	автобусна зупинка
ぼうえき	貿易	торгівля
~さま	~様	пан ~, пані ~ (шанобливий еквівалент слова ~さん)
かえりに	帰りに	на зворотному шляху (додому)
たまに ちっとも		іноді, інколи анітрохи не, взагалі не (у заперечних реченнях)
えんりよなく	遠慮なく	сміливо, без усіляких церемоній, не соромлячись

◇ 会話 ◇

一年組

では

出します [熱を〜] I

よろしく お伝え ください。

失礼いたします。

※ひまわり 小学校

..... 読み物

講師

多くの〜

作品

受賞します III

世界的に

作家

〜で いらっしゃいます I

長男

障害

お持ちです

作曲

活動

それでは

※大江 健三郎

※東京大学

※ノーベル文学賞

-й клас, -а група

ну, тож (шанобливий еквівалент じゃ)

мати гарячку, підвищену температуру

Передайте, будь ласка, вітання.

До побачення (скромний еквівалент

しつれいします)

вигадана початкова школа

викладач, лектор

багато ~

твір, витвір

отримати премію

всесвітньо

письменник

бути (шанобливий еквівалент です)

старший син

вада, дефект, перепона

мати (шанобливий еквівалент もって います)

твір (музичний), музична композиція

діяльність

тоді, отож

японський письменник (1935-)

Токійський університет

Нобелівська премія з літератури

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Начальник відділу вже пішов додому.
2. Президент фірми вже пішов додому.
3. Начальник департаменту їде у відрядження до Америки.
4. Зачекайте хвилинку, будь ласка.

Приклади

1. Ви прочитали цю книгу?
– Так, вже прочитав.
2. Перепрощую! Вам потрібна ця попільничка?
– Ні, не потрібна. Беріть.
3. Ви часто ходите в кіно?
– Ні. Проте іноді дивлюся фільми по телевізору.
4. Ви знаєте, що син пана Огави склав вступні іспити до університету Сакура?
– Ні, я нічого не знав.
5. Що будете пити?
Кажіть, не соромтесь.
– Тоді мені пива, будь ласка.
6. Чи є начальник відділу пан Мацумото?
– Є, у цьому кабінеті. Заходьте, будь ласка!

49

Діалог

Прошу передати моє повідомлення

- 144
- Вчитель: Слухаю, початкова школа Хімаварі.
Клара: Доброго ранку. Це мати Ганса Шмідта з 2-ї групи 5-го класу, можна поговорити з пані Іто?
Вчитель: Її ще немає.
Клара: Тоді хочу попросити вас передати їй моє повідомлення.
Вчитель: Будь ласка. Що саме?
Клара: Річ у тому, що в Ганса вчора ввечері піднялася температура і сьогодні вранці ще не знизилась.
Вчитель: Ой, це погано.
Клара: То передайте, будь ласка, пані Іто, що я сьогодні залишу його вдома.
Вчитель: Зрозуміло. Нехай одужує!
Клара: До побачення.

III. Довідкова інформація

電話のかけ方

ROZMOVA PO TELEFONU

① : もしもし、——さんのお宅でいらっしゃいますか。
Алло, це квартира _____?

: はい、——でございます。

Так, це _____.

: 私、——と申しますが、
——さんはいらっしゃいますか。

Мене звати _____.

Чи є пан _____?

: いいえ、違います。

Ні, ви помилилися.

: あ、失礼しました。

Ой, пробаغتє.

: はい、ちょっとお待ちください。

Є, почекайте хвилинку.

* * * * *

: もしもし、——ですが……

Алло, _____ слухає.

: ——は外出中ですが。

_____ немає.

: ああ、そうですか。

Ясно.

あのう、伝言をお願いできますか。

Чи можу я залишити повідомлення?

: はい、どうぞ。

Так, прошу.

: では、すみませんが、会議は

10時に始まるとお伝えください。

Тоді, будь ласка, передайте йому,

що збори почнуться о десятій.

: はい、わかりました。

Гаразд, передам.

: ——は出かけておりますが。

_____ вийшов.

: 何時ごろお帰りになりますか。

Коли він буде?

: 10時ごろになると思いますが。

Думаю, десь о десятій.

: では、そのころまたお電話します。

Ну, то я тоді ще раз зателефоную.

: そうですか。

Гаразд.

: 失礼します。

До побачення.

IV. Граматика

1. 敬語 敬語 Ввічливий стиль мовлення

В уроках 49 та 50 розглядатиметься таке явище японської мови, як けいご. Ввічливий стиль мовлення けいご використовується, щоб висловити повагу до співрозмовника з огляду на соціально-вікові стосунки з ним та свій статус. Використання けいご визначається такими трьома чинниками: (1) Якщо мовець молодший за віком або нижчий за соціальним статусом, то він вживає けいご як вираз пошани до старшої чи вищої за соціальним статусом особи. (2) Якщо мовець ще недостатньо близько знайомий зі співрозмовником, що зазвичай буває під час їхнього першого знайомства, то він вживає けいご як вираз поваги до співрозмовника. (3) Стосовно вживання けいご треба брати до уваги відносини うち-ソト (свій – чужий). Члени соціальної групи мовця (родини, колективу тощо) розглядаються як うち (свої), а члени інших груп – як ソト (чужі, сторонні). Коли мовець розмовляє з ソトのひと (стороннім) про うちのひと (члена своєї групи), то про нього він говорить так само скромно, як і про самого себе. Тож навіть якщо такий “свій” має статус старшого чи вищого у своїй групі, мовець не може вживати けいご стосовно нього у розмові з “чужим”, як він би це робив у спілкуванні всередині своєї групи.

2. Типи 敬語

Вирази ввічливого стилю けいご поділяють на три типи: *そんけいご* (шанобливі вирази), *けんじょうご* (скромні, самопринизливі вирази), *ていねいご* (ввічливі вирази). У цьому уроці (49) ми розглянемо *そんけいご*.

3. 尊敬語 (шанобливі вирази)

Вирази, що належать до *そんけいご*, вживаються для опису дій другої особи (співрозмовника) та / або третьої особи (він, вона, вони), про яку йдеться, та всього, що пов'язано з ними та їхніми діями, і ніколи стосовно першої особи (я, ми).

1) Дієслова

(1) **Шанобливі дієслова** (див. підручник, урок 49, с. 196, вправа A1).

Звичайні дієслова у формі пасивного стану вживаються у значенні шанобливих дієслів. Такі дієслова належать до II групи (дієвідміни).

- ① *中村さんは 7時に 来られます。* Пан Накамура прийде о сьомій.
② *お酒を やめられたんですか。* Ви кинули пити?

(2) **お ДІЄСЛ *ます*-форма になります**

Ця конструкція вважається шанобливішою, ніж згадані в (1) шанобливі дієслова. Проте не всі дієслова вживаються у цій конструкції. Дієслова, *ます*-форма яких складається з однієї мори / одного складу (*みます, ねます* тощо), а також дієслова III групи у ній не використовуються. Якщо дієслово має окремий шанобливий відповідник (див. (3) нижче), то частіше вживають саме його.

- ③ *社長は もう お帰りに になりました。* Президент фірми вже пішов.

(3) **Окремі шанобливі дієслова** (див. підручник, урок 49, с. 196, вправа A5).

Деякі дієслова мають окремі шанобливі відповідники. Вважають, що ці відповідники мають той самий рівень шанобливості, що й згадані у (2) шанобливі дієслова.

- ④ *ワット先生は 研究室に いらっしやいます。* Професор Ватт у кабінеті.

⑤ どうぞ ^{めあ}召し上がって ください。 Будь ласка, частуйтеся.
Примітка. Дієслова ^{いらっしゃいます}いらっしゃいます, ^{なさいます}なさいます, ^{くださいます}くださいます та ^{おっしゃいます}おっしゃいます належать до I групи й відмінюються за рядком ^らら, за винятком ^{ます}ます-форми.

⑥ ^{せんせい}ワット先生は ^{テニス}テニスを ^{なさい}なさいますか。 Професор Ватт грає в теніс?
 …いいえ、^{なさら}なさらないと ^{おも}おもいます。 – Ні, думаю, що не грає.

(4) **お ДІЄСЛ ます-форма ください**

Ця конструкція є шанобливою формою наказового способу.

⑦ ^{あちら}あちらから ^{お入}お入り ください。 Заходьте, будь ласка, звідти.

Примітка. У цій конструкції не вживаються згадані у (3) окремі шанобливі дієслова за винятком двох: ^{めしあがります}めしあがります та ^{ごらん}ごらんになります, що у такому разі мають відповідно такий вигляд: ^{おめしあがり}おめしあがり ください (Будь ласка, частуйтеся) та ^{ごらん}ごらん ください (Подивіться, будь ласка).

2) **Іменники, прикметники та прислівники**

Крім дієслова, функцію ^{そんけい}сонкейго можуть виконувати й інші частини мови, а саме іменник, прикметник та прислівник, якщо до них додати префікс ^おо або ^ごго. Як правило, префікс ^おо додають до слів власне японських за походженням, а префікс ^ごго – до слів китайського походження.

Приклади слів із префіксом ^おо:

(ІМ) ^{くに}お国, ^{なまえ}お名前, ^{しごと}お仕事
 (な-ПРИКМ) ^{げんき}お元気, ^{じょうず}お上手, ^{ひま}お暇
 (い-ПРИКМ) ^{いそが}お忙しい, ^{わか}お若い

Приклади слів з префіксом ^ごго:

(ІМ) ^{かぞく}ご家族, ^{いけん}ご意見, ^{りょこう}ご旅行
 (な-ПРИКМ) ^{おっしん}ご熱心, ^{しんせつ}ご親切
 (прислівник) ^{じゆう}ご自由に

4. **敬語 та стиль речення**

Кінцевий присудок речення, що вимагає ^{けいご}кейго, може вживатися у простій формі, і тоді таке речення належить до простого стилю. Таке трапляється, коли мовець (перша особа, я) у розмові зі знайомою близько людиною (друга особа, ти) виявляє своє шанобливе ставлення до третьої особи, про яку мовиться.

⑧ ^{ぶちょう}部長は ^{なんじ}何時に ^{いら}いらっしゃる? Коли прийде начальник департаменту?

5. **Узгодження рівнів 敬語 у реченні**

У шанобливій мові недостатньо замінити на ^{けいご}кейго лише деякі слова. Необхідно дотриматися узгодження рівня шанобливості слів у всьому реченні.

⑨ ^{ぶちょう}部長の ^{おくさま}奥様も ^{ごいっしょ}ごいっしょに ^{ゴルフ}ゴルフに ^い行かれます。

Дружина начальника департаменту поїде грати в гольф разом із ним.

У разі ⑨ слова ^{おくさま}おくさま та ^{ごいっしょ}ごいっしょ вжито замість слів ^{おくさん}おくさん та ^{いしょ}いしょ для дотримання узгодження з шанобливим дієсловом ^いいかれます。

6. **～まして**

У разі підкресленої ввічливості ^てте-форму дієслова вживають у ввічливому (ます) стилі, тобто у вигляді “ДІЄСЛ ます-форма ^{まして}まして”. У шанобливій мові з ^{けいご}кейго часто використовують ^{～まして}～まして замість ^てте-форм дієслів для узгодження.

⑩ ^{ハンス}ハンスが ^{ゆうべ}ゆうべ ^{なつ}熱を ^だだしまして、 У Ганса вчора ввечері піднялася
^{けさも}けさも ^{まだ}まだ ^ささがらないんです。 температура і сьогодні вранці
 ще не знизилась.

У цьому прикладі форма ^{まして}まして передає шанобливе ставлення до співрозмовника, а не до Ганса.

Урок 50

I. Нові слова та вирази

まいります I	参ります	іти, приходити (скромний еквівалент дієслів <i>いきます</i> та <i>きます</i>)
おります I		бути (скромний еквівалент <i>います</i>)
いただきます I		їсти, пити, отримувати (скромний еквівалент дієслів <i>たべます</i> , <i>のみます</i> , <i>もらいます</i>)
もうします I	申します	говорити (скромний еквівалент <i>いいます</i>)
いたします I		робити (скромний еквівалент <i>します</i>)
はいけんします III	拝見します	дивитися, бачити (скромний еквівалент <i>みます</i>)
ぞんじます II	存じます	знати (скромний еквівалент <i>しります</i>)
うかがいます I	伺います	питати, слухати, відвідувати (скромний еквівалент <i>ききます</i> та <i>いきます</i>)
おめに かかります I	お目に かかりま す	зустрічати (скромний еквівалент <i>あいます</i>)
ございます I		бути (ввічливий еквівалент <i>あります</i>)
～で ございます		бути (ввічливий еквівалент <i>～です</i>)
わたくし ガイド	私	я (скромний еквівалент <i>わたし</i>) гід
おたく こうがい	お宅 郊外	(чийсь) будинок, дім передмістя
アルバム		альбом
さらいしゅう	さ来週	через два тижні
さらいげつ	さ来月	через два місяці
さらいねん	さ来年	через два роки
はんとし	半年	півроку
さいしょに	最初に	спочатку, спершу
さいごに	最後に	на закінчення, наприкінці, врешті-решт
ただいま	ただ今	тепер, щойно
※江戸東京博物館 <small>え とうきょうはくぶつかん</small>		музей Едо-Токіо

◇ 会話 ◇

緊張きんちよう します III

放送ほうそう します III

撮とります [ビデオに~] I

賞金しょうきん

自然しぜん

きりん

象ぞう

ころ

かないます [夢ゆめが~] I

ひとこと よろしいでしょうか。

協力きょうりよく します III

心こころ から

感謝かんしゃ します III

.....読み物.....

[お]礼れい

拝啓はいけい

うつく
美しい

お元気げんきで いらっしゃいますか。

迷惑めいわくを かけます II

生いかします I

[お]城しろ

敬具けいぐ

ミュンヘン

напружуватися, нервуватися

транслявати

знімати [~ на відео]

призові гроші, премія

природа

жирафа

слон

час, часи, дні (минулі)

збуватися [мрії збуваються]

Дозвольте мені сказати кілька слів.

співпрацювати, допомагати

від щирого серця, від усієї душі

дякувати, бути вдячним

вдячність, подяка

Дорогий / Шановний ~ (використовується на початку листа)

прекрасний, красивий

Як поживаєте? (шанобливий еквівалент
おげんきですか)

турбувати, завдавати клопоту

оживляти; використати якнайкраще

замок, палац

З повагою. / Щиро ваш.

(використовується наприкінці листа)

Мюнхен (Німеччина)

II. Переклад

Граматичні конструкції

1. Я надішлю вам розклад на цей місяць.
2. Я приїхала з Америки.

Приклади

1. Вам, мабуть, важко. Допомогти?
– Так. Будьте ласкаві.
2. Гіде, куди ми поїдемо після того, як оглянемо це місце?
– Я проведу вас до музею Едо-Токіо.
3. Пан Гупта прибуває о другій годині. Хтось їде його зустрічати?
– Так, я їду.
4. Де мешкає ваша сім'я?
– У Нью-Йорку.
5. Дозвольте подивитися на ваш квиток.
– Прошу.
Дуже дякую.
6. Ви знаєте, що пан Міллер переміг на конкурсі промов?
– Так, я чув від нашого шефа.
7. Це пан Міллер.
– Дозвольте відрекомендуватися. Моє прізвище Міллер.
Надзвичайно приємно познайомитися.
8. Чи є десь тут поблизу телефон?
– Так, он там біля сходів.

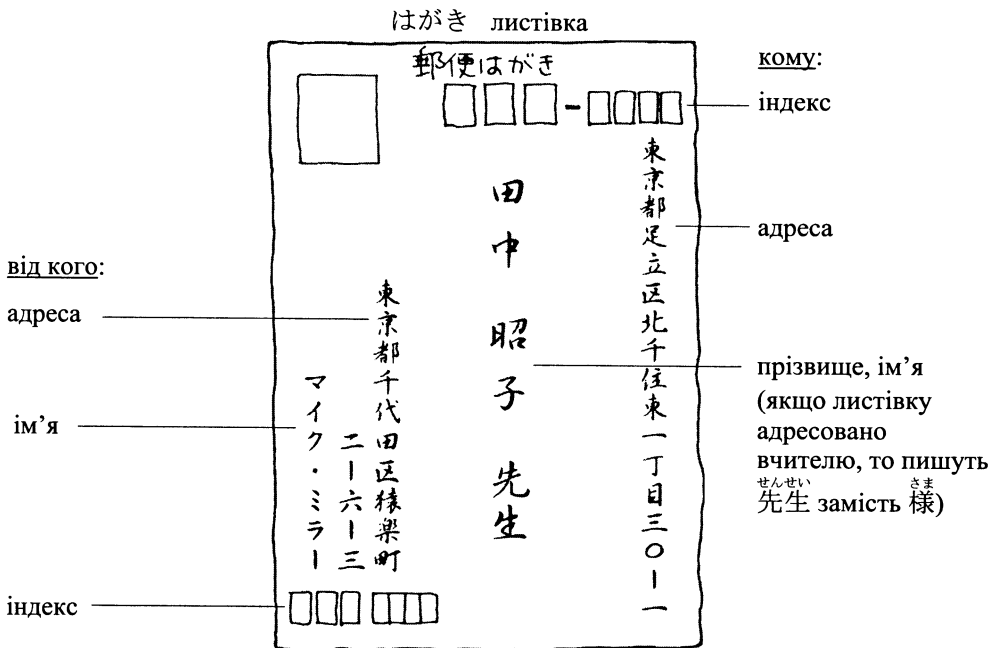
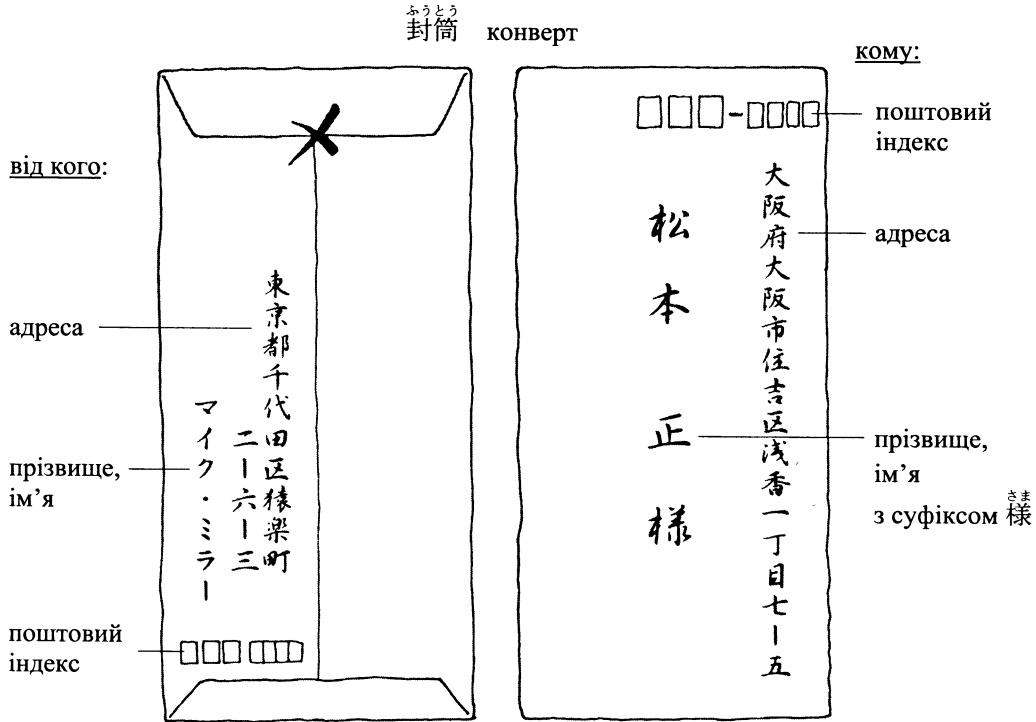
Діалог

Дякую від щирого серця

- Ведучий: Вітаю з перемогою.
Це була прекрасна промова.
- Міллер: Дуже дякую.
- Ведучий: Ви хвилювалися?
- Міллер: Так, дуже сильно хвилювався.
- Ведучий: Ви знали, що вас покажуть по телебаченню?
- Міллер: Так. Я хотів би записати на відео і показати батькам в Америці.
- Ведучий: А на що ви витратите премію?
- Міллер: Ну, я люблю тварин і з дитинства мріяв поїхати до Африки.
- Ведучий: То ви поїдете до Африки?
- Міллер: Так. Я хочу побачити жираф, слонів серед африканської природи.
- Ведучий: Здійсниться ваша дитяча мрія, так?
- Міллер: Так. Можна ще пару слів сказати насамкінець?
- Ведучий: Прошу.
- Міллер: Від щирого серця дякую всім, хто всіляко допомагав мені, щоб я міг взяти участь у цьому конкурсі.

III. Довідкова інформація

封筒・はがきのあて名の書き方 ЯК ПИСАТИ АДРЕСУ НА КОНВЕРТАХ ТА ЛИСТІВКАХ

IV. Граматика

1. 謙讓語 (скромні, самопринизливі вирази)

Тип ввічливої мови けんじょうご – це скромна мова, самопринизливі вирази, за допомогою яких мовець згідно з мовним етикетом, принижуючи себе та свої дії, виявляє шанобливість до співрозмовника (другої особи) або третьої особи, про яку йдеться. Шанобливість спрямовують на особу вищого соціального статусу або ソトのひと (чужого). До скромної мови けんじょうご вдаються й тоді, коли йдеться про Уチのひと (своїх) у розмові з “чужими”.

1) お/ご～します

(1) お ДІЄСЛ (1-ша, 2-га групи) ます-форма します

- ① 重^{おも}そうですね。お持ち^{もち}しましょうか。 Вам, мабуть, важко. Давайте я понесу.
- ② 私^{わたくし}が社長^{しゃちょう}にスケジュールを Я ознайомлю президента фірми
お知^しらせします。 з розкладом.
- ③ 兄^{あに}が車^{くるま}で お送^{おく}りします。 Мій брат підвезе вас на машині.

У прикладах ① та ② мовець вдається до скромної мови, принижуючи свої дії, щоб засвідчити свою повагу до співрозмовника (①) чи до третьої особи, про яку йдеться (②). У прикладі ③ дію виконує “свій”, а не сам мовець.

Ця конструкція не використовується з дієсловами, ます-форма яких складається з однієї мори / одного складу, як みます або います.

(2) ご ДІЄСЛ (3-тя група)

- ④ 江戸東^え京^{とうきょう}博物館^{はくぶつかん}へ ご案内^{あんない}します。 Я проведу вас до музею Едо-Токіо.
- ⑤ きょうの 予定^{よてい}を ご説明^{せつめい}します。 Я розповім вам про плани на сьогодні.

Цю конструкцію застосовують до дієслів III групи. Крім дієслів, які наведені у прикладах, можна вживати лише такі дієслова, що мають певний зв'язок зі співрозмовником, як-от: しょうかいします, しょうたいします, そうだんします та れんらくします. Дієслова どんわします та やくそくします є винятками у тому плані, що вживаються з префіксом お, а не ご.

Примітка. Конструкції (1) та (2) можуть застосовуватися лише коли дія, окрім самого виконавця дії, вимагає участі іншої особи, тому їх не застосовують, коли йдеться про дію, що не вимагає участі іншої особи, як у такому прикладі:

× 私^{わたくし}は 来月^{らいげつ} 国^{くに}へ お帰^{かえ}ります。

2) Окремі скромні дієслова (Див. підручник, урок 50, с. 204, вправа А3).

У японській мові є кілька дієслів, що мають скромне значення. Їх використовують у таких випадках:

(1) Коли дія мовця (першої особи) стосується співрозмовника (другої особи) або третьої особи, до якої мовець виявляє повагу:

⑥ 社長の奥様にお目にかかりました。 Я зустрівся з дружиною президента фірми.

⑦ あしたはだれが手伝いに来てくれますか。 Хто завтра прийде мені допомогти?

…私が伺います。 – Я прийду.

(2) Коли дія мовця (першої особи) не стосується співрозмовника (другої особи) або третьої особи, до якої мовець виявляє повагу:

⑧ ミラーと申します。 Мене звати Міллер.

⑨ アメリカから参りました。 Я приїхав з Америки.

2. 丁寧語 (ввічливі вирази)

Тип ввічливої мови ていねいご – це ввічливі вирази, за допомогою яких мовець (перша особа) засвідчує свою повагу до співрозмовника (другої особи) згідно з мовним етикетом.

1) ございます

Дієслово ございます – це ввічливий відповідник あります.

⑩ 電話は階段の横に ございます。 Телефон розміщений біля сходів.

2) ~で ございます

Вираз ~で ございます – це ввічливий відповідник です.

⑪ はい、IMCで ございます。 Слухаю. Фірма IMC.

…パワー電気のシュミットですが、 – Це Шмідт із “Павер-Денкі”.

ミラーさん、お願いします。 Покличте пана Міллера, будь ласка.

3) よろしいでしょうか

Вираз よろしいでしょうか – це ввічливий відповідник いいですか.

⑫ お飲み物は何がよろしいでしょうか。 Що бажаєте випити?

…コーヒーを お願いします。 – Каву, будь ласка.

⑬ このパンフレットを いただいても よろしいでしょうか。 Можна взяти цей буклет?

Частки

1. [は]

- A: 1) Спорт я не люблю. (Урок 26)
2) У моїй школі є вчитель-американець. (27)
3) Цей торговельний апарат поламаний. (29)
B: 1) Колись звідси було добре видно гору, але зараз не видно. (27)
2) Я вмію писати хірагану, а от ієрогліфи – не вмію. (27)
3) У гарну погоду видно гору Фудзі, але у дощові дні не видно. (27)
C: Для підготовки вечірки необхідно принаймні десять чоловік. (42)

2. [も]

- A: 1) І в школі мого молодшого брата є вчитель-американець. (27)
2) У мене і температура, і голова болить, так що сьогодні я не піду на фірму. (28)
B: Знадобилося аж три дні для того, щоб відремонтувати відеомагнітофон. (42)

3. [の]

- A: 1) Подорожувати планую один тиждень. (31)
2) Зберіть стіл за інструкцією. (34)
3) Після їжі я п'ю каву. (34)
4) Я їм багато овочів, щоб бути здоровим. (42)
5) У разі несправності зателефонуйте за цим номером. (45)
6) Той супермаркет завтра має бути зачинений. (46)
7) Слова пана Огави схожі на правду. (47)
8) Пан Гупта прибуває о другій годині. (50)
B: Народилася моя донька в маленькому містечку на Хоккайдо. (38)

4. [を]

- A: Я закінчу університет. (31)
B: Я не телефоную після одинадцятої години вечора. (36)
C: Начальник відділу дозволив пану Судзукі взяти відпустку на три дні. (48)

5. [が]

- A: 1) Автобус не приїхав. (26)
2) З вікна видно гори. (27)
3) Поблизу побудували великий міст. (27)
4) Світло увімкнене. (29)
5) На стіні висить картина. (30)
6) Я зроблю все, тому залиште це, як є, будь ласка. (30)
7) Було відкрито нову зірку. (37)
8) Люди в Токіо ходять швидко. (38)
9) Я не розумію, бо пояснення складне. (39)

- 10) Зустріти pana Гупту піду я. (50)
 B: Я можу читати японські газети. (27)
 C: Я хочу піти на екскурсію до NHK. Як я можу це зробити? (26)

6. [に]

- A: 1) Я спізнився на домовлений час. (26)
 2) Я візьму участь у спортивному змаганні. (26)
 3) Я вступив до університету Сакура. (32)
 4) Я помітив, що забув щось. (34)
 5) Завтра я збираюся взяти участь у матчі з бейсболу. (36)
 6) Я потрапив в аварію. (45)
 7) Я працюватиму на фірмі. (49)
 B: 1) Навпроти видно острів. (27)
 2) Я забув парасольку у поїзді. (29)
 3) На стіні висить картина. (30)
 C: 1) Той викладач користується популярністю серед студентів. (28)
 2) Я цікавлюся комп'ютерами. (41)
 D: 1) Я їжджу в університет машиною. (28)
 2) Я збираюся поїхати на гарячі джерела з родиною. (31)
 3) Наступного місяця мене переведуть до Фукуоки. (31)
 E: 1) Попросімо pana Ватанабе відчинити нам двері. (29)
 2) Чи не могли б ви передати начальнику відділу, що у мене завтра не виходить. (33)
 F: Начальник департаменту попросив мене виконати певну роботу. (37)
 G: Чи знаєте ви, що в пані Кімури народилася дитина. (38)
 H: Цю тарілку мені подарував начальник департаменту на весіллі. (41)
 I: Ця сумка легка і зручна для подорожей. (42)
 J: Наступна зустріч відбудеться за два тижні. (44)
 K: Я віддам свою дочку вчитися грати на піаніно. (48)

155

7. [て]

- A: 1) До вокзалу можна дістатися за тридцять хвилин. (32)
 2) Якщо немає більше думок, то на цьому закінчимо. (35)
 3) Чи нормальна така довжина штанів? (44)
 B: 1) Вибачте, чи не могли б ви говорити трохи голосніше? (27)
 2) Не варто везти гроші готівкою. (32)
 C: Цей одяг зроблений із паперу. (37)
 D: Через землетрус загинуло багато людей. (39)

8. [と]

- 1) У майбутньому я збираюся заснувати власну фірму. (31)
 2) Там написано: "Стоп!". (33)
 3) Ці ієрогліфи читаються "Кін-ен". (33)
 4) Передайте панові Судзукі, що я чекатиму на нього у залі для засідань. (33)

9. [から]
Саке виготовляють з рису. (37)
10. [か]
1) Чоловіки на весілля вдягають чорний або темно-синій костюм. (34)
2) Поки що не зрозуміло, чи йде тайфун номер 9 до Токіо. (40)
3) Дізнайтеся, о котрій годині прибуває рейс JL 107. (40)
11. [しか]
На моїй фірмі можна взяти відпустку лише на тиждень. (27)
12. [とか]
Щодня я займаюся танцями, плаванням тощо. (36)

Використання форм

1. [ます-форма]

ます-форма	ながら～	Я їм, слухаючи музику.	(Урок 28)
ます-форма	やすいです	Цим комп'ютером легко користуватися.	(44)
ます-форма	にくいです	Ця чашка міцна, так просто не розіб'єш.	(44)
おます-форма	になります	Президент фірми вже пішов додому.	(49)
おます-форма	ください	Зачекайте хвилинку, будь ласка.	(49)
おます-форма	します	Я надішлю вам розклад на цей місяць.	(50)

2. [て-форма]

て-форма	います	Я бігаю щоранку.	(28)
て-форма	いません	Вікно зачинене.	(29)
て-форма	しまいます	Я ще не написав звіт.	(31)
て-форма	あります	Я забув парасольку в електричці.	(29)
て-форма	おきます	У поліцейській будці на стіні висить карта міста.	(30)
て-форма	みます	Я підготуюся до занять заздалегідь.	(30)
て-форма	いただきます	Приміряю нове взуття.	(40)
て-форма	くださいます	Учитель виправив мені помилки у листі.	(41)
て-форма	やります	Дружина начальника відділу навчила мене чайної церемонії.	(41)
て-форма	いただけませんか	Я зробив (своєму) синові паперового літачка.	(41)
て-форма	きます	Чи не могли б ви порекомендувати мені гарного вчителя?	(26)
て-форма	きます	Піду куплю квитки.	(43)

157

3. [ない-форма]

ない-форма	ないで、～	Я не їжджу автобусом, а ходжу до станції пішки.	(34)
ない-форма	なくなります	Вода в морі стала брудною, і ми більше не можемо там купатися.	(36)

4. [словникова форма]

словникова форма	な	Не галасуйте в поїзді.	(33)
словникова форма	ようになります	Нарешті я навчився їздити на велосипеді.	(36)
словникова форма	のは～	Малювати картини цікаво.	(38)
словникова форма	のが～	Я люблю дивитися на зірки.	(38)
словникова форма	のを～	Забув взяти з собою гаманець.	(38)
словникова форма	ために、～	Я відкладаю гроші, щоб у майбутньому відкрити власну крамницю.	(42)
словникова форма	のに、～	Ці ножиці використовують, щоб різати квіти.	(42)

5. [た-форма]

- た-форма あとで、～ Я чищу зуби після того, як поїм. (34)
た-форма ばかりです Я прийшов на фірму лише минулого місяця. (46)

6. [форма наміру]

- форма наміруとおもっています Я думаю в майбутньому заснувати власну фірму. (31)

7. словникова форма } つもりです Маю намір наступного місяця купити авто. (31)
ない-форма ない } Цього року не планую їхати на батьківщину. (31)
словникова форма } ように、～ Вишлю листа швидкою поштою, щоб він швидше дійшов. (36)
ない-форма ない } Я записую телефонні номери, щоб не забути. (36)
словникова форма } ようにします Намагаюся щодня вести щоденник. (36)
ない-форма ない } Будь ласка, постарайтеся не запізнюватися! (36)

8. словникова форма } Змагання саме зараз починаються. (46)
て-форма いる } ところです Я саме зараз з'ясовую причину. (46)
た-форма } Тільки-но відійшов автобус. (46)

9. た-форма } ほうがいいです Краще щодня займатися фізкультурою. (32)
ない-форма ない } Сьогодні вам краще не приймати ванну. (32)

10. て-форма } ыйду з дому з парасолькою. (34)
ない-форма ないで } Я вкинув листа, не приклеївши марки. (34)

11. [проста форма]

- проста форма し、～ На метро швидко і дешево, тож їдьмо на метро. (28)

- проста форма といっていました Пан Міллер казав, що наступного тижня їде у відрядження до Осаки. (33)

- проста форма そうです За прогнозом погоди, завтра очікується похолодання. (47)

- ДІЄСЛ проста форма のを～ Чи ви знаєте, що біля станції побудували великий готель? (38)

- ДІЄСЛ } проста форма } Завтра, швидше за все, буде сніг. (32)

- い-ПРИКМ } } でしょう Завтра, мабуть, буде холодно. (32)

- な-ПРИКМ } проста форма } } Сьогодні ввечері, напевно, будуть красиві зірки. (32)

- IM } } ~だ } Завтра, здається, буде ясна погода. (32)

ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Можливо, він звільниться з компанії. (32)	
い-ПРИКМ		проста форма			かもしれません	Він, можливо, буде зайнятий завтра. (32)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ	Можливо, він буде вільний наступного тижня. (32)
IM					Можливо, він хворий. (32)	
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Я не знаю, коли закінчатся збори. (40)	
い-ПРИКМ		проста форма			か、~	Будь ласка, подумайте, що краще подарувати. (40)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ	Я про всяк випадок перевірю, де запасний вихід. (40)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Будь ласка, повідомте мені, чи зможете ви взяти участь у новорічній вечірці, чи ні. (40)	
い-ПРИКМ		проста форма			かどうか、~	Я подзвоню і дізнаюся, чи зручно це для нас. (40)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ	Я не знаю, чи ця історія правдива, чи ні. (40)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Чому ви запізнилися? (26)	
い-ПРИКМ		проста форма			んです	Я погано почуваюся. (26)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ→~な	Кондиціонер зламався. (26)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	У мене справи, тому дозвольте відкланятися. (39)	
い-ПРИКМ		проста форма			ので、~	Я сьогодні ляжу спати раніше, бо у мене болить голова. (39)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ→~な	Я купив пляшку вина, тому що сьогодні у мене день народження. (39)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Вона не прийшла, хоча й обіцяла. (45)	
い-ПРИКМ		проста форма			のに、~	Хоча роботи і багато, але зарплата невисока. (45)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ→~な	Мій чоловік не так часто для мене готує, хоч у нього це добре виходить. (45)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	До Японії я приїхав у березні минулого року. (38)	
い-ПРИКМ		проста форма			のは、~	Що я зараз хочу (знайти), так це диск з концертом Сейдзі Одзави. (38)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ→~な	Найважливіше – це здоров'я моєї родини. (38)
IM						
ДІЄСЛ	}	проста форма	}	}	Здається, у сусідній кімнаті хтось є. (47)	
い-ПРИКМ		проста форма			ようです	Здається, мій начальник не любить гольфу. (47)
な-ПРИКМ		проста форма			~だ→~な	Схоже, тут трапилася аварія. (47)
IM		проста форма	~だ→~の			

12. ДІЄСЛ **ます-форма** }
い-ПРИКМ (〜い) } **そうです** Схоже на те, що ось-ось піде дощ. (43)
な-ПРИКМ [な] } Це тістечко виглядає дуже смачним. (43)
Той чоловік виглядає дуже серйозним. (43)
- ДІЄСЛ** **ます-форма** }
い-ПРИКМ (〜い) } **すぎます** Я занадто багато випив вчора ввечері. (44)
な-ПРИКМ [な] } Це питання занадто важке. (44)
Цей спосіб занадто складний. (44)
13. ДІЄСЛ { **て-форма**,
ない-форма **なくて**,
い-ПРИКМ **〜くて**,
な-ПРИКМ **で**,
IM **で**, } ~ Я здивувався, почувши новину. (39)
Я не бачуся з родиною і сумую. (39)
У суботу мені незручно, і я не можу піти. (39)
Історія доволі заплутана, і я мало що (39)
розумію.
14. ДІЄСЛ **словникова форма** } **よてい** **です** Літак має прилетіти о дев'ятій. (31)
IM **の** } Нараду заплановано на середу. (31)
15. ДІЄСЛ { **словникова форма**
た-форма } **とおり** **に** ~ Пишіть, будь ласка, як я зараз казатиму. (34)
IM **の** } Розкажіть, будь ласка, усе як бачили. (34)
Натискайте кнопки відповідно до номера. (34)
16. ДІЄСЛ { **словникова форма**
た-форма
ない-форма **ない** } **ばあ** **は** ~ Якщо ви загубили кредитну картку, (45)
негайно повідомте компанію, що її видала. (45)
い-ПРИКМ } Якщо ксерокс зламається, зверніться за (45)
な-ПРИКМ **な** } цим номером.
IM **の** } Якщо вам буде потрібна квитанція, то (45)
скажіть.
17. ДІЄСЛ { **словникова форма**
ない-форма **ない** } **はず** **です** Пакунок має прийти завтра. (46)
い-ПРИКМ } Начальник відділу, напевне, добре знає (46)
な-ПРИКМ **な** } німецьку мову.
IM **の** } Завтра той супермаркет, напевно, (46)
закритий.

Використання дієслів та прикметників

1. たかい (い-ПРИКМ) → たかく (прислівник)

はやい	Сьогодні я раніше піду додому, тому що у моєї дитини день народження.	(9)
はやい	Щодня тренуюся, щоб навчитися швидко плавати.	(36)
くわしい	Я детально поясню, як керувати (апаратом).	(44)
おおきい	Будь ласка, пишіть більшими літерами.	(44)

2. げんき[な] (な-ПРИКМ) → げんきに (прислівник)

じょうず[な]	Я хочу навчитися вправно заварювати чай.	(36)
たいせつ[な]	Економно використовуйте воду.	(44)
きれい[な]	Будь ласка, гарно приберіть на столі.	(44)
ていねい[な]	Із начальником департаменту краще розмовляти ввічливіше.	(44)
かんたん[な]	Я стисло поясню плани.	(44)

3. おおきい (い-ПРИКМ) → おおきくなります。

げんき[な] (な-ПРИКМ) → げんきになります。

かしゅ (IM) → かしゅになります。

あつい	Відтепер ставатиме все спекотніше.	(19)
じょうず[な]	А ви почали добре говорити японською!	(19)
いしゃ	Я хочу стати лікарем.	(19)
10じ	Вийдемо, коли настане десята година.	(25)

161

4. おおきい (い-ПРИКМ) → おおきく します。

きれい[な] (な-ПРИКМ) → きれいになります。

はんぶん (IM) → はんぶんになります。

みじかい	Я трошки підкорочу штани.	(44)
ちいさい	Будь ласка, зменшіть цю схему.	(44)
しずか[な]	Вже ніч, ви не могли б поводитися трохи тихіше?	(44)
2ばい	Я вдвічі збільшу кількість води.	(44)
ショート	Хочу коротко постригтися.	(44)

5. おおきい (い-ПРИКМ) → おおきさ (IM)

ながい	Довжина того моста – 3911 метрів.	(40)
たかい	Я виміряю зріст.	(40)
おもい	Скільки кілограмів важить цей багаж.	(40)

- 6. やすみます (ДІЄСЛ) → やすみ (ІМ)**
おわります	Я піднімуся на гору Фудзі наприкінці серпня.	(20)
はなします	Вчорашня розповідь учителя була цікава.	(21)
かえります	Будь ласка, зайдіть до мене, коли будете іти додому.	(49)
たのしみます	З нетерпінням чекаю на подорож під час літніх канікул.	(35)
もうしこみます	Заявку на участь у конкурсі промов треба подати до завтра.	(40)
- 7. はな (ІМ) をみます (ДІЄСЛ) → [お]はなみ (ІМ)**
やまに のぼります	Я хотів би зайнятися скелелазінням. Не порадите якогось хорошого місця?	(35)
かんを きります	Консервний ніж використовують для відкриття консервів.	(42)
- 8. かきます (ДІЄСЛ) → かきかた (ІМ)**
よみます	Підкажіть, будь ласка, як читається цей ієрогліф.	(14)
つかいます	Покажіть, будь ласка, як користуватися паличками.	(16)
はいります	Пан Ямада пояснив мені, як японці приймають ванну.	(24)
します	Я поясню, як користуватися відеомагнітофоном.	(44)

Перехідні та неперехідні дієслова

{ Перехідні неперехідні	Урок	て-форма	Приклади
{ きります きれます	7	きって	Будь ласка, поріжте папір. Мотузка ось-ось порветься.
	43	きれて	
{ あけます あきます	14	あけて	Я відчиняю двері. Двері відчиняються.
	29	あいて	
{ しめます しまります	14	しめて	Будь ласка, зачиніть двері. Двері зачинені.
	29	しまって	
{ つけます つきます	14	つけて	Я ввімкнув світло. Світло не вмикається.
	29	ついて	
{ けします きえます	14	けして	Будь ласка, вимкніть світло. Світло вимкнене.
	29	きえて	
{ とめます とまります	14	とめて	Чи можу я поставити тут машину? Машина стоїть перед будинком.
	29	とまって	
{ はじめます はじめります	14	はじめて	Розпочнемо нараду. Нарада вже почалася?
	31	はじまって	
{ うります うれます	15	うって	У супермаркеті продають журнали. Ці журнали добре продаються.
	28	うれて	
{ いれます はいります	16	いれて	Будь ласка, покладіть пиво в холодильник. У холодильнику є пиво.
	13	はいって	
{ だします でます	16	だして	Я дістаю квиток із кишені. Якщо натиснути цю кнопку, з'явиться квиток.
	23	でて	
{ なくします なくなります	17	なくして	Я загубив ключі. Ключі загубилися.
	43	なくなつて	
{ あつめます あつまります	18	あつめて	Я зібрав багато марок. Багато марок зібрано (разом).
	47	あつまって	
{ なおします なおります	20	なおして	Мені відремонтують велосипед. Я одужав від хвороби.
	32	なおって	
{ かえます かわります	23	かえて	Я зміню час вечірки. Час вечірки змінився.
	35	かわって	
{ きをつけます きがつきます	23	きをつけて	Я пильнуватиму, щоб не було помилок. Я помітив помилку пізніше.
	34	きがついて	

Перехідні неперехідні	Урок	て-форма	Приклади
{ おとします おちます	29 43	おとして おちて	Я загубив гаманця. На землі лежить гаманець.
{ とどけます とどきます	29 36	とどけて とどいて	Я доставлю директорові ці папери. Прибули папери.
{ ならべます ならびます	30 39	ならべて ならんで	Я поставив стільці в ряд. Люди стоять у ряд.
{ かたづけます かたづきます	30 26	かたづけて かたづいて	Я приводжу до ладу пакунки. Пакунки приведені до ладу.
{ もどします もどります	30 33	もどして もどって	Я повертаю ножиці назад до шухляди. Директор скоро повернеться.
{ みつけます みつかります	31 34	みつけて みつかって	Знайти роботу дуже важко. Ні як не знайдеться робота.
{ つづけます つづきます	31 32	つづけて つづいて	Продовжимо збори. Збори ще тривають.
{ あげます あがります	33 43	あげて あがって	Підніміть руку, якщо ви не зрозуміли. Температура піднімається.
{ さげます さがります	33 43	さげて さがって	Продамо, знизивши ціни. Ціни впали (знизилися).
{ おります おれます	34 29	おって おれて	Це я злавав гілку. Гілка зламана.
{ こわします こわれます	37 29	こわして こわれて	Дитина зламала годинник. Той годинник зламаний.
{ よごします よごれます	37 29	よごして よごれて	Дитина забруднила свій одяг. Одяг брудний.
{ おこします おきます	37 4	おこして おきて	Я буджу свою дитину. Моя дитина встає о сьомій.
{ かけます かかります	38 29	かけて かかって	Замикаю двері на ключ. Двері замкнені на ключ.
{ やきます やけます	46 39	やいて やけて	Печу хліб. Хліб спікся.

Прислівники і вислови, що відіграють роль прислівників

1.	さっき	Вам щойно телефонували з дому.	(урок 34)
	たったいま	Я тільки-но прокинувся.	(46)
	いつか	Я хочу колись власноруч побудувати будинок.	(27)
	このごろ	Пані Ватанабе щось останнім часом рано йде з роботи.	(36)
	しばらく	Коли мені хочеться спати, я зупиняю машину і трішки сплю.	(28)
	ずっと	Я збираюся постійно жити в Японії.	(31)
	いつでも	Піти на екскурсію до NHK можна будь-коли.	(26)
	たいてい	У вихідні я зазвичай малюю.	(28)
	たまに	Я майже не ходжу в кіно, але інколи дивлюся старі фільми по телевізору.	(49)
2.	さきに	Спершу їмо солодощі, а потім п'ємо чай.	(34)
	さいしょに	Спочатку дозвольте представити пана Танаку.	(50)
	さいごに	Хто виходитиме з кімнати останнім, будь ласка, вимкніть світло.	(50)
3.	きちんと	Книги охайно розставлені.	(38)
	ちゃんと	Хоч я і приймаю ліки, як треба, застуда не проходить.	(45)
	ぴったり	Це взуття якраз на мою ногу.	(43)
	はっきり	Нечітко чути, тому говоріть, будь ласка, голосніше.	(27)
	いっしょうけんめい	Працюю з усіх сил, щоб мати власний магазин.	(42)
	じゆうに	Учитель дозволив учням вільно висловлювати свої думки.	(48)
	ちよくせつ	Я почув цю історію безпосередньо від учителя.	(26)
	きゆうに	Я чув, що він не може прийти, бо у нього раптово з'явилися справи.	(45)
4.	ずいぶん	Доволі людно у них, чи не так?	(26)
	かなり	Я доволі добре розумію телевізійні новини.	(36)
	もっと	Будь ласка, намагайтеся їсти побільше овочів.	(36)
	できるだけ	Я намагаюся їсти якомога менше солодкого.	(36)
	ちっとも	Я зовсім не знав про те, що син пана Огави вступив до університету Сакура.	(49)
	ほとんど	Я читав майже всі книги, які він написав.	(27)
		Я майже нічого не написав на іспиті вчора.	(27)
	あんなに	Оскільки він так старанно вчився, то гадаю, неодмінно складе іспит.	(32)

5. かならず	Коли ви не виходите на роботу, обов'язково повідомляйте про це заздалегідь.	(36)
ぜったいに	Постарайтеся в жодному разі не спізнватисяся.	(36)
たしか	У нього день народження 15 лютого, якщо не помиляюся.	(29)
もしかしたら	Можливо, у мене не вийде закінчити університет у березні.	(32)
いまにも	Схоже на те, що ось-ось піде дощ.	(43)
ちょうど	Змагання оце саме зараз починається.	(46)
どうも	Схоже, що сталася аварія.	(47)
まだ	Зала засідань ще зайнята.	(30)
もう	Все, більше не можу іти.	(33)
やっと	Нарешті я навчився їздити на велосипеді.	(36)

Способи поєднання слів та речень

1.	～ながら	Я пояснюватиму, показуючи фотографії.	(урок 28)
	～し	Ціна помірна, і смачно, тому я завжди їм у цьому ресторані.	(28)
	それに	Професор Ватт старанний, серйозний, та й досвід має.	(28)
	そのうえ	Його вік, прибуток і захоплення якраз збігаються з моїми побажаннями. До того ж, його прізвище таке саме, як у мене.	(43)
2.	それで	Тут і магазини гарні, і поїсти можна...
– Тому і відвідувачів багато.	(28)
	～て	Я здивувався, почувши новину.	(39)
	～くて	У суботу мені не дуже зручно, тому я не можу піти.	(39)
	～で	У тому фільмі сюжет був заплутаний, і я мало що зрозумів.
Автобус запізнився через аварію.	(39)
	～ので	У мене є справи, тому дозвольте відкланятися.
Сьогодні у мене день народження, тому я купив вино.	(39)
3.	～のに	Вона не прийшла, хоча і обіцяла.
Хоча сьогодні вихідний, мушу працювати.	(45)
4.	～ば	Сакура розцвітає, коли настає весна.	(35)
	～なら	Коли гарна погода, на тому боці видно острів.	(35)
	～ばあいは	Якщо йдеться про гарячі джерела, то, знаєте, Хакуба – те, що треба!	(35)
		У разі невиходу на роботу повідомте про це телефоном.	(45)
		Якщо ви загубили квиток, скажіть про це службовцю станції.	(45)
		Якщо буде потрібна квитанція, зателефонуйте до нас.	(45)
5.	では	Ну, мені вже скоро час іти.	(45)
6.	ところで	Ганс отримує гарні оцінки.
– Справді? Дуже вам дякую.
До речі, скоро будуть спортивні змагання, батько також прийде?	(40)

• **Translation**

- Mr. *Zoriy Ihor*
Lviv Polytechnic National University
- Ms. *Bohdan Lesya*
Lviv Polytechnic National University
- Ms. *Kornatska Olha*
Lviv Polytechnic National University
- Mr. *Fedoryshyn Myron*
Lviv Polytechnic National University
- Mr. *Luchuk Levko*
Ivan Franko National University of Lviv

• **Consultation**

- Mr. *Egawa Hiroyuki*
National Taras Shevchenko University of Kyiv
- Mr. *Fedoryshyn Myron*
Lviv Polytechnic National University
- Ms. *Pokrovska Olha*
Kyiv National Linguistic University
- Mr. *Shitanda So*
Ivan Franko National University of Lviv

• **Edition assistance**

- Ms. *Tarasova Katerina*
Ukraine-Japan Center Project
- Ms. *Yakubenko Lyudmyla*
Ukraine-Japan Center Project

• **Edition**

- Ms. *Morito Noriko*
Ukraine-Japan Center Project
- Ms. *Petrovska Natalia*
Ukraine-Japan Center Project

• **Illustration**

- Ms. *Tanabe Kiyomi*

• **Cover Design**

- Mr. *Pavel Savin*

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Minna no Nihongo II
みんなの日本語
初級 II 翻訳・文法解説ウクライナ語版

Minna no Nihongo (Японська для всіх)
Початковий рівень II
Переклад і граматичний коментар українською мовою

Редактор *Оксана Чернигевич*
Коректор *Наталія Колтун*
Технічний редактор *Лілія Саламін*
Комп'ютерне верстання *Ірини Жировецької*
Ілюстрації *К. Танабе*
Обкладинка *Павла Савіна*

Здано у видавництво 10.12.2008. Підписано до друку 26.01.2009.
Формат 70×100/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 15,5. Обл.-вид. арк. 7,4.
Наклад 500 прим. Зам. 90017.

Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”
Ресстраційне свідоцтво серії ДК № 751 від 27.12.2001 р.

Поліграфічний центр Видавництва
Національного університету “Львівська політехніка”
вул. Ф. Колесси, 2, Львів, 79000

Українсько-Японський Центр
Тел./факс: (38-044)241-68-66
(38-044)236-69-79
www.uajc.com.ua

Minna no Nihongo (Японська для всіх), початковий рівень II.
М 62 **Переклад і граматичний коментар українською мовою** / За ред. Х. Єгави,
О. Покровської, М. Федоришина, С. Шітанди: Підручник. – Львів:
Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2009. –
192 с.
ISBN 978-966-553-742-7

Українська версія поурочного словника, перекладу конструкцій та граматичного коментаря до поширеного в Японії та у багатьох країнах світу підручника японської мови для початківців “Minna no Nihongo” (Японська для всіх). Він охоплює основи фонетики та письма, нормативну граматику і так званій лексичний мінімум японської мови і покликаний забезпечити формування розмовних навичок у найтипівіших ситуаціях спілкування, а також вмінь читання та письма.

Підручник можна використовувати як для занять з викладачем, так і для самостійного вивчення мови.

ББК 81(5Я) Я73